

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ
Крагујевачке

Година III, Број 137

Излазе четвртком

Цена **50** дин.

www.kragujevacke.rs

22. децембар 2011. године

ISSN 1821-1550

ПРИВРЕДА ШУМАДИЈЕ
У 2011.

Замах извозника –
док се криза није
повампирала

страница 4.

НАЈСТАРИЈИ КРАГУЈЕВЧАНИ
НАЈУГРОЖЕНИЈИ

Старост, болест и
празни цепови

страница 9.

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ:
ГОРДАНА КУЛИЋ, ПИСАЦ

Најтеже је написати
роман

страница 20.

• SMALLVILLE •
КРАГУЈЕВАЦ
034 352 641
www.smallville.rs

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА
BK
Крагујевац
ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera
dober kertridž
mir u kući
Refilm
Кладовића 51, www.refilm.com
тл. (034) 33 77 98 (034) 39 91 83 (064) 287 64 60

auto centar
BAKI
ПРОДАЈА АВТОМОБИЛСКИХ
грађевина
АУТО ВИДЕО ВИДЕО
- моторнаслеђе објеката
ДИВЕЛАЧАС ТЕЛЕФОН
- замена делова трофеја
ПРОДАЈА АВТОМОБИЛСКИХ
- испорука возила
АУТО ВИДЕО ВИДЕО
- новље уградња
VULCO
тл. (034) 324 0011; 310 247
www.baki.com

ДРУГА СТРАНА

Сакање у базен

Пише Драган Рајичић

Што нам се градоначелник ономад не бући у новобазенску воду у складу са датим обећањем и није ми много криво. Било би вероватно спектакуларније и забавније да је то у радио, али држим да је то обећање и било из домена шале-комике. Али што се у базен на дан његовог отварања не бући и уважена нам министарка за спорт, опет у складу са својим обећањем, то ми је већ помало покварило тај историјски дан. Данима сам у својим фантазијама пројектовао дотичну држећу даму у купаћем костиму и морам признати да ми је та слика више враћала пољујану веру у моју мушкост него веру у Европу којој смо се, канда, запутили.

Кад оно - ништа! Пропаде ми фантазија у целости, а да узмем да се ложим на нека друга обећања наших београдских европејца и европејки није ми нека опција јер из искуства знам да ми ту више не би помогла ни дупла доза каквог афродизијака. Шта више, иако и у тим обећањима има извесне еротике, јер су у равни дуплог голог, помисао на њих делује чак и контрапродуктивно. Убија не само вољу за вођењем љубави него и за животом уопште.

То дупло голо је стварно ништа у поређењу са нашом министарком у купаћем костиму и зато је стварно штета што нам не показа своје пливачко умеће. Ма, да је бар неко гурну у воду, сви бисмо поскакали за њом да је спасавамо, макар после били опутежени за прекомерну помоћ одличном пливачу.

Вратићу се касније на нови базен да укажем на још један његов важан потенцијал. Сад одох на Голи оток са кога ми се једва вратио један мој предак. Тамо је био ужасно мучен, као и сви голоотокаши, уосталом. Неки су то преживели, неки нису. О њиховом страдању није се смело јавно говорити док бесмртни и дуговечни Тито није умро. Мој предак умро је пре петнаестак година. Није дочекао рехабилитацију.

Свешињи, који, ваљда, држи све конце у својим рукама, удесио је, међутим, да један од организатора Голооточког ужаса нациви већину недужних жртава. Генерал Удбе Јово Капићић! То је онај старац коме је ономад неко поломио нос. Сигуран сам да мртви Голоточани, укључујући, и мог покојног претка, не ликују због његовог поломљеног носа. Они га чекају да дође код њих.

Овај заиста хулигански напад многи су одмах осудили. То је у реду, али неки од њих су при том изнели да остариeli удбаш врви од врлина јер је јавно признао своју улогу и око Голог отока и око хватања и убиства Драже Михаиловића. Без да се око тога нешто потресао или зажалио. Једино још није успео да се сети неког коме је помогао да превики време у коме је жарко и палио.

Нисам ја, међутим, голооточког тамничара узео у уста због његовог поломљеног носа већ због чињенице да је њега, са све његовом наказном проишлешћу у загрљај примио Чеда Јовановић. Да нас заједно, он са својом младалачком енергијом, а Капићић са својим богатим искуством, лакше преокрену и тако уведу у Европу.

Сад се враћам на базен. Добро је да сада имамо неку воду у коју можемо да скочимо преко целе године, ако се укаже потреба. Ја, додуше, не знам да пливам, али, ево, дајем јавно обећање: ако нас Чеда уведе у Европу са Јовом Капићићем ја ћу да се бућнем у наш базен као што су голооточки непливачи скакали у наше бивше море. Мојепоследње речи при том ће бити баш као и њихове: „Немој неко да је покушао да ме спасе!”

АНКЕТА ХОЋЕТЕ ЛИ НА ЗИМСКО КУПАЊЕ НА ЗАТВОРЕНИ БАЗЕН?

M. Ићајловић

Милосав
Глишовић,
инжењер:
- Цео сам век
чекао на то
купање.

Драгана
Милојевић,
домаћица:
- Одох одмах,
добро си ме
подсетио.

Антонија
Јоветић, студент
медицине:
- Дочекала бих
Нову годину у
води.

Милош
Марковић,
студент ФИЛУМ-
а:
- Не знам да
пливам!

Đanka Јоветић,
студент
медицине:
- Да, затворени
базен биће
култно место
младих.

Драган
Симоновић,
приватник:
- Обавезно, али
највише ми је
драго због деце и
њиховог
развитка.

Милорад
Томашевић,
приватник:
- После славе
мејди бејби...

Сања Марковић,
студент
медицине:
- Морам да
набавим нове
купаче костиме.

Драшко
Митровић,
приватник:
- Хоћу,
породично, а
повешћу целу
улицу за Ц.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 185, 370 192
zitoprodukt@nidanu.com

Браћинство по производничким ценама

Промзајачке цене, гарантованим квалитетом белог, лиснатог, пченичног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и лецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

SUNCE

gratis
staklo za
4 godišnja
doba

Prozori i vrata
u dekorima
drveta uz
10 godina
garancije

www.suncemarinkovic.com +381 34 330 870

ШАНСА ЗА НЕЗАПОСЛЕНЕ У ИДУЋОЈ ГОДИНИ

На цени мајстори и експерти

У крагујевачкој филијали Националне службе за запошљавање очекују да наредне године радно место добије неколико хиљада људи и тврде да ће најбрже до посла доћи бравари, вариоци, трговци, кувари, као и машински и грађевински инжењери, фармацеути, информатичари са знањем енглеског или италијанског језика

Колико ће Крагујевчана у 2012. години добити посао и бити скинуто са евиденције овдашње филијале Националне службе за запошљавање тешко је рећи. Ипак, и политичари и експерти за запошљавање слажу се да ће, посебно у првом кварталу наредне године, шанса за запошљавање бити веће него што су биле у овој.

И једни и други, мада им се прогнозе о могућем броју новозапослених разликују, шансу за ново запошљавање виде, пре свега у „Фијатом“ кооперантима. Четири нове фабрике у Грошици и три на матичној локацији компаније „Фијат аутомобили Србија“ биће завршене најкасније до 15. фебруара идуће године. Тада би, према плановима „Фијата“, оне већ требало да крену у пробну производњу делова за нови модел аутомобила, који ће се производити у Крагујевцу. А, то, опет, значи да би до тог датума морале да запосле одређен број радника. Када се зна да ФАС, у коме тренутно ради око 1.100 радника, у моменту отпечања „нүлте“ серије треба да запосли још око 1.300 људи прогнозе су у домену реалности.

Питање је, међутим, да ли ће се ФАС већ у наредној години приближити планираној производњи од 200.000 возила или ће то, због економске кризе и смањене потражње за новим аутомобилима, бити одложено за 2013. годину. Од тога ће, према речима генералног директора компаније „Фијат аутомобили Србија“ Антонија Фераре, зависити када ће фабрика запослiti планирани и са Владом Србије договорени број радника.

■ „Фијат“, „Плаза“, „Мекдоналдс“...

Недавно је градоначелник Крагујевца Веролуб Стевановић изјавио да ће у првој половини наредне године посао у ФАС-у, код његових коопераната и других инвеститора, добити између три и четири хиљаде људи. Заменик градоначелника Небојша Здравковић очекује да ће, када фабрика аутомобила проради пуним капацитетом, у кооперацији бити запослено од осам до десет хиљада

ФАС И ЊЕГОВИ КООПЕРАНТИ ТРЕБАЛО БИ ДА ЗАПОСЛЕ НЕКОЛИКО ХИЉАДА ЈУДИ

ЉИЉАНА ПЕТРОВИЋ,
ДИРЕКТОРКА ФИЛИЈАЛЕ
НСЗ У КРАГУЈЕВЦУ

радника.

Директорка крагујевачке филијале НСЗ Љиљана Петровић била је нешто уздржанија. Она очекује да у наредној години посао добије неколико хиљада незапослених.

Иначе, на евиденцији НСЗ у Крагујевцу тренутно се налази око 22.000 људи, што је готово трећина радно способног становништва. Од тог броја трећина је млађе од 40 година. Ипак, ове бројке треба узети условно и смањити најмање за 2.000, јер је толико људи који имају мање од пет година до пензије, који остварују право на месечну новчану надокнаду и уплату радног стажа.

Највеће интересовање не само незапослених него и људи који већ имају радно место изазвали су стално отворен конкурс „Фијат аутомобили Србија“ и најављено запошљавање у некој од кооперантских компанија. Ништа мање интересовање није ни за посао у „Плази“ или код закупца тог простора, али ни када је повратак „Мекдоналдса“ у питању. И то је потпуно разумљиво. Питање је, међутим, да ли на евиденцији овдашње филијале НСЗ има доволјно квалификованих и обучених кадрова који могу да одговоре захтевима ових компанија.

Према речима директорке Љиљане Петровић, филијала може да одговори свим захтевима, али је најбитније да су људи спремни да стално уче, стичу нова знања и вештине, као и да знају стране језике.

И управо због доласка страних компанија, али и због тога што наше, посебно средње школе, тек делнично прате кретања на тржишту рада и уводе нова занимљавања и профиле, Национална слу-

жба за запошљавање издала је, ових дана, допуњено издање „Водича за избор занимања“, које је намењено ученицима који планирају каријеру после основне школе.

Саветник за планирање каријере у крагујевачкој НСЗ, психолог Маријана Павићевић, која је учествовала у изради овог водича, каже да су у њему описана и нека занимања будућности, она која ће бити актуелна и тражена у наредним годинама, јер ученици морају ићи у корак са брзим и променљивим технолошким и цивилизациским развојем.

■ Неопходне додатне вештине

Стране компаније су у Србији увеле праксу да имају стално отворене конкурсе, без обзира да ли су им у том тренутку потребни нови радници.

Те компаније на тај начин стално освежавају своје базе података. Они послодавци који заиста озбиљно схватају питање радне снаге, односно људских ресурса, увек остављају могућност да при-

СТРАНЕ
КОМПАНИЈЕ
ТРАЖЕ
СТАЛНО
УСАВРШАВАЊЕ

ме нове кандидате, да их узму у обзир и разговарају са њима. Због тога и ми саветујемо незапослене да шаљу своје радне биографије и обилазе послодавце, јер им се тиме увећавају шансе да добију посао, каже Маријана Павићевић.

Према њеним речима, има незапослених који су остали само на нивоу знања и вештина које су добили и понели из средње школе, али то апсолутно није доволјно, посебно ако неко жели да добије посао код страног послодавца.

- Сада је, што ранијих деценија и година није било важно, неопходно да кандидат зна да ради на рачунару, познавање енглеског је-

зика, а сада, посебно у Крагујевцу, врло високо се ценi познавање италијанског језика. Предност ће, у сваком случају, добити они кандидати који су овладали вештином комуникације, управљања стресом... То су вештине које су врло високо вредноване од стране послодавца и које те кандидате чине конкурентнијим на тржишту рада. Они који су остали на нивоу средње школе треба, додатним обукама, знањима, курсевима, сами себи да дају већу шансу за добијање поса, објашњава Павићевић.

Слична је ситуација и када је реч о високообразованим кадровима. И њима су потребне додатне вештине, али и одређени сертификати, посебно међународних релевантних институција да би повећали конкурентност на тржишту рада.

Страни инвеститори, а у последње време и домаћи послодавци, рецимо, од грађевинских инжењера траже да имају лиценце, а то се тражи и од машинских инжењера.

У НСЗ кажу да је перманентно образовање, или како су га назвали целожivotno учење, императив савременог света рада и тржишта рада. Више не постоји „један посао до пензије“. Истраживања су показала да се у свету посао мења на сваке четири године. У НСЗ објашњавају да је то добро јер каријера није један посао, него низ различитих послова, који иду узлазном путањом.

Милутин ЂЕВИЋ

СТАТИСТИКА У 2011. ГОДИНИ

Било 20.000 запошљавања

На питање колико је лица у овој години у Крагујевцу добило посао, у овдашњој филијали НСЗ одговарају да они то прате статистички и да не могу да говоре о томе колико је људи добило посао. Директорка Љиљана Петровић каже да је у овој години било 20.000 запошљавања, што је значајно више него у 2010. години.

- То није једнако броју лица која су се запослила, јер Закон о раду предвиђа различите облике запошљавања, по привременим и повременим пословима, запошљавање на одређено време уз могућност продужавања одређеног временом... Ми бројимо сва запошљавања и све то говори о активности тржишта рада, а у овој години било је много динамичније него у претходној, објаснила је Петровић.

Ако се зна да је на тржишту рада 30 одсто оних који су старији од 50 година, а да око 60 одсто чине лица са првим, другим и трећим степеном образовања - може се констатовати да је тржиште рада било више него живо.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за комуналне послове и надзор
Факс: (034) 332-067

ЈАВНИ ПОЗИВ

**ЗА ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА О ПОЗНАВАЊУ
ГРАДА КРАГУЈЕВЦА И ПРОПИСА
У ОБЛАСТИ АУТО
ТАКСИ ПРЕВОЗА ПУТНИКА
(лицима која врше, или ће вршити
делатност ауто такси превоза)**

Градска управа за комуналне послове и надзор-Одељење за саобраћај, позива на полагање испита лица која врше, или ће вршити делатност такси превоза на територији Крагујевца.

Испит се организује на основу Правилника о програму и начину полагања испита за обављање делатности ауто такси превоза, а одржава се у уторак, 27. децембра 2011. године у 15.30 сати у сали 105 Скупштине града.

Кандидати који полажу испит морају да испуњавају следеће услове:

- Да поседују возачку дозволу „Б” категорије
најмање 3 године
- Да поседују лекарско уверење за професионалне возаче

Кандидат треба са собом да понесе личну карту на увид.

На основу положеног испита, Град издаје сертификат о познавању града Крагујевца, познавању прописа из области ауто такси превоза путника и прописа који регулишу безбедност саобраћаја на путевима, као и превоз у друмском саобраћају.

Сертификат ће се убудуће користити у поступку добијања легитимације такси возача, у складу са Одлуком о ауто такси превозу путника на територији града Крагујевца.

За додатне информације обратити се
на телефон (034) 306 155.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

**О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА
ОДЛУЧИВАЊЕ
О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је носилац пројекта „TELENOR“ д.о.о., поднео захтев за одлучивање о потреби изrade Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – базне станице мобилне телефоније, чија се реализација планира на локацији „Крагујевац 22“ – тржни центар Плаза, на кп.бр. 6184/1 КО Крагујевац 3, у Булевару Краљице Марије бб, Град Крагујевац.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 22.12.2011. до 02.01.2012. године, у времену од 9-12 часова. Уз захтев је приложена и Стручна оцена оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније „Крагујевац 22“, урађена од стране овлашћеног правног лица - Лабораторија „Konsing“, Сурчински пут 1а, Београд

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

ПРИВРЕДА ШУМАДИЈЕ И ПОМОРАВЉА У ПРВИХ 10 МЕСЕЦИ ОВЕ ГОДИНЕ

Замах извозника се криза није повећао

Пише Милош Пантић

Кретања у привреди Шумадије и Поморавља знатно су боља од просека у Србији, показују подаци Регионалне привредне коморе у Крагујевцу, али је још рано за закључак да је она испливала изнад нивоа у земљи јер је 2009. године овај регион имао већи пад него остали делови земље. Висок проценат раста производње и поготову извоза резултат је ниске стартне основе у овој регији, али и доброг замаха који су ухватила извозна предузећа, у највећем делу фирмe страних власника, које су имале велике инвестиције у протеклом периоду и сада почињу да покazuju резултате.

Од почетка ове године до краја октобра индустријска производња Шумадије и Поморавља забележила је раст од 15,8 посто, док је повећање на нивоу Србије тек два процента. Забрињава, међутим, што је у октобру производња мања за 15 одсто него у истом месецу прошле године, па ће новембар и децембар показати да ли кретање производње иде уназад.

Код извоза разлика у корист региона у поређењу са просеком у земљи још је већа, јер је забележен раст од чак 76,4 посто, док је у Србији пораст извоза у овом периоду био 25,3 процената.

■ Порастао и извоз воћа

На овако добар извозни резултат највећи утицај имао је велики извоз предузећа „Јура“ из Раче, која производи сетове електропроводника за ауто индустрију и највише их је извезла у Словачку, за потребе јужнокорејске фабрике аутомобила „Киа“. Тако је сада Словачка на другом месту земља у које се највише извози из региона, иза Немачке.

Из региона се после електропроводника највише извозе путнички аутомобили, цеви и црева од пластичних маса, намештај, рафини-

рачанска „Јура“ брзо је доспела на чело шумадијских извозника

Да су предузећа која извозе ухватила добар правац покazuju rast izvoza regiona od 76,4 odsto, zнатно већи од просека у земљи, а прву позицију на тој листи сада заузима „Јура“ из Раче. Бележи се и добар раст производње све до октобра када је уочен пад који забрињава, а посебно забрињавајући су подаци да трећина фирмe има блокиране рачуне због неликвидности и да расте незапосленост

се да је трећина рачуна предузећа овог тренутка у блокади, што говори о веома озбиљној кризи.

**■ Нови пројекти
Привредне коморе**

И запосленост, као веома битан показатељ стања, бележи пад, јер је прошле године у ова два округа било укупно запослено 106.440 лица, а ове године за 3.000 мање. овде је битно напоменути да су то подаци од марта ове године, јер се пресек запослености мери једном годишње.

На кретања у привреди региона у наредном периоду највише ути-

ЗНАЧАЈАН ИЗВОЗ ВОЋА У РУСИЈУ

сани бакар, седишта и делови седишта за аутомобиле и плочести материјали. Иза „Јуре“ на листи највећих извозника су „Пештан“ из Аранђеловца, „ФАС“ Крагујевац, „Параћин промет“, „Форма идеале“ Крагујевац, „Холдинг каблови“ Јагодина, „Застава тапацирница“ Крагујевац, „Кронош-пан“ Лапово, „Књаз Милош“ Аранђеловац и „Грах автомативе“ Баточина.

Међу фирмама које нису на листи десет највећих извозника, а бележе раст продаје на страним тржиштима од крагујевачких предузећа су „Агромаркет“, „Вакер Нојсон“, Униор Формингтурс“, Униор компонентс“, „Шумадија сировине“, „Застава Инпро“, РАПП Застава“ и „Ассема“, од којих су пет у власништву страних фирм. Када се све сабере, шумадијско-поморавска предузећа у првих де-

је на дан 29. октобра у региону било блокирано 4.310 рачуна фирмe са износом од око 15 милијарди динара. Износ блокаде је приближан оном из прошле године, али је број блокираних рачуна повећан за 200. Ако се има у виду да фирмe послују са више рачуна, показује

У региону је 29. октобра било блокирано 4310 рачуна фирмe са износом од 15 милијарди динара. Износ блокаде приближен је оним из прошле године, али број фирмe који мучи хронична неликвидност повећан је за 200

Од укупно 7,9 милијарди динара буџета за наредну годину око три милијарде припада Предузећу за изградњу града и Управи за инвестиције, те је током 2012., према речима члана Градског већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевића, извесна изградња Амбуланте број 4 код Диспланзера за жење, стрељане и куглане у сали Друге гимназије, али и већ најављиваног централног градског трга са подземном гаражом. Такође, осим ове године започетих станова у Старој радничкој колонији стано-градња ће узети замах, па се најављује бар стотину од укупно предвиђених 400 станова за социјално становље, у блоку „Авала“ или на Метином брду. У плану је завршетак Оперативно-техничког центра „Водовода“ у индустријској зони „Складиште“ и евентуално наткривање источне и западне трибине стадиона „Чика Дача“, са семафором и рефлекторима, а требало би реконструисати и некадашњи биоскоп „Раднички дом“.

Остварење планираног зависи од тога у ком ће се проценту реализовати приходи градског буџета, а Васиљевић, уз ту ограду, подсећа да се на побројаним објектима не завршава листа инвестиција. Град

ДИНЕ

- ДОК ампираила

цаја ће имати покретање производње аутомобила у „Фијат аутомобилима Србија“ и код фирмама компоненташа. Према речима Душана Пуаче, председника Регионалне привредне коморе, план овог удружења привредних предузећа за наред-

ни средњорочни период је стварање повољног амбијента за развој производње ауто компоненти. То ће се одвијати кроз конкурисање коморе за средства из предприступних фондова Европске уније.

- У овом тренутку Европа одобрава пројекте иза којих стоји регија коју она препознаје, а у Србији то су само Војводина и град Београд. Тако Војводина конкурише са 121 пројектом, а Београд се припрема да отвори канцеларију у Бриселу. Проблем је што јужно од Београда не постоје регије које признаје Европа, јер статистичке регијоне који су код нас законом одређени они не признају, каже Пуача.

Ову препреку Регионална комора ће отклонити захваљујући томе што је формирала две регионалне институције које су признате од ЕУ, а то су Агенција за привлачење директних страних инвестиција у Централну Србију и „Екселенс - центар изврсности ауто индустрије Западног Балкана“, обе са седиштем у Крагујевцу. Комора има план да до 2014. године ради на развијању пројекта „Балкан - ино-

Пословање

ГОДИШЊЕ НАГРАДЕ ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ

СВИ НАГРАЂЕНИ ЗА РЕЗУЛТАТЕ У 2011. И ПОВОДОМ ЈУБИЛЕЈА

Првослав Раковић директору РАПП Застава

На годишњој Скупштини Регионалне привредне коморе Шумадије и Поморавља додељене су награде за најбоље привреднике и предузећа у овој години. Најпрестижнију посебну награду за изузетан дугогодишњи лични допринос развоју и унапређењу привреде, која носи име Првослава Раковића, добио је Слободан Миловановић, директор фирме „РАПП Застава“ из Крагујевца.

Миловановић је 26 година био на челу фабрике „Застава машине“, а након приватизације овог предузећа које је купила норвешка „РАПП марине груп“ остао је на месту директора.

Досадашњији резултати у извозу створили су предуслове да се у Крагујевцу формира центар за обуку и запошљавање машинских инжењера и економиста свих профилса за потребе фабрика РАПП компаније. У овој години „РАПП Застава“ планира раст производње од 30 посто и на челу са директором Миловановићем стекла је услове за дугорочне добре зараде запослених, пријем нове радне снаге и нова инвестициони улагања,

какже се у образложењу Скупштине за доделу највеће награде. Плакете Регионалне коморе за успешно инвестирање и коропративну одговорност добила су предузећа „Промотор Ирва“ из Крагујевца, „Бања комерџија“ из Аранђеловца и Земљорадничка задруга „Пољофлора“ из Топонице код Кнића. Предузеће „Промотор Ирва“ је прво српско предузеће које је потписало уговор којим је постало добављач „Фијат аутомобила Србија“, за које ће производити ауто дизалице, а већ има уговоре за снабдевање овим производом компанија „Пежо Ситорен“ и „Ценерал моторс“. Ове године фирма је произвела 477.500 ауто дизалица.

„Бања комерџија“ из Аранђеловца већ 20 година производи млевене материјале од венчачком мермера и има 200 запослених. Од 2002. године ушли су у сарадњу са швајцарском фирмом „Бекамент“ и од тада производије пласирају под том робном марком, извесно су оријенисани и ове године бележе раст производње од 40 одсто.

Земљорадничка задруга „Пољофлора“ из Топонице код Кнића успела је да за „гружански кисели купус“ нађе купце у земљама ЕУ и да извози у Немачку, Француску, Шведску и Швајцарску, по чemu је постала лидер у региону. Плакету Регионалне привредне коморе за остварене резултате у привређивању добио је Љубинко Мијаиловић, директор предузећа „Униор компонентс“ из Крагујевца.

Под његовим руковођењем фирма је успешно приватизована 2005. године, а њен рад је обележен технолошким развојем у који је уложено око 10 милиона евра. Тиме је омогућена конкурентност на тржишту које је у овој години проширило на 18 земаља са повећањем извоза за преко 50 посто, каже се у образложењу награде.

СЛОБОДАН
МИЛОВАНОВИЋ
(РАПП
ЗАСТАВА)

СЛОБОДАН
РАДОВИЋ
(„ПРОМОТОР
ИРВА“)

ЉУБИНСКО
МИЈАИЛОВИЋ
(„УНИОР
КОМПОНЕНТС“)

АЛЕКСАНДАР
ЧОЛОВИЋ
(„БАЊА
КОМЕРЏИ“)

бом „Еуконс“ и београдском фирмом „Ленд И“. Представник словеначког „Еуконса“ изјавио је да ће овај пројекат допринети да у овај регион дођу фирме из области ауто компоненти које ће донети напредне технологије и стварати већу додату вредност. Скупштина Регионалне привредне коморе не прихвата решење из важећег просторног плана Србије, по коме је Крагује-

вац изгубио статус града међународног значаја, јер има мање од 200.000 становника. Од Скупштине града је затражено да покрене измену оваквог решења и Крагујевац поново добије значај какав имају Београд, Нови Сад и Ниш. Предлаже се да Крагујевац у свој састав укључи и околне општине како би прешао законски лимит од 200.000 становника.

НАЈАВА ИНВЕСТИЦИЈА У 2012.

ОПТИМИСТИЧКИ У НОВУ ГОДИНУ

Следеће године, како најављује члан Градског већа Небојша Васиљевић, градиће се централни градски трг и подземна гаража, Амбуланта број 4, бар стотину станова у блоку „Авала“ или на Метином брду, а очекују се и републичка средства за изградњу Института за јавно здравље, Банке матичних ћелија и нове зграде Медицинског факултета

дине стићи са пројектовањем, а наставиће се и радови на путу првог реда, кроз Баточину, што је значајно за град због повезивања са Коридором 10 код Лапова.

Републичка средства се очекују и за градњу Института за јавно здравље, Банке матичних ћелија, или новог Медицинског факултета преко пута Правног факултета. Најава градње на овој локацији је новост.

- Иако је било планова и чак смо недавно понудили локацију за ту

намену у индустријској зони „Сервис 2“, схватили смо се да је због близине Правног и Економског факултета, или и Клиничког центра, тај објекат најбоље градити на простору такозваног студентског кампуса. Одредили смо око 1,3 хектара, а локација је значајна јер се према већ урађеном плану детаљне регулације отвара нови улаз у Клинички центар, поред топлана, који ће можда постати и главни, појаснио је Васиљевић. Да ли се у наредну годину улази са оптими-

стичким или основаним најавама, убрзо ће се видети. Васиљевић подсећа да је и ова 2011. година била кризна, што није пореметило планове да се у очекиваном року заврши капитални објекат затвореног базена „Плаза“, такође, свој објекат приводи крају и најављује отварање за 21. фебруар наредне године, а при крају су радови у парку „Фијатових“ коопераната у Грошници.

Када се заврши нови ОТЦ „Водовода“, одавно помињани инострани инвеститор „Супернова“ ће, напокон, почети радове у Станову. Најављено је проширење „Делта парка“ где ће, како је појтврђено, свој објекат отворити реномирани ланац брзе хране „Мекдоналдс“. Ускоро ће сопствени регионални центар у Крагујевцу почети да гради Компанија „Вип“.

Од развојних планова се не одустаје, а наде се полажу и у заинтересованост нових инвеститора и продају локација. Васиљевић открива да су у току преговори са више представника малих и средњих предузећа, а заинтересованим инвеститорима нуде се локације за градњу хотела.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

ИЗГРАДЊА ЦЕНТРАЛНОГ ТРГА И ПОДЗЕМНЕ ГАРАЖЕ У ПЛАНУ ЗА НАРЕДНУ ГОДИНУ

ће уз субфинансирање са државом, када је реч о путној инфраструктури, завршити ове године започету петровачку Улицу Душана Ђорђевића и све саобраћајнице значајне

за пословне планове „Фијата“ и коопераната који су смештени у Грошници. То значи да се није одустало од Јужне обилазнице и видеће се докле ће се наредне го-

СТРАНЦИ И РАДНИЦИ „СЕЗОНЦИ“ КОЈЕ ЈЕ ДОВЕО „ФИЈАТ“ У КРАГУЈЕВАЦ

Остављају лепе паре, профи

Град је пун сезонских „дођоша“, од врхунских страних стручњака до грађевинаца и „шљакера“ који и раде и штеде, али сви они морају овде да станују, да се хране, по личним могућностима и проводе. Крагујевчани који су били у прилици да то на време сазнају и „организују“ се добро профитирају као стандардници, кувари, кафеџије, хигијеничари...

Пише Јаворка Станојевић

Иако се масовна производња новог аутомобила у фабрици „Фијат аутомобили Србија“ одјужила, у Крагујевцу се већ осећају ветрови промене. Да српски Детройт полако, али сигурно, почине да пулсира у ритму пробуђеног центра ауто индустрије, осим по занимању инвеститора, који позиционирајем у срцу Шумадије жеље да ухвате приклучак будућег развоја, видљиво је и по све већем присуству странца. Поред њих, град на Лепеници привукао је и армију домаћих грађевинских радника, пристиглих са фирмама ангажованим на бројним градилиштима.

Пошто је у град у кратком року дошло више хиљада „сезонца“ и страних стручњака, многи Крагујевчани су препознали шансу да оживе мртвак капитал узидан у простране куће грађене у комунистички време уз помоћ повољних кредита, или да извуку корист од багателно купљених станови за које су, додуше, годинама издавали део зараде. Пошто се међу онима који траже смештај нашло највише сезонских радника из Босне и слабо развијених делова Србије, који једино желе да прођу што јефтиније, шансу да зараде добили су многи. Како овим људима најчешће не треба више од кревета и туша, у деловима града који нису атрактивни студентима и боље платежној клијентели почeo ја да цвета бизнис који функционише на принципу- сместити што више кревета у сваки неискоришћен део куће или стана.

Мада становници нерадо признају да је реч о уносном послу, математика показује да зарада није занемарљива. Из приче једног, који није расположен да нам открије колико кревета издаје, а за кога се по граду прича да настану има у између 150 и 200 сезонаца, сазна-

ИЗДАВАЊЕ КУЋА И
СТАНОВА УНОСАН ПОСАО ЗА
МНОГЕ КРАГУЈЕВЧАНЕ

јемо да спавање у собама са пет до шест кревета и употребу купатила наплаћује 200 динара дневно. Иако то значи да само једна соба донесе најмање 30 хиљада динара месечно, наш саговорник тврди да посао није ни изблизу исплатив као што се мисли, јер стварима треба обезбедити грејање, топлу воду, струју...!

Ко је икада летовао у „ЗЕЛЕНГОРУ“ је са италијанима процветала Црној Гори зна о чему прича овај газда, чији станари раде од јутра до мрака и са посла се вра-

ћају толико уморни да, пре одласка на спавање, једва имају снаге

за туширање. Да овај бизнис није толико лош потврђују и приче да је деловима града у близини великих градилишта попут Старе Колоније, Ердоглије, Грошнице, Станова, тешко наћи слободну собу за издавање.

■ Какве муштерије, таква понуда

Сезонска радна снага није пробирљива ни када је храна у питању, па је почeo да цвета и посао припреме и доставе хране. Цене, које мање за-

висе од квалитета, а више од конкуренције и броја оброка, махом су уједначене. Драган Пауновић, власник предузећа „Паун“, које се већ неколико година бави овом врстом кетеринга, каже да ручак наплаћује 200 динара. За те паре радник добије пола хлеба, 450 грама куваног јела и салату. Слична понуда је и код других.

Ако да двеста динара за спавање, толико за ручак и бар још толико потроши на преостала два оброка и средства за хигијену и пар пута се би дозволи луксуз да попије пиће са колегама, сваки сезонац месечно у Крагујевцу остави најмање двадесет хиљада динара.

ЗАМЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА НЕБОЈША ЗДРАВКОВИЋ

Многи ће пожелети да живе у Крагујевцу

Мада из ове перспективе изгледа да је реч о тренутном буму који прати почетак рада погона сваке велике фабрике и да ће ситуација у којој у Крагујевцу ради и оставља новац више хиљада страних и домаћих радника из других средина врло брзо проћи, заменик градоначелника Небојша Здравковић сматра да ће оно што је покренуто доласком Фијата наставити да утиче на развој града у свим сегментима. То ће, према његовим речима директно или индиректно дугорочно утицати на побољшање стандарда многих Крагујевчана.

- Ту пре свега мислим на породице три хиљаде људи који ће добити посао у ФАС-у и четири фабрике компонента које се граде у Грошници. Али пошто се свуда у свету показало да долазак тако великог производија из области ауто индустрије привлачи велики број фирмама које свој интересе виде у повезивању са брендом који обезбеђује сигуран пласман и зараду треба очекивати да ће на ово подручје наставити да долазе страни и јаки домаћи производијачи. Такав

развој нужно захтева много пратећих делатности. Најпре изградњу хотелских капацитета високе категорије који тренутно недостају.

Већ смо изабрали три локације на којима ће бити изграђени хотели са по четири звездице. То су простор код хале Језеро, пољана поред Ректората и део изнад стадиона Чика Дача. Два мања, од по стотину соба, биће изграђена на језеру Бубањ и у Шумарицама. Ови радови ће такође запослити велику грађевинску оперативу, па треба очекивати да ће у Крагујевцу и даље

бити дosta радника који долазе са стране. Очекујемо, такође, да ће Фијат који тренутно у граду ангажује између 200 и 400 радника из Италије и даље један део послова поверијати својим стручњацима. Слично ће бити и у пратећим фабрикама које ће врхунске стручњаке и менаџере доводити из иностранства, али их и бирати међу најбољима у Србији. Тако ће наш град поред странца постати интересантан и талентованим

ОДРЕЂЕНЕ ЛОКАЦИЈЕ ЗА НОВЕ ХОТЕЛЕ:
НЕБОЈША ЗДРАВКОВИЋ

младим људима из Србије којима Крагујевац мора пружити шансу за професионално усавршавање, али и за удобан живот. Отварање „Плазе“ ће доста помоћи, јер је реч о центру какав има мало градова изван великих метропола.

Велику шансу да зараде најшим људима пружа и Универзитет на коме студира око 18 хиљада академаца од којих велики број долази са старне и оставља новац за кирију, храну, живот. Ова високошколска институција, која има изванредну визију развоја, такође ће, пре свега отварањем Центра за матичне

ћелије, привући у град један број изузетних стручњака и отворити шансу граду за искорак у важно и профитабилно подручје регенеративне медицине. То ће несумњиво у будућности бити добар разлог да многи пожеле да живе у нашем граду. Све то многим даје шансу да се благовремено прилагоде и покушају да извuku корист из развоја који је доласком Фијата незаустављиво кренуо, каже Здравковић.

BELANSKA AUTO

Tel: 034 353 968
Mob: 063 11 77 365
069 11 77 365
UL.Zorana Đindžića 27 lok 2

SRB

REGISTRACIJA VOZILA

* ZA DVA SATA NA 6 RATA *

AGENCIJA ZA VODENJE POSLOVNIH KNJIGE
mani

Za pravna lica i preduzetnike
brzo, tačno, profesionalno

telefon: (034) 334 805
(064) 680 36 42

Karađorđeva 17 lokal 17

ТИРА КО УМЕ

Уз сиротињу која црнчи на грађевинама и која само повремено себи дозволи задовољство пива у „Солунцу“ или некој оближњој кафани, Фијат је у Крагујевац почeo да доводи и пословне људе чијим потребама се град такође мора прилагодити.

Иако је реч углавном о странцима са, за наше услове, одличним примањима, они одлично знају шта траже и колико то вреди. За сада им највише одговара хотелски смештај. Власник Хотелско уговоритељског друштва „Шумарице“ Миленко Марјановић каже да су му странци, пре свега Италијани, најбројнији гости у увек популарној „Зеленгори“ и Хотелу „Шумарице“ у коме се може наћи по које слободно место. Уз пословне људе из Италије у Марјановићевим хотелима бораве и Румуни, Немци, Польаци, Јапанци...Оно што је свима заједничко је да их је у град привукао Фијат.

- Захваљујући Фијату у мојим објектима број ноћења повећао се за 80 процената, а италијански ресторан у „Зеленгори“ доноси десет пута већу зараду од оне коју смо остваривали пре него што смо адаптацијом простора, ангажовањем квалификованих кувара, набавком оригиналних намирница, зачина и пића, понуду прилагодили страном госту. Италијански специјалитети које нудимо одговарају укусу већине странаца, па су и шесторица Јапанаца који су били гости Хотел „Шумарице“ изразили жељу да пређу у „Зеленгору“, каже Марјановић.

Према његовим речима, у хотелима којима газдује његово предузеће одседа углавном боље платежна клијентела, јер се ноћење са доручком не може добити за мање од 30 евра. Пошто око хиљаду евра месечно за овакву услугу, уз коју се може добити и прање веша, вожња до аеродрома и слично, себи не

ИТАЛИЈАНСКИ РЕСТОРАН – ДЕСЕТ ПУТА ВЕЋА ЗАРАДА:
МИЛЕНКО МАРЈАНОВИЋ

могу приуштити страни радници који ради на монтажи производних трака и обуци наше радне снаге многи се одлучују за изнајмљивање стана.

За стан по мери опремљен новим намештајем, креветом са удобним душеком, машинама за прање веша и посуђа, интернет приступом и кабловском телевизијом, местом за паркирање, спремни су добро да плате. То је опет добра прилика да се окористе они који, уз вишак стамбеног простора, имају и нешто капитала који су спремни да уложе у опремање стана по мери страног клијента.

За разлику од студената и локалних подстанара, странцу који има ауто локација није најважнија. Више их занима где ће сигурно паркирати аутомобил, па је интересантно да станови у централном градском језгру, где се паркирање наплаћује, теже налазе страног подстанара од оних у удаљенијим насељима. Крагујевчани су добро препознали тренутак, па има случајева да породице привремено напуштају породичне куће и станове како би их, за добре паре, издали странцима. Проблем је једино што се до страног клијента теже долази, јер они не читају огласе него им смештај обезбеђује човек који је за то задужен. Његов посао је да обилази станове, слика их и нуди радницима. Како се стиже до њега за сада знају само неке агенције које захваљују томе складу део кајмака. Они који су имали среће да им се у кућу усели странац на привременом раду кажу да су сви изузетно културни, пажљиви, да чувају намештај и редовно плаћају кирију и комуналне.

■ Ко ће се најбоље снаћи

Педантност, уљудност, висок ниво културе у комуникацији запазили су и у агенцијама које се баве спремањем станове и прањем веша. Власница агенције „Сјај“ Весна Јовановић каже да, захваљујући годинама стицаној репутацији и, посебном, односу према приватности клијента, добар глас о њеној агенцији нашао пут до странаца који често користе услуге.

- Не могу вам рећи колико их има и одакле долазе, јер и то на неки начин спада у повериљиве информације, али могу да кажем да су у многим стварима, а посебно у пословности и култури, бољи од великог броја домаћих клијената. Код њих нема ни ценкања, ни затезање око плаћања, ни претераних зах-

ПОДАЦИ ПОЛИЦИЈСКЕ УПРАВЕ У КРАГУЈЕВЦУ

Колико странаца – просто да не поверијеш

Потврду да ФАС у Крагујевац привлачи све већи број странаца налазимо и у Одељењу за странце крагујевачке Полицијске управе. Бројке, наиме, показују да је од 1. јануара до 15. децембра 2011. године боравак на подручју Полицијске управе Крагујевца пријавио 30.451 странац. Начелник Одељења Миодраг Павловић проценjuje да је у граду ове године боравило око 25 хиљада страних држављана. Полицијски подаци показују да је 2010. у на подручју ПУ Крагујевац боравила око 21 хиљада странаца, што је за трећину мање у односу на 2011., док је 2009. године боравак пројавило 19.900 страних држављана.

Ове године најброжнији су били Италијани који су са 5.740 пријављених боравака више него удвоstrуčili прошлогодишњу цифру од 2.050 посета. Крагујевцу следи 3.400 житеља Аустрије, који су и прошле године у граду на Лепеници боравили у сличном броју (3.300), па се претпоставља да међу њима има највише наших људи са аустријским држављанством који долазе у посету родбини. Међу бројнијим посетитељима нашли су се и гости из БиХ. Полиција проценjuje да је међу 3.250 пријављених 80 процената сезонских грађевинских радника пристигли са фирмама ангажованих на Плази, Затвореном базену, ФАС-у, четири погона компоненташа у Грошици...

Незнатно је варирао долазак Немаца и Хрвата који су од почетка године прајавили 1.780, односно 1.971 боравак. Број Португала, међутим, нагло се повећава. Ове године их је 880, тако да је цифра од 255 држављана Португала који су у Крагујевцу боравили у 2010. увећана за више од три пута. И број од 1.200 Румуна који је у односу на 556 из 2010. ове године дупло већи приписује се масовном доласку грађевинаца и неквалификоване радне снаге. Незнатно је већи долазак Кинеза чија популација је са 140 у прошлому ове године нарасла на 172 боравка у Крагујевцу.

У Полицији кажу да су грађани пристигли са Далеког истока веома дисциплиновани, да поштују законе, пла-

ћају рачуне, али да живе веома штедљиво, изнајмљују скромне станове близу радњи и ретко се друже са домаћим становништвом. Проблема нема ни са шестором Јапанаца који су потпуно посвећени послу, јако су скромни и прилагодљиви.

Према речима надлежних у Одељењу за странце, Фијат је за монтажу опреме и обуку наших ангажовао раднике из својих фабрика из читавог света, па се међу странцима који раде на ФАС-у могу наћи држављани земаља са свих континенталних. Свима је, кажу, заједничко да су веома задовољни боравком у срцу Шумадије. Њихово понашање, осим у случају једне туче међу радницима из Босне, не излази из оквира закона. Полиција, међутим, примећује да их наши људи често „подучавају“ како да пронађу рупу у закону и избегну нека плаћања. Начелник Одељења каже да се то најчешће односи на сугестије да уместо да као основу боравка пријаве радио ангажовање наведу туристичку посету, како би избегли да плате 12 хиљада динара таксе. Инспекторка за странце Милица Јанић каже да су се Крагујевчани показали као веома добри домаћини, јер није забележено ни једно кривично или прекрајно дело мотивисано нетрпељивошћу према странцима.

У овом Одељењу такође смо сазнали да већина странаца у Крагујевцу борави у транзиту, а да пријаву боравка до годину дана има око 9.000 страних држављана, што је мање од трећине оних који су у 2011 пријавили боравак овдашњој Полицијској управи. Према њиховим сазнањима, у периоду пред нама може се очекивати интензивнији долазак страних стручњака. Зато ће, бити неопходна изградња нових хотелских капацитета, јер већ сада многи смештај налазе у околним градовима. Како да су чули да су неке фирме заинтересоване за изнајмљивање станова у Јагодини, јер им се исплати да организују превоз својим радницима ако је смештај јефтинији. Ово би Крагујевчанима могло да послужи као опомена да не постану превише алави, јер ако забораве да странци знају да цене свој новац који муком зарађују и да су навики да се до посла возе пар сати може им се десити да остану празних шака.

оно што се овде продаје као писац могло да почне да личи на производ који се под тим именом продаје у њиховој домовини.

У сваком случају, страници који пристижу у све већем броју траже услове за живот на какве су навикли и спремни су да то плате. Сада су на потезу Крагујевчани који би требало пажљиво да ослушкују њихове потребе, јер то многима може бити одлична прилика да дођу до новца.

Али, упркос томе што ће тај новац некима омогућити преживљавање, опет је дата је шанса играчима „вештим лову“ да извуку позамашну зараду. То се, пре свега, односи на веште пливаче навикнуте на мутне воде привилегија и корупције. Због тога они за које се зна да на стану имају стотине радника не плаћају ни динар ПДВ-а, нити је за било ког њиховог станара плаћена боравишна такса до 125 динара дневно. То што на тај начин град остаје без прихода прећутно се правда обезбеђивањем социјалне сигурности угроженијих слојева становништва који се довија да обезбеди најосновнија средства за живот. Стварна слика, међутим, не одговара раму, јер информација, везе и контакти нужни за успешно искоришћење повољног тренутка некако се увек нађу у поседу истих људи који су до савршенства довели умеће изврдавања закона у служби личне користи.

БЛИЗУ „ФИЛАТА“ – ДОБАР ПРОМЕТ:
РЕСТОРАН „СОЛУНАЦ“ УГОШЋАВА РАДНИКЕ

тева. Ако им чистимо стан, не налазе замерке. Када донесу веш на прање, узму, плате, уљудно се захваље и одлазе без коментарисања, каже власница „Сјаја“.

Пошто је међу странцима који долазе да раде у Крагујевцу највише мушкараца, послови које ради ова агенција могли би бити солидан извор прихода великом броју незапослених Крагујевчанки. Околикоја заради је реч нисмо успели да сазнамо од власнице „Сјаја“, али би се нешто могло наслутити из речи Миленка Марјановића који нам открива да његова фирма за

то што једном недељно замени постељину и пешкире у 21 стану у коме станују радници једне немачке фирме, сваког месеца заради 100 евра по стану.

Добро платежној клијентели која стиже из Европе у Крагујевцу и пак много тога и света, почев од хране, која је према мишљењу већине, превише масна и једнолична. Зато би трговци и угоститељи, спремни да уложе у разноврснију понуду и подизање квалитета на европски ниво, могли да профитирају. Није да Италијани не воле ћевапе, печене, гибанице, али би

БИЗНИС СТАРТ-АП ЦЕНТАР

Уручени сертификати пословних вештина

У претходна два месеца 500 младих људи из Шумадијског, Рашког и Моравичког округа прошло је обуку како основати и водити мало предузеће

Прошлог четвртка у сали Привредне коморе свечано су уручени сертификати полазницима тренинга пословних вештина у оквиру пројекта „Млади, запосленi и независни“ Бизнис старт-ап центра. У пројекат који се финансира средствима Европске уније биле су укључене регионалне организа-

ДОДЕЛА СЕРТИФИКАТА У ПРИВРЕДНОЈ КОМОРИ

полазници курса. Сертификати, односно све оно што су чули на овом двомесечном тренингу може бити само од користи, свеједно да ли незапослени покрећу сопствени посао или конкуришу код послађаваца.

Осим тога, управо за младе који размишљају о самозапошљавању Бизнис старт-ап центар у Крагујевцу отворио је и конкурс – такмичење за најбољи бизнис план, на коме могу учествовати појединци и тимови који броје до пет чланова, узраста од 18 до 35 година. Избор је победника је фебруара наредне године.

A. J.

ПРЕВЕНТИВНИ ПРЕГЛЕДИ ЗА ЖЕНЕ НА СЕЛУ

Посета гинеколога спашава живот

Мобилне екипе гинеколога до сада обишли 30 села, а до краја наредне године посетиће још 18. У акцији у којој учествују Дом здравља и Невладина организација „Оаза сигурности“ до сада је прегледано 2.365 жена, код 56 су нађене промене у предканцерозној фази, а неке нажалост, већ имају рак грила материце, дојке или јајника

Уједном од села надомак Крагујевца живи троје малишана који су данас бескрајно захвални организаторима кампање „Подршка превенцији карцинома грила материце код жена у региону Шумадије“. Њихова мајка, заузета породицом и сеоским пословима, на себе није мислила. Када су јој, захваљујући акцији коју већ годину и по дана заједнички спроводе невладина организација „Оаза сигурности“ и Дом здравља, гинекологи дошли „на ноге“, откривен јој је карцином грила материце. На срећу, болест је била у раној фази и након рутинског оперативног захвата ова жена је излечена.

Срећу да их лекар посети „док не буде касно“ имало је током претходних месеци још педесетак жена. Већина њих мораће сваких неколико месеци да одлазе код гинеколога како би промене које постоје на грилу биле редовно праћене пошто се налазе у предканцерозној фази. Да лекари нису дошли у село, питање је да ли би се и једна од њих упутила у неку од ординација у граду пошто нису осећале никакве тегобе.

Тим који чини девет гинеколога и 12 медицинских сестара до сада је 125 дана провео у крагујевачким селима. Свако од жена се, по речи-

МНОГЕ ЖЕНЕ МИСЛЕ ДА НЕ ТРЕБА ДА ИДУ ГИНЕКОЛОГУ:
ДР ДУБРАВКА ЂУРКОВИЋ, КООРДИНАТОР ПРОЈЕКТА

ма др Дубравке Ђурковић, гинеколог и медицински координатор пројекта, ради детаљни превентивни гинеколошки преглед.

- Поред мануелног прегледа, женама се узима и брис и даје се на анализу, а ради се и „папаниколау“ тест који је метода избора у дијагностиковању карцинома грила материце. Од 2.365 жена које смо до сада прегледали код 56 су нађене промене у предканцерозној фази, три су, на жалост, већ оболеле од карцинома, а једна је оболела од карцинома јајника. Код још три жене установљен је карцином дојке, а још десетак жена упутили смо на детаљније прегледе пошто су и-

дошли „убеђене“ да су здраве. Многе од њих сматрале су и да не морају да долазе гинекологу, пошто немају никакве симптоме нити промене, објашњава др Дубравка Ђурковић.

На жалост, мало жена је уопште свесно да је, када до тегоба дође, за излечење карцинома грила материце сувише касно. Управо због течињенице активисткиње из „Оазе сигурности“ одлучиле су да заједно са лекарима Дома здравља, а уз помоћ чешке организације „Каритас“, крену са пројектом превенције. Циљ акције је да се током две и по године, колико траје пројекат, све жене са сеоског подручја око Кра-

мале сумњиве промене на грудима. Све су то жене које су на преглед

гујевца гинеколошки прегледају, или добију важне информације које ће им помоћи да сачувају своје здравље.

- У плану нам је да до краја наредне године организујемо прегледе за 4.000 жена старости од 20 до 60 година које живе на сеоском подручју. Акцију смо почели у септембру прошле године и до сада смо обишли 30 од планираних 48 села. На преглед је дошло 2.365 же-

не. Од „Каритаса“ смо добили мобилну амбуланту, а стигла је и вредна опрема у Дом здравља која омогућава да се ураде цитолошки налази. Сваког викенда амбуланта се инсталира у неком од села. Дан-два раније наше активисткиње иду од куће до куће и позивају жене да дођу на преглед. Организујемо им и предавања о здрављу и значају превенције, а резултати узетих анализа и брисе-

ва уручују им се након 15 дана, објашњава Вера Симић, координаторка пројекта и оснивач „Оазе сигурности“.

Организатори су се, по речима др Гордане Дамјановић, пракса Дома здравља, одлучили да програм превенције реализују на селу пошто су жене ван подручја града вишеструко маргинализоване. Први проблем им је свакако да уопште дођу до лекара пошто се гинеколошке амбуланте углавном налазе на подручју града.

- Добар део ових жена бави се домаћинством и пољопривредом, а пошто нису запослене немају право на здравствену књижицу. Велики број је здравствено осигуран на мужа, међутим ако је у питању пољопривредник који редовно не уплаћује доприносе и оне губе право на здравствено осигурање. Мало њих је, на пример, знало да све док су трудне или по родиље имају право на комплетну здравствену услугу, иако немају здравствену књижицу. Такође, са-мохране мајке имају по аутоматизму право на здравствenu услугу без обзира да ли су запослене или не. Све су то информације које су жене протеклих месеци могле од нас да добију, каже др Гордана Дамјановић.

Пројекат „Подршка превенцији карцинома грила материце код жена у региону Шумадије“ трајаје још пуних годину дана. Лекари су себи поставили задатак да до децембра 2012. године превентивно прегледају још 1.635 жена. Нису, међутим, искључено да у мобилне ординације дођу још и више. Занимљиво је, наиме, да су се, када чују да ће у село у коме имају родитеље или рођаке за викенд доћи лекари, на преглед запућивале и жене из града.

М. ОБРЕНОВИЋ

ЈЕДНО ОД ГИНЕКОЛОШКИХ ПРЕДАВАЊА ЖЕНАМА ИЗ ДЕСИМИРОВАЦА

ОВЕРА ЗДРАВСТВЕНИХ КЊИЖИЦА

Може и без изабраног лекара

Сви грађани чији су послодавци уредно измиривали доприносе, иако немају изабраног лекара, моћи ће да овере здравствене књижице на период од шест месеци или краће, али ће овај услов бити стриктно поштован приликом наредног преузимања маркица

ју осигураника који се ових дана могу видети у здравственим станицама у Крагујевцу, чини се да велики број наших суграђана још није потписао изјаву о изабраном лекару. Према новим прописима то би требало да се уради до нове године.

Начелница у филијали РЗЗО у Крагујевцу Гојка Јевтовић каже да је до сада већ оверено око 35 одсто здравствених књижица, а највећа гужва очекује се у последњој недељи децембра. Пре-

ма речима наше саговорнице, не стиче се утисак да је мање осигураника него ранијих година. Напротив, послодавци који су до приносе за један месец и преузели маркице које важе у наредна три месеца. Међутим, њихова је обавеза да у том периоду измире комплетан дуг, јер у супротном не могу поново да преузму маркице на исти начин.

И поред упозорења да они који немају изабраног лекара неће моћи да добију маркице, грађани, ипак, немају разлога за бригу, пошто се стриктна примена

закона очекује тек од 2013. године. Наиме, према последњим изменама Закона о Здравственом осигурању и Правилника о здравственим исправама пацијента тачно је да свако мора да има изабраног лекара да би могао да овери књижицу, али се ова одредба шире тумачи, пошто је потребно да прође један период да би се она стриктно почела применјивати.

- Пошто велики број осигураника нема информацију о томе да мора да има изабраног лекара ми ћemo овог пута бити флексибилни и само ћemo упозорити послодавце и здравствене установе да истакну обавештења. Дакле, изабрани лекар сада неће бити услов, али ће се за наредну оверу то тражити. Иначе, није потребно да послодавац или странка достављају било какву потврду, јер ми већ имамо податке у нашој бази, објашњава Гојка Јевтовић и додаје да приликом попуњавања изјаве о изабраном лекару није потребно да књижица буде оверена.

Оно што је важно је да се свим грађанима мора обезбедити ове-

ра књижица, иако нису изабрали лекара, а нека стриктнија примена ових одредби може се очекивати крајем следеће године, и то тек након одређене кампање коју би требало да покрене и Министарство здравља. Извесно је да се не сме дозволити да укоко је послодавац уредно измирива обавезе здравствене књижице не буду оверене.

Иначе, убудуће, за оверу књижице важно је да грађани изаберу једног, било да је реч о лекару опште праксе, стоматологу, ги-

екологу или педијатру. Избор лекара није временски ограничен, већ је, пре свега, битан ради сопственог здравља, јер од следеће године почињу припреме за бесплатне скрининг програме.

Уколико се, међутим, ни после одређеног рока пациенти не определе, лекари ће бити дужни да укажу помоћ у хитним ситуацијама, када ће се уједно и определити код кога ће се даље лечити.

Г. БОЖИЋ

Од 39.000 пензионера у граду половина има пензију мању од просечне, а 4.500 сваког месеца од поштара на руке не добије ни десет хиљада динара. Зато је њима значајан сваки вид помоћи, а њих је све више

Пише Марја Обреновић

Станимир живи у Маршићу. Има инвалидску пензију од свега 8.500 динара. Жена му никада није била запослена. Наследио је парче земље које би, како каже, сутра продао, али га нико неће. Болује од срца и месечно за лекове даје око 1.800 динара.

- Немам одакле друго, па често одем до Удружења пензионера, те ми они помогну. Знају каква је ситуација и да жене и ја живимо од тих 8.500 динара, прича Станимир.

Оваквих прича око нас има свуда. Статистика каже да сваки пети грађанин Србије старији од 65 година нема пензију. Око 100.000 стarih људи у живи испод границе сиромаштва, али се и за велики број оних који су пензију поштено зарадили може рећи да живе испод границе достојанства. Наиме, сваком пензионеру у Србији поштар месечно, у просеку, донесе око 22.000 динара. Међутим, за половину од 39.000 пензионера, колико их у Крагујевцу има, и овај износ је недотизкан.

■ Видно сиромаштво

Пензионере сви сматрају најредовнијим платишама свега што представља дуг држави. „Прозвани“ су често и да само они у граду на Лепеници плаћају претплату за РТС, коју ретко ко измирује. Међутим, када је недавно у јавним предузећима рађен репограм дугова за комуналније, уочено је да не мали број дужника чине најстарији суграђани. Дугове имају управо они којима ПИО фонд месечно уплаћује тек десетак хиљада динара.

Према подацима Фонда за пензијско и инвалидско осигурање у Крагујевцу, око 4.500 најстаријих има пензију ниже од 11.000 динара. У Скупштини града ових дана, на молбу Удружења пензионера, разматрају који ће вид помоћи бити прослеђен онима са малим примањима. Од два милиона динара, колико је преостало у буџету за ургентна социјална давања, како незванично сазнајемо, један део средстава биће намењен најстаријим суграђанима. У друштву пензионера надају се да ће одлука о томе коме ће и колика помоћ бити додељена бити донета ових дана.

- Верујемо да ће нам Скупштина града и овај пут изаћи у сусрет, а иначе смо јој врло

ВЕЛИКИ БРОЈ УГРОЖЕНИХ У СЕЛУ И ГРАДУ:
БОЈКА ЂИРОВИЋ, ЦРВЕНИ КРСТ

захвални, пошто је недавно прихваћена наша иницијатива да се старосна граница за бесплатан превоз спусти са 75 на 65 година. Ово право ће од 1. јануара имати око 10.000 Крагујевчана. Захваљујући тој сарадњи имамо могућност да најтеже случајеве, било да су у питању болесни или социјално угрожени стари људи, директно пријављујемо Градској управи за социјалну политику и они одмах по нашем позиву излазе на терен и процењују који је вид ургентне помоћи потребан, каже Ратко Томашевић, председник Удружења пензионера.

НАЈСТАРИЈИ КРАГУЈЕВЧАНИ НАЈУГРОЖЕНИЈИ

Старост, болест и празни цепови

ПЕНЗИОНЕРИМА МНОГО ЗНАЧИ ЊИХОВО УДРУЖЕЊЕ

По речима Бојке Ђировић, координаторке програма за бригу о старијим у Црвеном крсту, сиромаштво је међу старом популацијом у граду и на селу проблем „број један“. Си-

пошто је један од услова и то да не поседују више од пола хектара земље.

Преко филијале Завода за здравствено осигурање право на туђу не-

МНОГИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ПОМОЋ: РАТКО ТОМАШЕВИЋ И СРЕДОЈЕ ДАБОВИЋ

ромаштво прети и онима који имају већу пензију, пошто су често у ситуацији да од својих месечних примања издружавају већ одраслу децу. На жалост, сцена у којој ћерка мајци каже да не сме да умре пошто мора још годину дана да јој плаћа кредит није реткост.

Ни мало не охрабрује ни податак да је 176 од 600 корисника народне кухиње стартије од 65 година.

- Није лако у граду, али су посебно угрожени стари људи на селу. Они често не могу да остваре право на социјалну помоћ пошто имају земљу. Из истог разлога, иако се реално нико о њима не брине, не одлазе у домове за старије, иако би жељeli, каже наша саговорница.

■ Тешко би било без помоћи

На социјалну помоћ могу да радицају пензионери чији приходи не прелазе 6.300 динара, колики је иначе износ који се од Центра за социјални рад месечно добија. Међутим, многим пензионерима тешко је да остваре ово право, поготово онима на селу,

гу и помоћ може добити пензионер ако је потпуно неспособан да се стари о себи или има оштећење чула вида, а месечна надокнада у овом тренутку износи 14.547 динара.

Поред ових основних видова помоћи, постоје и ванредни програми које републичке и локалне институције раде за најугроженије старе суграђане. Своје програме за старије на територији Крагујевца има и Градско удружење призионера. У августу су, на пример, поделили 165 пакета хране и средстава за хигијену, а почетком децембра још 200 пакета истог састава.

Међутим, није баш једноставно живети ни са 22.000 динара, коликоизноснији просечна пензија. Док се исплате рачуни за комуналније, набаве лекови који више нису ни мало јефтини, мало шта преостане и за храну, а камоли нешто друго. Удружење, које броји око 4.000 људи, труди се да својим члановима олакша живот што је могуће више.

- Преко нашег Удружења пензионери могу да купују огрев на рате, а наручујемо га лети, када је најјефтинији. Ове године смо обезбедили 8.000 тона

угља. На исти начин преко нас се могу набавити и пакети сухомеснатих производа, па пилићи. Све то људима значи, плаћа се на рате, без икакве камате, а и сами производи су, пошто их набављамо на велико, знатно јефтинији него у продавницама, објашњава Томашевић.

Имају и касу узајамне помоћи, а члановима су дозвољене и ургентне позајмице од десет до 20.000 динара, које такође могу враћати на рате и без икакве камате, што је за њих много повољније него скупи банкарски кредит које им, уосталом, у случају да имају више од 65 година

банка неће ни дати.

На нивоу града своје удружење имају и инвалидски пензионери. Чланова „на броју“ има нешто око 1.500. Инвалидским пензионерима је, по речима Средоја Дабовића, председника Савеза инвалида рада, вишеструко теже него старијим. Не само што су због здравствених разлога пензионисани и самим тим телесно у лошем стању већ су им и примања мања него да су у пензију отишли са пуним радним стажом или годинама.

СТАРИЈИ ЧЕСТО НЕЗНАЈУ СВОЈА ПРАВА

ТРИБИНА У УДРУЖЕЊУ ПЕНЗИОНЕРА

Информације о правима најстаријих

Да је један од проблема старијих и слаба информисаност о правима које по различитим основама могу да остваре уочило је и Градско удружење пензионера. Ова организација је зато одлучила да организује тробину под називом „Обилици социјалне помоћи за стари лица и пензионере“.

На трибини ће бити присутни представник Скупштине града, Центра за социјални рад „Солидарност“, Црвеног крста и Центра „Кнегиња Љубица“. После уводног дела, у коме ће бити представљени различити програми помоћи за старије, присутни ће бити упућени и како да добију детаљније информације, евентуално прикупе документацију која им је потребна.

Скуп ће бити организован у просторијама Градског удружења пензионера у Улици Кнеза Милоша 4 у четвртак, 22. децембра, у 13 сати.

- Помоћ нашим члановима углавном базирамо на пакетима хране или средстава за хигијену. Често им су финансирали или комплетно плаћамо набавку лекова, пошто има доста људи чија су примања врло мала, а морају да набаљају скупе лекове. За инвалидске пензионере посебно значи што је старосна граница за бесплатан превоз спуштена, често се дешавало да нам људи долазе и жале се како би требало да оду код лекара или до болнице а не мају новца за карту, каже Дабовић.

■ СОС телефон

У Крагујевцу постоји и Служба за интегрисану кућну ногу и помоћ старим лицима која ангажује геронтодомаћице које су на располагању сваког дана. У просторијама Геронтолошког центра је Дневни боравак за стари лица, а ускоро ће још једна слична установа постојати и у Црвеном крсту. У оквиру ове установе постоји и својеврстан СОС телефон за најстарије суграђане.

- Програм „Помоћ телефоном“ јединствен је у Србији, тим путем најстарији суграђани могу добити све информације које су им потребне. Најчешће питају како да изаберу лекара, на који начин да резервишу гробно место, или, на пример, како да се пријаве за бању. Иако не одбијамо било чије позиве и наши активисти су ту да одговоре сваком ко постави питање, служба не функционише као класичан СОС телефон. Наиме, тренутно имамо око 300 лица у програму који су својеврни

„стални чланови“. То су људи који су са нашим активистима стално у контакту. Међу њима има најразличитијих људи. Неки од њих су непокретни или врло слабо излазе, па им је то готово једини контакт са спољним светом. Има, међутим, и образованих, ситуираних људи којима готово ништа не треба већ само нека врста психо-социјалне подршке, објашњава Бојка Ђировић.

Управо такву подршку Црвени крст пружа им кроз чајанке које се у канцеларијама ове организације у месним заједницама временено организују.

Чињеница је да најстаријим суграђанима, иако су захваљујући неблизи државе о пензионом фонду довољни у нимало пријатан положај, често не треба помоћ у виду новца или пакета. Много чешће им треба само пружена рука и осећај да их неко уважава.

КНЕЖЕВ АРСЕНАЛ САГРАЂЕН ПРЕ 160 ГОДИНА

ОБНАВЉАЊЕ СТАРОГ ГРАДСКОГ ЈЕЗГРА

Пут до Кнежевог арсенала поплочан намерама

Градоначелник Верољуб Стевановић уручио је министру културе Предрагу Марковићу писмо о намерама за ревитализацију старог градског језгра, што укључује и реконструкцију Кнежевог арсенала у који би требало да се пресели ФИЛУМ. За то су потребна знатна средства, за која ће се конкурисати и код фондова ЕУ

Iсмом о намерама које је градоначелник Верољуб Стевановић прошлог петка уручио министру културе Предрагу Марковићу у Скупштини града најављен је велики пројекат обнављања старог градског језгра, тачније оба дела Милошевог венца, са ове и са оне стране реке. Министарство културе је до овог тренутка пребацило средства на рачун града за завршетак радова на пре годину и по дана започетој огради Народног музеја у износу од 1,3 милиона динара, као и 550.000 динара за измештање грађе музеја из Старе скупштине, што ће се употребити за опремање три локала у Старој радиличкој колонији за потребе депоа, али и 1,9 милиона динара за санацију звоника Старе цркве.

Захваљујући се министарству културе што је имало разумевања за сваку иницијативу града, градоначелник Стевановић је појаснио да ће та средства омогућити да се са неопходним радовима крене већ крајем јануара наредне године, а очекивања су да ће све бити готово до краја априла. Писмо о намерама

је створило и услове да се у републичком буџету за 2012. годину одмах предвиди још 15 милиона динара за обнову здана Старе скупштине и вероватно ће, додао је Стевановић, Дан града, 6. мај, бити прослављен у новом издању објекта некадашње Милошеве скупштине.

Историјски значај

Зграда Старе скупштине коју је подигао кнез Милош Обреновић 1859. године налази се у порти Старе цркве. Саграђена је од, у оно време, савремених материјала, опеке и малтера. Била је то приземна зграда са једном просторијом (двораном за скупштинска заседања), правоугаоне основе, без декоративних украса и значајних архитектонских елемената. Дворана је била испуњена посланичким клупама и трибином, а на зидовима су се налазила многобројна државна обележја. После престанка рада Скупштине 1880. године на њој су вршene многobrojne преправке, нарочито у унутрашњости, те она данас мало подсећа на првобитно здање.

Све до 1878. године овде су се одржавале седнице Народне скупштине.

ПРЕДСТАВНИЦИ ГРАДА И УНИВЕРЗИТЕТА СА МИНИСТРОМ МАРКОВИЋЕМ

штине на којима су доношene одлуке од великог политичког и културног значаја за српски народ, као што су објављивање рата Турској 1876. године и читање одлуке Берлинског конгреса о успостављању независности Србије 1878. године. Иако зграда нема велику архитектонску вредност, ипак је због своје значајне историјске улоге проглашена за добро од великог значаја.

Поменуту радову за које су обезбеђена средства су тек прва фаза јединственог пројекта ревитализације комплекса Милошевог венца, јер ће у зданима некадашњег крагујевачког Артиљеријско-техничког завода, познатијег као Кнежев арсенал, који је град својевремено купио за три милиона евра, (објекти од око 7.000 квадратних метара Кнежевог арсенала прилагоди за потребе Филолошко-уметничког факултета. Наредни корак је да се цео простор Милошевог венца прогласи културно-историјском целином под заштитом државе, али и да се, уколико се обезбеде средства, од „Застава камиона“ и Војне фабрике откупи остатак комплекса који се сврстава у индустриско наслеђе и који можда броји и око 100.000 квадратних метара. Али, то је план на другом штапу.

Градска Управа за имовину и универзитет у Крагујевцу до сада су основали радну групу која би требало да отпочне израду пројекта како би се, напокон, знало колико ће коштати претварање једног дела старог здана Кнежевог арсенала у зграду ФИЛУМ-а. Такође, током 2012. године требало би остварити трећу и завршну фазу великог плана, односно конкурисати за средства из претприступних фондова Европске уније за реконструкцију Кнежевог арсенала.

Део великог пројекта

Како је открио министар културе Предраг Марковић, у пројекат се већ укључио и експертски тим из Француске, који је недавно посетио Крагујевац и у извештају констатовао да је Кнежев арсенал могуће претворити у културно туристичку дестинацију.

-Хвала случају што је индустриско језгро у центру града, старо 160 година, остало сачувано, јер је то јединствен случај на Балкану, тако да

смо у прилици да разговарамо о ревитализацији тог комплекса. Град Крагујевац исказао је жељу не само да сачува објекте Кнежевог арсенала, већ и да изгради нове како би ту за почетак сместио Филолошко - уметнички факултет. Учешић тима из Француске обезбедиће и додатна средства, а Меморандум о заједничком улагању ускоро ће бити потписан у Србији, нагласио је Марковић.

Министру културе је уручено писмо о намерама да се, како је наведено, сигурно више од 6.000 квадратних метара Кнежевог арсенала прилагоди за потребе Филолошко - уметничког факултета који 10 година од оснивања нема свој кров над главом. Спремност да се укључи изразило је и Министарство просвете, које ће заједно са Министарством културе обезбедити неопходна финансијска средства, а колико ће све коштати за сада нико није желео да нагађа.

Протеклих година било је различитих планова за део Милошевог венца са десне стране Лепенице. Размишљало се да се на том простору удоме кафићи и ноћни клубови, најављивана је сарадња са Емиром Кустурицом, односно оснивање филмског града, мада не треба заборавити да је инострана копродукција овај простор изабрала за снимање дела серије „Титаник - крв и челик“. Овде је у јуну одржан први регионални рок фестивал „Арсенал фест“, који ће постати традиционалан.

Да ли ће се током 2012. године Кнежев арсенал реконструисати и у његове просторије уселити ФИЛУМ, остаје да се види. Данас овај факултет наставу организује на седам локација. И поред бројних обећања, чак три награђена идејна пројеката и спремне грађевинске документације за изградњу, одређене локације у центру града, а касније и надомак Друге гимназије, сада је Кнежев арсенал једина алтернатива.

У оквиру историјске просторне целине Милошев венац налазе се Прва гимназија, Књажевско – српски театар, Амицин конак, зграда тржиште и, с друге стране Лепенице - Стара црква и Кнежев арсенал, али и делови „Застава камиона“. Стратегија ревитализације центра града је у фази израде, а свакако и средства из фондова Европске уније могу помоћи у остварењу жеља.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

КАКО ЗАШТИТИТИ КУЛ

Објекти

Не назире се решење како од вандала и лопова заштитити градску имовину и јавна добра - сем да сваки објекат добије намену, а сваки споменик осветли и боље обезбеди

Пише Елизабета Јовановић

Kрагујевачки културно-историјски споменици, којим газдују различите установе и институције, све чешће су на удар вандала и лопова. У новембру је демолиран

Кнежев арсенал, у децембру украден бронзани горионик са Вечног пламена слободе из Спомен парка, летос су пајсером одваљени лавићи са спомен-фонтане постављени око споменика Рањенику у Великом парку, пре тога однета је биста Вука Каракића из Народног музеја, готово истовремено из Малог парка нестала је биста Трише Кацлеровића, оснивача Социјалдемократске партије ...

Краја спомен обележја на отвореном простору, скрњављење или поливање бојом и писање порука и графита скоро да су свакодневица, па се постављају питања постоји ли неко решење да се то спречи, у чијој су они одговорности, ко газдује културно-историјском баштином... Ова питања се обично актуелизују када се деси неки од већих инцидена, али је истина и да је до неког универзалног решења за заштиту тешко и доћи, па се зато, углавном, апелује на свест људи да то више не ради.

Последњи у низу вандалских чинова везан је за Кнежев арсенал,

ПОЛИЦИЈА

Ухапшени због куповине сканка

Дарку М. (32) из Зубиног Потока и Горану Ђ. (37) из Крагујевца полиција је 16. децембра одредила меру задржавања у трајању до 48 сати, због постојања основа сумње да су починили кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога, а након њеног истека спроведени су истражном судији Вишег суда. Из истих разлога кривична пријава поднета је и против Ива В. (27) из Зубиног Потока, који је тренутно недоступан органима гоњења.

Све указује да је Дарко М. у августу ове године посредовао у купопродаји 1,3 килограма опојне дроге „сканк“ из-

СВЕЧАНИ ПОЧЕТАК РАДА ЗАТВОРЕНОГ БАЗЕНА

Остварена жеља на коју се

Pевијалном утакмицом ватерполо репрезентације подељене у две екипе затворени базен званично је пуштен у рад, док министарка спорта и градоначелник, из непознатих разлога, нису испунили раније дато обећање да ће први скочити у воду. Ипак, испунили су обећање од пре годину дана да ће базен бити готов до краја ове године.

Попут сардина тискају се људи пред прозирним вратима. Нешто их је мање на паркингу, али маса је импозантна и броји сасвим сигурно око хиљаду људи. Једна за другим пролазе позната лица крагујевачког јавног живота, понајвише из политичке сфере. Промичу кравате, свечана одела, бунде, шминка, свеже подмазане ципеле. Има и оних других, обичних људи, пензионера у излизаним шушкавим јакнама и пијачарским наочарима на носу, клинаша у тренеркама, деце у наручу родитеља.

На улазу начинкани фотографи новина и сниматељи многих телевизија нестрпљиво ишчекују долазак неких несумњиво важних лица. Свечаније вечери Крагујеваца давно није видео. Чини се, недостају још једино балске хаљине и фракови. Ипак, није мала ствар. Почетком друге деценије 21. века давнашња жеља Крагујевчана је испуњена, декадна патња и жал за њим најзад су уминули – добили смо затворени базен!

Шклоцају апарати, севају блицеви и пале се црвене лампице на камерама, јер стигли су и они који су најзаслужнији за његово изградњу. Осмесима спонтано окупљеног народа дочекани су министарка омладине и спорта Снежана Самарџић Марковић и градоначелник Крагујевца Верољуб Стевановић. Маказе рецују, врпча паде и уз мали гутљај шампњаца, тек колико је дозвољено у време поста, грандиозни објекат је отворен. Било је и ватромета. Градња је завршена за српске прилике у рекордном року од годину дана.

- Гурај, гурај! – виче омалени чикица од својих шездесет, кад је народ у стампеду нагрнуо на двокрилна врата за мини-старком и

градоначелником. Угибају се она крила, чини се сваког тренутка ће их раја у трансу одвалити. Та исконска срећа окупљених Крагујевчана због велелепног здања је и прави одговор свим скептицима и критичарима без основа.

Трче узбрдо и прогуравају се полуокружним степеницама, весела грађа одзывања ходницима, у ваздуху се осећа да је искрена радост у свим срцима овде присутних људи. На трибинама већ нема места, те је и пола квадратног метра уз ограду изнад њих сада злата вредно. Притискају тела и постранце и отпозади и прибијају оне пред собом уз металну ограду. Врео ваздух се подига, те на висини има бар десетак степени више него доле крај базена.

У базену ватерполисти, репрезентативци, загревају се, а затим одлазе. Светла се гасе. Четири гњуруца под водом нешто увежбавају. На супротној страни бенд, а нису „Пилоти“, даје штимунг дословце узврело атмосфери. Чела су орошена, бришу се лица од зноја, али нико се не усуђује да напусти своје место, макар га то-плотни удар стрефио.

- Види доле. Ено га наш градоначелник! – показује усхијено мајка својој ћеркици на малену колону украсену децом у мајицама новог предузећа СЦ „Парк“, коју предводи министарка Самарџић Марковић и градоначелник Стевановић.

- Да ли ће да се скину овде или ће до свлачионице? – неки глас запита у мраку, вальда се пристивши безазленог обећања да ће министарка и градоначелник својим скоком отворити сезону буђкања. Већ тада је јасно да од призора министарке у купаћем костиму неће бити ништа. Нити од градоначелника, наравно, у зависности од тога кога ко интересује.

Када су стигли до говорнице, рониоци од мало час кретоше под водом ка њима, носећи у рукама заставе са грбом града. Успешно изронивши, поздрављени су аплаузом публике.

- На ово се чекало толико деценија. Неки стварају обећања, а неки легате које остављају иза себе. Више нико неће спуштати главу на помен да је Крагујевац

долина глади јер то није, већ је брдо поноса, истакла је у дирљивом обраћању министарка Самарџић Марковић.

Захвалност је упућена и свима који су учествовали у изградњи објекта који је најмодернији овог типа, како је поновљено неколико пута.

- Ево нас у објекту који смо сачињали откад знали за себе и ово је најлепши поклон Крагујевчанима за Божић и Нову Годину. Хвала свима вама који сте веровали да ћемо одржати ово обећање и свако ћемо обећање одржати, потручио је категорично први човек Крагујевца.

Након његове молбе Св. Николи за добро здравље свих грађана, уследило је интонирање државне химне, а градоначелник се придружио високим званицима у свечаној ложи, где су, између осталих, били и његово преосвештенство, владика шумадијски, господин Јован и директор ЈКП „Водовод и канализација“ господин Обрен Ђетковић. Одмах потом, репрезентативци Србије у ватерполу, подељени у две екипе, одиграли су скраћену утакмицу, која је прекинута мајовским скакањем у воду најмлађих полазника пливачког клуба, чиме је и званично базен отворен за посетиоце. И не само то, већ ће улаз до Нове Године бити бесплатан од 16 до 18 часова сваког дана. Стога, Крагујевчани, похидате!

H.C.

ФОТО: М. ИГЊАТОВИЋ

МИНИСТАРКА СНЕЖАНА САМАРДЖИЋ МАРКОВИЋ И ГРАДОНАЧЕЛНИК ВЕРОЉУБ СТЕВАНОВИЋ СЕКУ ВРПЦУ, ПА „ИЗАЗИВАЈУ ЗАЗУБИЦЕ“

НАЈБОЉИ ВАТЕРПОЛИСТИ СВЕТА ФИЛИП ФИЛИПОВИЋ СА МЛАДИМ КРАГУЈЕВЧАНИМА

РЕВИЈАЛНА УТАКМИЦА ВАТЕРПОЛО РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ СРБИЈЕ ПОДЕЉЕЊЕ У ДВА ДИМА

**НЕБОЈША ВАСИЉЕВИЋ
ОЦЕНИ БАЗЕНА**

Већи део
инвестиције
преузео град

На конференцији за новинаре одржаној два дана уочи отварања базена, Небојша Васиљевић, у функцији потпредседника „Заједно за Шумадију”, саопштио је да „затворени базен кошта 500 милиона динара, тачније 399, док је ПДВ плаћен држави у износу од 72 милиона. Готово целокупну инвестицију преузео је град, а република је учествовала са 110 милиона динара”.

Како је навео, планира се увођење мониторинг система са дневним и месечним наруквицама, а у склопу базена функционисаће и кафић, теретана, сауна.

чекало деценијама

ЗАТВОРЕНОМ БАЗЕНУ НАЈВИШЕ СУ СЕ ОБРАДОВИЛИ НАЈМЛАДИ, ПОСЕБНО ЉУБИТЕЉИ СПОРТОВА НА ВОДИ

МНОГИ КРАГУЈЕВЧАНИ ХТЕЛИ СУ ДА ПРИСУСТВУЈУ ЧИНУ ОТВАРАЊА БАЗЕНА

НИЗАК НИВО ГРОШНИЧКОГ ЈЕЗЕРА НИJE РАЗЛОГ ЗА ЗАБРИНУТОСТ

Крагујевац одлева суши

Иако је ниво Грошничког језера драстично пао, а град, као и цела земља, остао без драгоценог падавина још од априла, из „Водовода“ стижу охрабрујуће вести да Крагујевац има доволно воде да издржи још годину и по дана без капи кише

Tрагом навода мештана Трешњевака да је Грошничко језеро у врло лошем стању, да ниво никад није био нижи и да у се улива врло мало воде, као и да је због тога угрожен сав биолошки свет, потражили смо одговоре од надлежних у ЈКП „Водовод и канализација“. По свом положају језеро је умногоме изоловано, па пошто није пред очима грађанима о његовом стању јавност се готово и не информише нити занима. Но, с обзиром да је Шумадију, као и целу Србију, погодила дуготрајна суша од готово осам месеци због чега је у многим крајевима земље ситуација већ критична, поставља се питање како ће се са овом невољом изборити град који није познат по водном богатству.

Судећи по речима надлежних у поменутом предузећу Крагујевчани немају превише разлога за

СНИМАК ЈЕЗЕРА ОД 18. ДЕЦЕМБРА ОВЕ ГОДИНЕ, КАДА ЈЕ НИВО ВОДЕ БИО НАЈНИЖИ

бригу, јер се негдашња изградња три водосистема исплаћује управо у оваквим ситуацијама.

- У последњих 30 година располажемо са три обилна изворишта, моравским, гружанским и грошничким, која у сваком моменту могу да задовоље све по-

требе око 300.000 потрошача, укључујући и привреду, не само Крагујевца, већ и Баточине, Краљева и Кнића, истиче технички директор „Водовода“ Новица Милошевић.

- Стога нас ова садашња хидролошка ситуација неће погодити и грађани који виде да су акумулације делимично испражњене не-

мају разлога да се плаше, тврди он.

Стање на Грошничком језеру из минута у минут се прати, што је уобичајена пракса, и редовно се врше све биолошке и хемијске контроле, док је граница до које се вода из акумулације може експлоатисати тачно одређена.

- Планским управљањем никада нисмо дошли до те границе, јер одлично знајмо колико воде се узима са ког система. Да бих илустровао колико је стање променљиво поменућу да је само ово мало кише претходног викенда довело до раста нивоа акуму-

лације у Грошници за четири центиметра. Дакле, брзо се празни, али се брзо и пуни, наводи Милошевић.

Капацитет акумулације у Грошници је 3,2 милиона кубика воде, а Груже 64 милиона кубика. Када се дода да је моравски систем про-

јектован за 480 литара у секунди, а да Крагујевац користи 200 литара, онда, истиче наш саговорник, град има доволно воде да издржи и годину и по дана без капи кише, што је немогуће да се деси.

Тренутни ниво воде у акумулацији „Водојажа“ је нешто преко 12

НИВО БИО НИЖИ ПРЕ ШЕСТ ГОДИНА:
НЕВЕНА ЈОВАНОВИЋ

Одјавних институција градови и општине траже одговор како на најбољи начин да ураде планове за одбрану од поплава, који су сада у надлежности локалних самоуправа или још нема одазива

Поплаве су постале честа појава и услед неорганизованости наносе велике штете и разарања, а према речима стручњака свакако могу да се ублаже. Прошле године усвојен је нови Закон о ванредним ситуацијама и, на први поглед, све је у реду. Јавна водопривредна предузећа, односно државна, надлежна су за одбрану од поплава на токовима првог реда, а градови и општине на токовима другог реда. На примеру Крагујевца то значи да републички представници брину о Лепеници, Грошничкој реци и Ђурђевици, док је град задужен за Жадару, Бресничку реку, Илићевски, Ердоглијски, Дивио-

ПРЕТИ ЛИ НАМ ОПАСНОСТ ОД ПОПЛАВА

Градови замерају држави

стински, Козујевачки поток и рејку Сребреницу.

Шта то заправо значи? Да бисмо добили одговоре Удружење бујичара Србије организовало је у Крагујевцу са Националном асоцијацијом за ванредне ситуације - НАВЕС, Институтом за водопривреду „Јарослав Черни“ и Инжењерском комором Србије саветовање на тему „Опасност од поплава и бујица у Србији - да нам се не понови 2010. година“.

Претходна 2010. година остале је упамћена по катастрофалним поплавама у свету и код нас у Трговишту, Ужицу и Зајечару. Циљ састанка био је да упозна локалне самоуправе са обавезама и правилима у одбрани од поплава, нарочито бујичних поплава и ерозије, које се по правилу дешавају на водама другог реда.

Градови и општине желе да буду спремни за ванредне ситуације

је, али да ли је то довољно? Према речима Драгоша Радовановића, начелника градског Одјељења

за заштиту од елементарних непогода, који је уједно и председник Управног одбора НАВЕС - а, асо-

ЗА ЛЕПЕНИЦУ ЗАДУЖЕНА ДРЖАВА, ЗА МАЧВЕ РЕКЕ ГРАД

цијације која је и основана са седиштем у Крагујевцу, на скуп су позвани представници 75 градова и општина како би од надлежних институција затражили конкретне одговоре на питања како на најбољи начин урадити оперативне планове за одбрану од поплава, који су сада у надлежности локалних самоуправа.

Локалне самоуправе имају обавезу да ураде општи и оперативни план одбране од поплава и задужене су за токове другог реда, који су мањом неуређени тако да је чињеница да су им наметнуте велике обавезе. Томе треба да претходи израда општег, државног плана, али, објашњава Радовановић, са тиме се већ касни, тако да ће се ланџа кашњења пренети на градове.

- Састанак у Крагујевцу је пети по реду, скупови су организовани и у другим срединама, али до сада нам се нису одазвали представници јавних водопривредних предузећа. То су Дирекција за воде, односно, „Србијаводе“, „Београдводе“ и „Војводинаводе“. Морамо добити регулативу, а када говоримо о Крагујевцу хоћемо да знамо како ће се они бринути о

метара, а Невена Јовановић, руководилац сектора производње и дистрибуције, скреће пажњу да је 2004. и 2005. године, када су такође биле сушне, ниво био чак и мањи, око десет метара.

- Дакле, није нам ово непозната ситуација нити период када је акумулација на најнижем нивоу. Трешњевачка река сада доноси више него што ми испуштамо из акумулације. Она мора и наменски да се испразни током јесени и зиме, јер количина и капацитет су такви да акумулација у Грошници може да се напуни за 15 дана са само једним добрым снегом или двонедељним кишним периодом, каже она.

И приликом становништва у овом крају града не утиче на погрешну воде из акумулације „Водојажа“ јер ова акумулација не снабдева само Грошницу и околна насеља, већ се овом водом снабдева петина становништва у целом Крагујевцу.

БИОЛОШКЕ И ХЕМИЈСКЕ КОНТРОЛЕ СУ СВАКОДНЕВНЕ: НОВИЦА МИЛОШЕВИЋ

Наши саговорници кажу да хидрологи посматрају и анализирају стање водотока у периоду од сто година, те да је у претходном веку било много горих ситуација него што је садашња и стога не треба дизати панику само зато што је наишао један сушнији период. Најзад, по ко зна који пут, руководство „Водовода“ апелује и на грађане и на надлежне службе да се посвете штедњу и чувају животну течност за своју децу и будуће генерације. Уосталом, о томе довољно говоре стална упозорења на глобалном нивоу да ће у будућности бити несташица питке воде, а илегална грађња на Гружанској језеру је најочигледнији пример изазивања еколошке опасности и угрожавања извора пијаће воде.

Н.СТЕФАНОВИЋ

Лепеници, Угљешница и Грошничкој реци. Управо је Угљешница плавила прошле и претпрошле године. Мост код гробља „Бозман“ је критична тачка, а ми немамо информацију какви су планови „Србијавода“ и хоће ли, на пример, уређивати корито. До сада је непознаница. Хоћемо да знамо како ће се финансијски одбрана од поплава и, пошто „Србијаводе“ немају сопствену механизацију, са којим предузећем закључују уговор, ко је задужен да реагује, наводи Радовановић.

Насупрот томе, додаје он, држава зна са којим снагама располаже град и шта може да се очекује на водотоковима за које су задужене локалне самоуправе. Град Крагујевац сваке године повећава буџетска средства намењена превентивним мерама и за наредну 2012. годину предвиђено је 35 милиона динара, а срећна околност по град је што на својој територији, поред бројних привредних субјеката који се одазивају уколико затреба, има и водопривредно предузеће „Еропују“.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

Поводи

ЗАШТО КАСНИ ЗАВРШТАК ПРАТЕЋЕГ ОБЈЕКТА КРАГУЈЕВАЧКЕ БОГОСЛОВИЈЕ

Држава почела, држава зауставила

Средствима НИП-а 2006. године кренула је градња зграде у којој централно место има спортска хала, али радови су стали још пре четири године јер нису одобрене нове транше новца. Сада недостаје педесетак милиона динара да овај објекат коначно добије планирану намену

Крагујевачка Богословија прва је у Србији која ће, уколико Влада одобри недостајућа средства за завршетак радова, добити на употребу спортску салу, чиме ће се стећи услови да будући богослови први пут имају предмет физичко образовање. Додуше, објекат је највећим делом завршен, али је недостатак новца стопирао окончање послас, због чега Влада Србије мора поново да донесе одлуку о новом трансферу паре за ову намену.

Треба подсетити да је изградња овог објекта у насељу „Аеродром“ у оквиру Богословске школе почела још 2006. године уз подршку Министарства просвете. Тада је министар у овом ресору био Слободан Вуксановић, који је, како каже ректор Богословије др Зоран Крстић, „гајио неуобичајено велике симпатије према овој школи“. Његова жеља била је да крагујевачка буде прва међу богословијама у Србији која ће имати салу за физичко, објашњава ректор Крстић.

Крстић напомиње да је недостатак простора за физичке активности разлог што деца у богословским школама немају чак ни

НЕДОСТАЛЕ ПАРЕ ДА СЕ ДОВРШИ ОБЈЕКАТ

предвиђену наставу физичког васпитања у оквиру школског програма.

- Такав програм, којим није предвиђен овај предмет, постоји већ деценијама, мада сви ми увиђамо да није добро да деца у том узрасту, од 15 до 19 година, немaju физичко образовање. Нажалост, није било услова, нити могућности да било која богословија, па ни наша добије фискултурну салу. Министар је управо то желео да промени и да наша школа буде прва богословија која ће имати салу за физичко, објашњава ректор Крстић.

Изградња спортске сале почела је 2006. године, кренуло се врло амбициозно, средства су била обезбеђена и мада су стизала парцијално, градња је трајала неometано годину и по дана. Пла-

ном је било предвиђено да на око 3.000 метара квадратних буде смештен део за спортске активности, затим Радио „Златоусти“, обданиште „Светосавац“ и Духовно образовни центар „Златоусти“, а у приземљу канцеларије за свештенике.

И поред новчаних проблема и обустављања посла, није се одустало од првобитних планова, нити су редуковани пројектовани капацитети. Тако у овом објекту највећи део заузима спортска сала са тереном димензија рукометног игралишта, у којој се налазе трибине за гледаоце са око 300 места, као и пратеће просторије (случајнице, тушиви и др.). Део простора намењен је и децијем обданишту, које би требало да почне са радом наредне године. У почетку ће бити места за тридесетак деце, а намењено је не само деци свештеника, него и свој другој која буду жељела да бораве у њему. У оквиру овог објекта пре више од две године завршене су просторије у којима је смештен и ради Радио „Златоусти“. Исто тако, део објекта заузима и Духовни центар, који, међутим, нема активности током зиме, пошто још увек није уведендо грејање.

У време када су одобрена средства из НИП-а, вредност пројекта износила је 93 милиона динара са обрачунатим ПДВ-ом, што је пре ма тадашијем курсу било нешто више од милион евра. Међутим, после годину и по дана од започетих радова, због недостатака паре, стало се да изградњом. Иако је Богословија сваке године конкурирала за недостајућа средства, она ни до данас нису одобрена.

Према речима ректора Богословије др Зорана Крстића, готово 90 одсто радова је завршено. У сали још треба да се постави паркет и одраде завршни радови. Међутим, пошто се пре извесног времена појавила влага у сали, неопходно је да се уради и дренажа терена око објекта, што планом

ЈЕДНО РАДИО ЗЛАТОУСТИ ИМА КОМПЛЕТНО ОПРЕМЉЕН ПРОСТОР

није било предвиђено. Због тога је урађен нови пројекат дренаже и тек пошто овај посао буде окончан може се приступити постављању паркета.

У октобру је, објашњава наш саговорник, поново покренута иницијатива из НИП-а да се посао доведе до краја, па је урађен пресек стања и добијено чврсто обећање да ће радови бити завршени у најскоријем року. Иако није било додатних радова на објекту, раст курса евра, који је 2006. године износио 80 динара, као и неопходни радови на дренажи, утицали су на увећање планиране цене. Сада последњу реч има Влада Србије, која треба да одобри око 50 милиона динара за завршетак комплетног објекта. Уколико ускоро буде донета одлука, уследиће расписивање тендера за извођача.

- Ми смо мала школа и имамо око стотину ученика. Ова сала превазилази наше потребе и од почетка је био договор са градом да се уступи на коришћење спортским клубовима, с обзиром да је град бесплатно уступио локацију за изградњу. Сматрам да би било врло значајно за овај део града да се сала што пре заврши, а нарочито би било корисно за малишане у обданишту која ће, свакодневно, моћи да се баве спортским активностима, каже Крстић.

Већ постоје прелиминарни договори да овде тренира „Економац“, али ће то моћи и сви други за које локална самоуправа буде проценила да им је потребан тајкав простира.

СПОРТСКА ХАЛА ЧЕКА ЗАВРШНЕ РАДОВЕ

ЈЕДНА ОД ПРОСТОРИЈА БУДУЋЕГ ОБДАНИШТА

АКЦИЈЕ ТИМА ЗА ПРОМОЦИЈУ ПРВЕ ГИМНАЗИЈЕ

Да боље упознају и заволе своју школу

Ревијално такмичење из математике под називом „Изађи на црту” једна је од манифестација које треба да надареним ученицима основних школа, и будућим ћацима Прве гимназије треба да омогући да боље упознају школу коју ће похађати. Промовисањем школе бави се тим састављен од професора, родитеља и самих ученика

И раније смо слушали фразу да „школа није баук”, или однедавно у Првој крагујевачкој гимназији постоји тим који се на прави и занимљив начин труди да то деци конкретно и докаже. Ревијално такмичење из математике, одржано прошлог викенда са необичним, занимљивим и жаргонски приступачним језиком младима – „Изађи на црту” једна је од манифестација коју организује тим за промоцију Прве гимназије.

По речима професорке физике Ане Марковић, овај тим постоји од прошле школске године и сачињава га петнаестак људи, професора школе (комбиновани састав професора природних и друштвених наука), секретар школе, школски психолог, чланови Савета родитеља и сами ученици укључени у рад Ђачког парламента и чуvenог „Сопчета”.

- Само такмичење било је ревијалног карактера, са циљем да се промовише школа, али и да се деца добро забаве и „играју” математике, каже Ана Марковић.

■ Изјди на црту

Такмичење је организовано у сарадњи са Математичком радионицом на ПМФ-у и на њему је „на црту изашло” 60 талентованих ученика из свих крагујевачких основних школа, од шестог до осмог разреда.

- Наша жеља је да омогућимо деци да боље упознају Гимназију. Наша школа има велику традицију и углед, али ми желимо да је сана деца сагледају „изнутра”, да погледају шта се и како у њој учи, на који начин, а не да се опредељују за упис у Прву гимназију само из традиционалних разлога и по инерцији, објашњава професорка

ПРОФЕСОРКА АНА МАРКОВИЋ ИЗ ТИМА ЗА ПРОМОЦИЈУ ГИМНАЗИЈЕ

Марковић. Тим је од прошле школске године организовао читав низ манифестације под називом „Отворена врата” како би Гимназију приближила њеним будућим ученицима. Професорка Марковић набраја само неке од њих: „Спајање неспојивог”, попут предавања о споју физике и музике, или филма и физике (конкретно, успели су научно да докажу да је ситуација из блок бастера „Армагедон” са астероидом и Брусом Вилисом немогућа), учили како се на енглеском, француском и немачком изговарају појмови које се уче на часовима физике. Ту су још и акције „Лепо у математици” (ма како да то скептицима звучи „неспојиво”), мали фестивали науке на којима деца уче и забављају се вршећи разне експерименте из хемије и физике...

- То и јесте наша тежња, да докажемо и покажемо да се у Гимназији не „пролази” и само буба штуро градиво из математике, хемије и физике, већ да се учи боље, више, другачије и занимљивије, тврди наша саговорница.

И ревијално такмичење „Изађи на црту” било је баш тако конципирано, са задацима, не по стандардном школском градиву, већ се у њима инсистирало на логици, размишљању, са несвакидашњим текстуалним поставкама... И саме награде су биле другачије.

- Деца су тражила да то не буду као на традиционалним школским, градским, регионалним такмичењима – књиге, већ нешто друго. Све време израде задатака непрестано су запитивали: „Шта су награде, шта су награде?”. Изашли смо им у сусрет и најбољи су баш „слатко” награђени, тортама и слаткишима, каже Ана Марковић.

На ревијалном такмичењу најбоље пласирани били су следећи

ВЕЋ САМ ФЛАЈЕР НАГОВЕШТАВА ДА ЈЕ ТАКМИЧЕЊЕ НЕСТАНДАРДНО

млади математичари: за шести разред Мија Мијовић („Станислав Сремчевић“), Богдан Раонић („Мирко Јовановић“) и Лука Момчиловић („Ђура Јакшић“), за седми разред Александар Куличин („Станислав Сремчевић“) и Младен Равлић („21. октобар“) и осмаци Ана Милевић, Алекса Драгутиновић и Алекса Плавишић („Свети Сава“) и Милош Јосифовић и Петар Марчетић из школе „Ђура Јакшић“.

■ Увек отворена врата

По речима неких од победника, „Изађи на црту” акција је у потпуности успела. Ана Милевић похађала је Математичку радионицу и учествовала на стандардним такмичењима из математике. Приву-

кају је необичан назив манифестације, али и жеља да види гимназију. Допало јој се познанство са ћацима из Ђачког парламента и „Сопчета” који су им показивали школу и сада је сигурна да ће да упише баш ову школу.

Алекса Драгутиновић учествовао је и на „Отвореним вратима”, а, иначе је планирао да упише гимназију. Сада је само потврдио свој избор.

Најмлађа саговорница Мија Мијовић покушаће наредне године да упише седми разред у Гимназији (огледно одељење за децу надарену за природне науке), а и њу је „купила” добро осмишљена анимација и радионице старијих колега из Сопчета.

И за Луку Момчиловића овакав вид такмичења и забаве био је прво искуство, а за „излазак на црту” пријавио се по савету своје наставнице математике и све је на њега оставило добар утисак. Није се разочарао ни Александар Кулић, који каже да су задаци били конципирани „баш супер”, другачији, необични и нестандартни.

Изкусни и уиграни двојац Милош Јосифовић и Петар Маричић на лицу места доказује да млади и талентовани математичари нису само „штребери”, него да имају и пуно духа. К’о рођени за „Изађи на црту”.

- Идемо на сва такмичења, па што не и на ово. Ово нам је била прилика да се упознајамо са школом, откријемо места где можемо да сакријемо „пушкице” када је будемо похађали, шмекерски одговарају у глас њих двојица.

Ипак, озбиљнијим тоном потом одја да су на њих највећи утисак оставиле нове, лепе и изузетно модерно опремљене учионице и кабинети у овој школи.

- Желимо да покажемо да има неко ко брине о деци, као и да се они када пођу у нашу школу у њој лепо и добро осећају. Тренд бежања из школе мора да се прецине, а најбоље је на овај, креативан и конструктиван начин, закључује професорка Ана Марковић.

Очигледно је да тим чији је она део у томе и успева. И тек ће.

3. МИШИЋ

У ШКОЛИ „РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ“

Дружење предшколаца и првака

ПРЕДСТАВА „ЦРВЕНКАПА“ ЗА ГОСТЕ

Предшколци из неколико крагујевачких вртића били су прошле недеље гости ћака првака Основне школе „Радоје Домановић“. Старају другари својски су се, уз помоћ учитељица, потрудили да за будуће приреде занимљив програм. Приредба на енглеском језику и позоришна представа „Првеница“ одушевила су будуће прваке, али најпоноснији су били када су добили прилику да заједно са „великима“ седну у клупе. Добили су и први задатак од учитељице - да креирају новогодишње украсе од папира и окаче их на велику картонску јелку.

Иначе, у школи „Радоје Домановић“ већ годинама се организују овакве активности за предшколце како би се што лакше адаптирали на амбијент школе и 1. септембра без страха сели у ћачке клупе.

ПРВИ „ЗАДАЦИ“ ЗА БУДУЋЕ ПРВАКЕ

ПРИПРЕМИЛИ И ПРИРЕДБУ НА ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ

М. О.

ПРЕДРАГ МИХАЈЛОВИЋ ЦИЛЕ, ФОТОГРАФ

Визуелне чињенице с душом и духом времена

сам му нехотице дао део себе

Потеру води Милан Пурић

Себе доживљавам као човека који је посветио живот фотографији. Ту мислим не само на посао фотографа који ради у Народном музеју већ тридесетак година, већ и на време проведено у Фото клубу Крагујевац, где сам излагао такозвану уметничку фотографију. Добијао сам награде на изложбама у земљи и иностранству, правио самосталне изложбе, помагао Цолету Ковачевићу који је водио клуб да изврши смену генерација... У Фото савезу сам дванаест година био председник или члан Уметничког савета Фото савеза Југославије, односно Србије.

Где си и како провео детињство?

Рођен сам у Београду, где су моји родитељи дипломирали књижевност на Филозофском факултету. Држава им је потом прво место службовања нашла у Алексинцу, где сам живео до своје осме године, а 1963. сви се пресељавамо у Крагујевац. Био сам болешљиво дете, мучили су ме синуси и грло, тако да сам чешће од мојих другара био у кући, а кућа је била препуна књига, тако да сам у детињству далеко више читao него трачао за лоптом на пљанчету.

Каква је улога породице у твојем животу?

Мислим да породица формира личност, без обзира да ли су у питању врлине или мане, лепи или ружни догађаји.

Шта је обележило твоје момковаше у Крагујевцу?

- Осим што је фотоапарат био добар начин да се дође у друштво лепих девојака, тај период био је обележен мириром јефтиног бензина и кока-коле. Сви смо имали ауто, макар „фићу“, ишлоче се од „Старог храст“ до Врњачке Бање, а није било тешко створити неку парицу за назови провод. Дух тог времена највише личи на дух из дебитантског филма Џорџа Лукаса „Амерички графити“.

Када и како си се определио за професију којом се бавиш?

Још од прве фотографије направљене не часу ОТО-а у седмом разреду основне школе, обузела ме је магија појављивања фотографске слике у мрачној комори и ишчекивање колико ће она личити на оно што сам хтео да снимим. Хтео сам да студирам филмску камеру, први

ли су ми награђивани пејзажи, актови, друге лајф-фотографије. Данас тај циклус има, чини ми се, највећу тежину.

Колико и каквог рада је потребно да се постане мајстор фотографије?

Треба страховито много рада, али уколико ти љубав према фотографији омогућиши, јер само ако има љубави и страсти за то што радиши, можи ћеш да успеш.

Како се кроз фото апарат види дух Крагујевца?

- Сада су нам снимци Крагујевца доступни на интернету, свакодневно се појави мноштво снимака из различитих временских периода, многи од њих су новина и за неког ко је упознат са збиркама старог Крагујевца. На једном месту је могуће пратити промене у изгледу града. Ако се уђе у озбиљније ангажован поглед, онда је за мене то био онај из књиге „Живот није стварност“.

Који су људи последњих десетица обележавали крагујевачки дух?

Точак, Пера Дух, Дуле Пацов, Раде Пекар, Рајко Црвендаћ, Маке Сликар... И још неки чиновници...

Постоје ли лепе породичне куће у Крагујевцу које си сликао и које су саставни део нашег чаршијског духа?

Нисам одавно ушао у нову лепу породичну кућу, некако нисам у прилици да се дружим са њиховим власницима, али сам улазио у изузетне куће са почетка и из прве половине двадесетог века са старијим намештајем. Штета да тај део баштине, попут куће Манасија Милића, инжењера Нешића или Андре Вељковића, пропада и уступа место нечemu што не сматрам нарочито вредним, иако је скупо.

Како се лепе Крагујевчанке виде у твојем објективу?

Питање је у садашњем времену, а одговор би био у прошлом времену. После тридесет година музејског рада, „волим их и радо их се сећам“.

Сликаш ли пределе око Крагујевца и како видиш нашу околину за живот?

пут нисам прошао, а нисам желео да пробам опет... Остало је фотографија.

Да ли је фотографија само визуелна чињеница или она има и душу?

Свака фотографија, чак и када је снимана да би била визуелна чињеница, има „душу“ – то је дух времена који није увек одмах видљив у њој, али му протек времена омогућава да избије на површину. Фотографија тако постаје временска машина, визуелна меморија времена у коме је настала.

Које су твоје фотографије за тебе најзначајније?

Био сам највише везан за снимке из пројекта „Живот није стварност“, где сам бележио тренутке из живота Душана Томића. Тада те фотографије нису на изложбама наилазиле на нарочит пријем, би-

Шта је обележило твоје момковаше у Крагујевцу?

Мислим да породица формира личност, без обзира да ли су у питању врлине или мане, лепи или ружни догађаји.

ЦИЛЕ СА ДУЛЕТОМ, ЈУНАКОМ СВОГ ВЕЛИКОГ СЕРИЈАЛА „ЖИВОТ НИЈЕ СТАВРНОСТ“

ЦИЛЕ СА ДУЛЕТОМ, ЈУНАКОМ СВОГ ВЕЛИКОГ СЕРИЈАЛА „ЖИВОТ НИЈЕ СТАВРНОСТ“

лали су ми награђивани пејзажи, актови, друге лајф-фотографије. Данас тај циклус има, чини ми се, највећу тежину.

Колико и каквог рада је потребно да се постане мајстор фотографије?

Треба страховито много рада, али уколико ти љубав према фотографији омогућиши, јер само ако има љубави и страсти за то што радиши, можи ћеш да успеш.

Како се кроз foto апарат види дух Крагујевца?

Сада су нам снимци Крагујевца доступни на интернету, свакодневно се појави мноштво снимака из различитих временских периода, многи од њих су новина и за неког ко је упознат са збиркама старог Крагујевца. На једном месту је могуће пратити промене у изгледу града. Ако се уђе у озбиљније ангажован поглед, онда је за мене то био онај из књиге „Живот није стварност“.

Који су људи последњих десетица обележавали крагујевачки дух?

Точак, Пера Дух, Дуле Пацов, Раде Пекар, Рајко Црвендаћ, Маке Сликар... И још неки чиновници...

Постоје ли лепе породичне куће у Крагујевцу које си сликао и које су саставни део нашег чаршијског духа?

Нисам одавно ушао у нову лепу породичну кућу, некако нисам у прилици да се дружим са њиховим власницима, али сам улазио у изузетне куће са почетка и из прве половине двадесетог века са старијим намештајем. Штета да тај део баштине, попут куће Манасија Милића, инжењера Нешића или Андре Вељковића, пропада и уступа место нечemu што не сматрам нарочито вредним, иако је скупо.

Како се лепе Крагујевчанке виде у твојем објективу?

Питање је у садашњем времену, а одговор би био у прошлом времену. После тридесет година музејског рада, „волим их и радо их се сећам“.

Сликаш ли пределе око Крагујевца и како видиш нашу околину за живот?

Био сам највише везан за снимке из пројекта „Живот није стварност“, где сам бележио тренутке из живота Душана Томића. Тада те фотографије нису на изложбама наилазиле на нарочит пријем, би-

лали су ми награђивани пејзажи, актови, друге лајф-фотографије. Данас тај циклус има, чини ми се, највећу тежину.

Колико и каквог рада је потребно да се постане мајстор фотографије?

Треба страховито много рада, али уколико ти љубав према фотографији омогућиши, јер само ако има љубави и страсти за то што радиши, можи ћеш да успеш.

Како се кроз foto апарат види дух Крагујевца?

Сада су нам снимци Крагујевца доступни на интернету, свакодневно се појави мноштво снимака из различитих временских периода, многи од њих су новина и за неког ко је упознат са збиркама старог Крагујевца. На једном месту је могуће пратити промене у изгледу града. Ако се уђе у озбиљније ангажован поглед, онда је за мене то био онај из књиге „Живот није стварност“.

Који су људи последњих десетица обележавали крагујевачки дух?

Точак, Пера Дух, Дуле Пацов, Раде Пекар, Рајко Црвендаћ, Маке Сликар... И још неки чиновници...

Постоје ли лепе породичне куће у Крагујевцу које си сликао и које су саставни део нашег чаршијског духа?

Нисам одавно ушао у нову лепу породичну кућу, некако нисам у прилици да се дружим са њиховим власницима, али сам улазио у изузетне куће са почетка и из прве половине двадесетог века са старијим намештајем. Штета да тај део баштине, попут куће Манасија Милића, инжењера Нешића или Андре Вељковића, пропада и уступа место нечemu што не сматрам нарочито вредним, иако је скупо.

Како се лепе Крагујевчанке виде у твојем објективу?

Питање је у садашњем времену, а одговор би био у прошлом времену. После тридесет година музејског рада, „волим их и радо их се сећам“.

Сликаш ли пределе око Крагујевца и како видиш нашу околину за живот?

Био сам највише везан за снимке из пројекта „Живот није стварност“, где сам бележио тренутке из живота Душана Томића. Тада те фотографије нису на изложбама наилазиле на нарочит пријем, би-

лали су ми награђивани пејзажи, актови, друге лајф-фотографије. Данас тај циклус има, чини ми се, највећу тежину.

Колико и каквог рада је потребно да се постане мајстор фотографије?

Треба страховито много рада, али уколико ти љубав према фотографији омогућиши, јер само ако има љубави и страсти за то што радиши, можи ћеш да успеш.

Како се кроз foto апарат види дух Крагујевца?

Сада су нам снимци Крагујевца доступни на интернету, свакодневно се појави мноштво снимака из различитих временских периода, многи од њих су новина и за неког ко је упознат са збиркама старог Крагујевца. На једном месту је могуће пратити промене у изгледу града. Ако се уђе у озбиљније ангажован поглед, онда је за мене то био онај из књиге „Живот није стварност“.

Који су људи последњих десетица обележавали крагујевачки дух?

Точак, Пера Дух, Дуле Пацов, Раде Пекар, Рајко Црвендаћ, Маке Сликар... И још неки чиновници...

Постоје ли лепе породичне куће у Крагујевцу које си сликао и које су саставни део нашег чаршијског духа?

Нисам одавно ушао у нову лепу породичну кућу, некако нисам у прилици да се дружим са њиховим власницима, али сам улазио у изузетне куће са почетка и из прве половине двадесетог века са старијим намештајем. Штета да тај део баштине, попут куће Манасија Милића, инжењера Нешића или Андре Вељковића, пропада и уступа место нечemu што не сматрам нарочито вредним, иако је скупо.

Како се лепе Крагујевчанке виде у твојем објективу?

Питање је у садашњем времену, а одговор би био у прошлом времену. После тридесет година музејског рада, „волим их и радо их се сећам“.

Сликаш ли пределе око Крагујевца и како видиш нашу околину за живот?

Био сам највише везан за снимке из пројекта „Живот није стварност“, где сам бележио тренутке из живота Душана Томића. Тада те фотографије нису на

ПОВОДОМ РЕХАБИЛИТАЦИЈЕ ТОДОРА ТОДОРЧЕВИЋА ИЗ ДОЊИХ ГРБИЦА

Још нема правде – после деце

Иако је Тодор Тодорчевић из Доњих Грбица решењем крагујевачког Вишег суда рехабилитован још прошле године, то решење још није објављено у „Службеном гласнику”, па његов унук Радмило, који је и покренуо процес за дедину рехабилитацију још увек нема никаква права за повраћај незаконито одузете имовине. Иако никада ни један члан ове породице није осуђиван, после рата, из идеолошких разлога, малтретирани су деценијама. Ипак, Радмило не одустаје

Пише Зоран Мишић

Учили су нас да је правда спора али... Изгледа да код нас ни то не важи, па када у неком облику и „стигне“ после готово седам деценија, велико је питање да ли је то доволно сatisфакција за све one који су је, униски и тлачени до сваке људске границе, чекали генерацијама.

Прича Радмила Тодорчевића – Миће (60), пољопривредника из Доњих Грбица, то на најбољи начин илуструје.

Радмило је још 2009. године Вишним судом у Крагујевцу поднео захтев за рехабилитацију свога деде Тодора Тодорчевића (1901 – 1978). Веће овог суда којем је председавала судија Грозда Јарнаут усвојило је захтев за Тодорову рехабилитацију и претходна решења којима му је одузимана земља прогласила ништавним.

И то би било то.

Али када човек саслуша његовог унuka Радмила, одмах схвата да то није доволно, нити ће икада бити.

Када се ступи у прелепо домаћинство и двориште Тодорчевића у Доњим Грбцима, не би могло ни да замисли да је једно такво бајковито сеоско окружење, са свршено очуваним објектима из газдинства (млекар, трпезар, колиба, кош...) старијим од два века, често било по-приште велике породичне трагедије којој су Тодорчевићи после Другог свет-

ског рата од стране „народних власти“ деценијама били излагани.

Радмило и данас пуно ради на пољу и са стоком – а не би смео јер је тежак болесник. Стални стрес и секираџија због породичних невоља и недаћа, шиканирање и малтретирање нарушили су му здравље, али га нису дотукли.

■ Никада није званично осуђен

Ипак, када почне о прогону своје породице, сугестију га емоције. Његова породична прича праћена је болним и тешким сузама.

Иако је суд утврдио (а сарадник је био професор и историчар Желько Зиројевић) да његов деда Тодор није имао никавих „дела ни злодела против народа и државе“ (постоје неке недоказане индиције да је само симпатисао четнички покрет) из чисто идеолошких разлога Тодору је одузимана земља више пута, одвођен је у сеоски затвор, преbijан, чак у сопственој кући и дворишту, административним одлукама забрањивано му је коришћење сопствене имовине, махом пољопри-

ТОДОР ТОДОРЧЕВИЋ СА СУПРУГОМ МИЛКОМ И УНУЦИМА МИЛИЦОМ, МИЋОМ И ЉУБИЦОМ

вредног и обрадивог земљишта, иако је јасно да је реч о човеку који се искључиво бави земљорадњом. Тодор никада није ни кривично осуђен, нити проглашен за народног непријатеља. Те правне „формалности“ нису му помогле у идеолошкој одмазди послератних власти.

Покојни Тодор био је, што се код нас каже „јак“ сесоки газда који је до почетка Другог светског рата као породичном имовином распологао са преко 50 хектара обрадиве земље и шуме и код којег су на иманују сељани надничили. Активан као радикалски предратни посла- ник никада није сарађивао са окупатором, чак је био ухапшен од стране Немаца и прво држан као талац, а затим послат у чувени логор Бубањ у Нишу. Одатле је успео да побегне (приликом чувене побуне у логору у којој су многи логораши изгубили живот) и врати се пешице, кришом кући.

Један његов син, Драгољуб, био је још 1943. године мобилисан у партизане где је остао до краја рата и учествовао у борбама за

РАДМИЛО ТОДОРЧЕВИЋ МИЋА ВИДНО ПОТРЕШЕН КАДА ПРИЧА О СУДБИНИ СВОЈЕ ПОРОДИЦЕ

Крагујевац. Други, Борисав, по налогу локалних четничких команда-ната (који су чували своју дешу) као „пунолетан Тодоров син, морао је да иде први за краља и отаџбину“. Мобилисан је у четнике као митраље-зац. Ухапшен је крајем рата због издаје тече, учитеља из Станова Јо- вана Јагличића, али га је то што није имао никаквих дела и злодела против народа и „друге стране“ спасило „Капислане“. Прекомандован је у партизане, такође као митраљезац и послат да погине на

Сремски фронт. Ипак, смрт га није хтела, у борбама на Сремском фронту два пута је рањен (власти су му цинично признале само једно рањавање) и „изгубио“ је чак 12 по-моћника. Борисав је одликован медаљом заслуга за народ.

Упркос свему, нове власти биле су немилосрдне према њиховој по-родици и имовини. Док се присећа дединих прича, Радмило не може да контролише сузе.

- Одмах после рата локални „уд-бовци“ одвели су мог деду у сеоски

РАДМИЛОВ ОТАЦ БОРИСАВ НИЈЕ ДОЖИВЕО ТОДОРОВУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ

UNIVERZALOVA NOVA POSLOVNA JEDINICA KRAGUJEVAC

UNIWERZAL
veleprodaja i maloprodaja kancelarijskog i školskog pribora, igračaka i poslovne galeranterije
adresa: Dragoljuba Milanovića Bene 95
Tel: 034 318 862 mob: 063 290 347
www.uni.rs i www.uni-online.rs

150 kvadratnih metara poslovnog prostora,
15 000 artikala preko 40 poznatih svetskih brendova
generalni zastupnik za DISNEY školski pribor

UNIVERZAL Vam nudi: Kancelarijski i školski pribor, poslovnu galeranteriju, blokovsku robu, higijensko poslovnu konfekciju, ukrasna pakovanja, ramove i foto albume, računarsku opremu i dodatke, slikovnice, bojice, bojanke, knjige, čestitke, pozivnice, pisma, razglednice...

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЦЕНТАР до Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати
Благајна у центру:
7 – 18 сати – радним данима
7 – 13 сати – суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 – 197
Рача 751 – 262
Баточина 842 – 311
Лапово 853 – 710

ЕД Електрошумадија Крагујевац
Централа 307 – 200
Дежурна служба 335 – 195
Прикључци 307 – 368
Пријава стања и рекламија 307 - 233 и 307 - 234

Бесплатан телефонски број
за пријаву крађе струје 0800/360-330

нијских неправди

затвор у Гребицима. Пре тога су га везали за липу у дворишту, тукли и понижавали пред престрашеним укућанима и тражили да се доброљубно одрекне своје имовине. Чак су га „прекрстили“ у Тодор, јер је право име мом деди било Теодор, али на његов одговор да се он не зове тако како је записано у њиховим документима, још једном су га испребијали, уз циничне речи: „Стоко, па ти не знаш ни како се зовеш“. Тукли су га дршкама од револвера и набијали му пиштољ у главу узвикујући да је „кулак“, „земљопоседник“, да је „израбљивао народ“, прича унук Радмило.

■ „Потемкинове припуне станице“ и викенд насеља

Како су погрешили код имена и Теодор до своје смрти у свим послератним документима остао Тодор, тако су и изгредиши и у бројевима парцела и судским решењима којим су му систематски одузимали имовину и уништавали му кућу и породицу.

Сва та документа сачувао је Радмило, што му је помогло да, уз Зиројевићево стручно вештачење и изјаве сведока, рехабилитује деду.

Већ 1946. године за потребе новоосноване сеоске задруге „Бољи живот“ Тодору одузимају 22 хектара земље прве класе у Прекопечи.

- Те исте 1946. године одузимају му и четири хектара на месту Чесмица код потеза Крива коса за припушну станицу нове за друге. Наравно да та станица никада није живела, али му земља није враћена. Онда су на партијском састанку 1948/49. године локални комунисти дошли на идеју да ни то није доволно и да одузето имање на Чесмици није адекватно, па су решили да мом деди одузму још три хектара на потезу Коса, са свим пратећим објектима, штала- ма, помоћном кућом, економским објектима, опет за потребу будуће задружне припуне станице. Ни она никада није живела, са муком и тугом у гласу, видно потре- шен набраја Радмило, додајући да је данас на том месту викендашко насеље, јер су власти после одуста- ја од изградње припуног објек- та земљу поделили беземљашима који су је касније продали викенда- шима. И ником ништа.

Тодорчевићи су били стална ме- та тадашњим такозваним „рекви- зицијама“ које су за потребе „пролетера“ одузимали храну се- љашима.

- Као дете памтим да смо само гулили јалову, празну чорбу од ре- пе и да смо ми деца плакали и оти- мали се за парче сира које у кући преостане, прича наш саговорник док га сустижу сећања и емоције.

Иако се Тодорово имање свело са- мо на 15 хектара, 1953. године власти му одузимају још нешто више од пет хектара како би га по „реше- њу“ свели на „законски минимум“

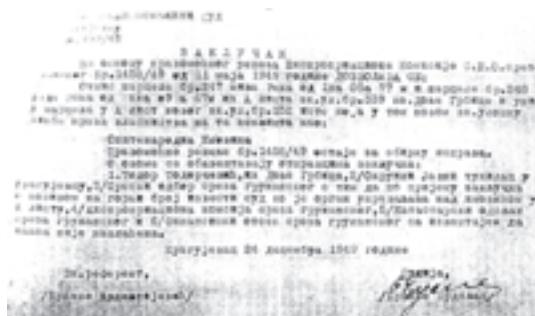
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД
Број: Рес. 23/10
Дана 11.06.2010. године
КРАГУЈЕВАЦ

ВИШИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у ибру састављеном од судије Грозде Арнаут, као председника већа, судија Ане Спасић и Марије Петковић, као чланова већа, у предмету рехабилитације пок. Тодорчевић Тодора, бив. из Донах Гребица СО Крагујевац, по захтеву за рехабилитацију поданосица Тодорчевић Радмила из Донах Гребица, по одговору јавнију расправу дана 11.06.2010. године, донео је:

РЕШЕЊЕ

УСЛУЖА СК захтев за рехабилитацију пок. Тодорчевић Радмила из Донах Гребица, бив. из Донах Гребица, рођеног 01.03.1901. године у Донах Гребицима, узрок 25.09.1978. године у Донах Гребицима СО Крагујевац, на ос. **УТВРЂУЈЕ**, да су правоснажна одлука Среског народног одбора за спрат грађана број 936/46. од 12.02.1946. године, затим правоснажна одлука Окружног Аграрног суда у Крагујевцу ДН-199/49. од 24.12.1949. године и решење Среске комите 54. пољопривредне земљишне фонд Среза граничног у Крагујевцу број 282/53. из 05.08.1953. године, којима

ДЕО РЕШЕЊА О РЕХАБИЛИТАЦИЈИ КОЈЕ ЈОШ УВЕК НИЈЕ ЗВАНИЧНО ОБЈАВЉЕНО

ЈЕДАН ОД ДОКУМЕНТА КОЈИМ СЕ ПОРОДИЦИ ОДУЗИМА ЗЕМЉА

од десет хектара. Нису помогли ни његови вапаји да има дав сина (оба доказана у партизанима) и да када се они ожене од те земље морају да живе чак три породице. Нису им дозволили да се „оделе“.

Ни један закон о повратку имовине није их качио, али су им зато узимали још, и још, и још... Још један забран, као и шума у Драчи „отишили“ су за „потребе јавних интереса“ 1964. године.

- Мучење мог деде од стране удбаша потрајало је све до 1964/65. године. Тада су га овде у дворишту, пред свима нама, цинично и дрско упитали: „Од чега, бре, живиши и шта једеш, када смо ти све одузели?“ а деда им је дао одговор који их је запањио и дотукао. У лице им је рекао: „Мене кришом храни сиротиња која је код мене радила пре рата“. Тада је један од удбаша рекао: „Е, ако је тако. Ако ти сиротиња стварно помаже да преживиши, онда те ни ми нећemo више мучити“, сећа се наш саговорник док поново „проживљава“ ту сцену.

Али, ни то није све што су имали Тодорчевићи да „прођу“. Усуд њихове породице се наставио све до данашњих дана. Када је 1982. године преминула Милка, друга жене њиховог деде Тодора, имање и ливада које су остали као њено власништво и које су требали да наследе унук Радмило и његов стриц Драгољуб на необјашњив начин је после судског спора (који није завршен ни данас) додељено пољопривредном комбинату у Пе-

тровцу. Он је наравно, у међувремену пропао, али им земља није враћена. У међувремену преминуо је и Радмилов стриц. Зато су Радмилу током деведесетих и почетком двадесетих на рачун судских трошкова, због процеса у којем му је заплењено Милкино наследство, судски извршитељи одузели нов трактор и аутомобил.

■ Терађу до Стразбура!

Стекао је Радмило својим радом друге и нове, али га је то крвно коштало.

Понадао се да су почетком деведесетих дошли промене, да ће комунистичка злодела бити освећена, а имовина враћена. Учланио се у удружење сељака и њихових наследника које је тражило повраћај земље и имовине, учланио се у СПС, био на протестима пред Владом у Београду носећи транспарент са написом „Главу дајем, имовину не дајем“. Представнике њихове делегације примио је „лично Милошевић“ и ником ништа. У последње две деценије враћене су му само мрвице (два-три хектара) које су као незаконито или преко мере одузете 1953. и 1964. године. Појео вук магарац.

Његов отац Борисав (1922 – 2004) у међувремену је преминуо и није дочекао судску рехабилитацију свог оца Теодора.

Радмило јесте, али далеко да га сада то задовољава после свих патњи и мук.

Истиче да иако има судија по-пут Грозде Арнаут служи на част нашем правосуђу, јавно протестишује што је решење о рехабилитацији његовог деде донето још 11. јуна 2010. године, а још увек није објављено у „Службеном гласнику“, што је обавеза суда. Без тог корака оно законски није валидно.

Потом намерава да поново заражи повратак све имовине одузете његовом деди и њиховој породици.

- Нећу се зауставити. Терађу до Стразбура ако треба, а како иде - требаће. За мене је то сатисфакција, и људска и породична, и морална „рехабилитација“ не само мог деде, већ и оца и стрица и мене. Свих нас, који смо се генерацијама злопатили и били мучени, кажњавани и шиканирани из нечијег идеолошког хира, каже Радмило, додајући да је истовремено и благословен човек јер од четири ћерке има чак осморо унучића. Томе додаје и двоје од своје сестре Љубице и двоје од сестре од стрица Милице.

Имаће ко и да настави „борбу“ за повратак части и рехабилитацију Тодорчевића као и да наследи враћену земљу.

ЖАЛИЋЕ СЕ ДО СТРАЗБУРА - МИЋА СА ЂЕРКОМ И СУПРУГОМ

Заборачене приче и легенде

Пише Александар Бабић

Ушоравање села

Становништво књажевине Србијестално се повећавало после успешно окончаног Другог српског устанка. Поправиле су се и економске и политичке прилике, па су се многи досељавали, али је расту број становника највише доприносило природни нараштај. Књаз Милош је подржавао досељавање и колонизацију слабо насељених крајева да би ојачао и економски и војни потенцијал Србије. Сматрао је да треба помоћи свима који страдају под туђином јер је то, како се говорило, „христијанска дужност и налаже не одрећи покровитељство прибегавајућим“. Нису пуштени само они који нису били честити – злочинци и већ познати хајдуци...

Указом књаза Милоша из 1836. године сви досељеници који нису имали документа земље одакле долазе, дакле пасоше, проглашавани су грађанима Србије. Ако је неко хтео задржати „страно поданство“, морао је затражити отпуст од српских власти и продати своја непотребна добра у Србији.

Досељеници који нису били веште занатлије или школовани људи обично су насељавани по селима, где им је даривано незаузето земљиште, а није био редак случај да су, по личној Милошевој наредби, нека села и богатији домаћини морали да уступе и део својих обрадивих површина или ливада да би се придошлице подржале и опстале у животу.

Треба имати у виду да су Вук Карадић и Ото Дубислав Пирх под одредницом село писали о најрастујенијем типу сеоског насеља, и то баш у Србији, на читавом Балкану. По равним местима куће су биле близу једна другој, али у брдовитим пределима тако су одаљене да је „ћекоје село од четрдесет кућа веће од Беча, докле год допире сеоска земља, дотле су и куће раштркane, тако да човек може имати близак комшију из суседног села него из свога“. Растројање од куће до куће у таквим селима износило је и око пола сата хода. Такав распоред условљавала је и сточарска економија, којом су се Срби претежно бавили пре него што су почели сталну пољопривредно-сточарску производњу.

Томе је доприносила и већ пословична опрезност српског човека, јер се из сопственог искуства или причања старијих знало да су увек више страдали они поред дровума, а да су се сигурније осећали по гудурама и забитима планинама. Када је прошла опасност од Турака, они су и даље задржали старе домове – сада жељени да избегну пореске обавезе и разне дажбине које је усвојила и нова српска власт.

Када је та нова власт добила известан ступањ аутономије и право да сама уређује унутрашње односе, књаз Милош је, око 1830. године, отпочео „ушоравање села“, односно, поставку где треба да се подижу куће, па према томе и читава насеља. Сачуван је податак да је једно од првих ушорених било село Ратковић, тада у Јагодинској нахији, а то се догодило 1834. године. Народ се није радо одазивао оваквим препорукама, па је књаз морао 20. марта 1837. године да издаје указ о ушорењу села. Ту се наводи: „Народ много сам себи шкоди тим што села нису ушорена и уједно збијена, већ цео атар једног села заузели су људи истога села кућама и оградама својима, тако да нити имају као што треба њиве и ливаде на испуст, ни шуме, већ испречили су једни другима простор на велику штету обштествену и поособену“. У даљем тексту овог указа књаз Милош објашњава још неколико битних разлога, наводећи „да је прошло време када смо се морали по шумама и поточима крити и да је безбедност сваког осигурана; да су села код просвећених народа збијена“. Књаз разуме да је то некада тако морало бити због „гонења варварског“, а не стога што је људима тако село више одговарало, али је сада дошло време, па књаз тражи да се две или више мањих села збију у једно веће. Ако зато не буде ваљаних разлога, нека свако село шори са себе“.

Као села која је требало да послужи као узор Милош је изабрао Чумић и Трнаву, два најпознатија села у тадашњој Лепеници. Да би читава акција ушоравања била успешније спроведена, књаз је наредио да се доведе већи број мајстора-дунђера, а комисији коју је формирао да води бригу о читавом посту издао је строг налог који је имао и овакву наредбодавну реченицу: „Или да их ушорите, или села попалите, па макар погинули!“ Наравно, чланови комисије нису желели да загину, али су зато ревносно хапсили и батинали противнике ушоравања и тако успешно завршили ову акцију у селима Чумић и Трнава.

Села у брдовитим пределима нису се могла лако ушорити, па се стога приступило, због непогодности терена, груписању кућа и махале – посебно четврти које су чиниле исто село, али су биле повезане.

Међутим, због све јачег отпора књаз је привремено обуставио акцију ушоравања села, одложући коначну одлуку до Спасовске скупштине 1837. године. О одлуци ове скупштине имамо два опречна исказа: да је књаз Милош поновио указ који је Скупштина, са извесним натезањем, прихватила, и запис енглеског посланика Хоеса да је тај књажев предлог – одбачен. Уместо ушоравања села, приступило се стављању у шор вароши и варошица.

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: ГОРДАНА КУИЋ, ПИСАЦ

Најтеже је написати роман

Нисам сањала ни да ће рукопис икада бити објављен, нити сам, пишући ову причу, имала претензије да то буде роман, а да не причамо о томе да ће књиге бити у тој мери продаване и читане без речи реклами, прича Гордана Куић о свом роману првенцу „Мирис кише на Балкану”, по коме је две децније након објављивања направљена популарна серија

Разговарала Марија Обреновић

Исање за Гордану Куић није занат мада га зна, и није професија мада већ годинама само то ради; писање је по њој и за њу радост и мука, дуг мртвима и давање живима, преношење приче (још једном) с колена на колено, скроман прилог великом трезору духовног и уметничког блага које стичу и стварају генерације, народи, а изнад свега појединци ма одакле потицали и ма у шта веровали”. Ова реченица критичарке Љиљане Шоп, изречена 2002. у критици романа „Бајка о Бењамину Баруху”, можда најбоље описује стваралаштво Гордане Куић.

Први роман „Мирис кише на Балкану”, по коме је Јубиша Сарварић лани направио популарну серију, написала је без икаквих претензија, желећи тек да на папир пренесе породичну историју. Рукопис је без великих очекивања послала на конкурс Савеза јеврејских општина, а жири му је додељио прву награду и 1985. године породична сага добила је корице и одштампана у 3.000 примерака. Од тада до данас интересовање читалаца за њене књиге, седам романа и збирку прича, не престаје. Да је воле подједнако и домаћице и интелектуалци, млади и стари мушкарци и жене показало се и на дружењу са овом списатељицом уприличеном прошле недеље у Ноћи књиге у књижари „Вулкан”.

Последњих десетак година признање, додуше, суздржано и спорадично одају Гордане Куић и озбиљни књижевни критичари, који су је, обележивши је као „женског писца”, током прве деценије њеног рада игнорисали.

Делите ли мишљење читалаца да су „Мирис кише на Балкану” и „Цват лице на Балкану” доказ да најбоље романе заправо пише живот?

Мислим да живот пише све романе, а не само ове моје. Наравно, романи могу да буду и научнофантастични, па онда, ето, може да се каже да живот и не пише романе. Међутим, не треба да заборавимо Жила Верна који је писао научнофантастичне романе који су се после и остварили. Волела бих исто да нагласим да у

„Не постоји већа на-
града од читалаца.

Са моје таче гледишта, а то је једном рекао и Давид Албахари, пажња читалаца је највеће признање које писац може да добије. Моје књиге су настала у једном великом распону од 25-26 година, а време је, у ствари, најбољи показатељ да ли је једно књижевно дело вредно или не

„Мирис кише на Балкану” и „Цват лице на Балкану” водеће личности јесу истините и део су моје породице, али такође постоји много прича, много ликова који су део фикције, односно моје ма-

ште.

Ко год је прочитао све ваше књиге тешко да је могао да побегне од утиска да се сваки роман „рађа“ из оног претходног, иако се може читати као засебна, потпуно заокружена прича.

Морам да вам кажем једну велику истину, што додуше и није велика тајна, пошто увек говорим истину. На крају сваког романа сам сматрала да је то мој последњи роман. Посебно на крају писања књиге „Смирај дана на Балкану“, којом се завршава моја прва трилогија, једноставно сам

мислила да је то крај. Међутим, на неки начин, који лично и не могу да објасним, рађала се увек идеја о нечем другом. На крају романа „Смирај дана на Балкану“ главна јунакиња више не постоји, и онда је кренула та читава фантастична прича о „Духовима на Балкану“.

Када сам завршила „Духове“, у тој четвртој „епизоди“, нисам ни сањала да ће од те четврте епизоде израсти „Легенда о Луни Леви“ која се дешава крајем XV и почетком XVI века, која говори о сефардским Јеврејима који су напустили Шпанију и населили се на просторима Отоманске империје. Е, када сам завршила ту причу рекла сам то је заиста крај. Онда је, међутим, дошао на ред други део XVII века и „Бајка о Бењамину Баруху“, који је један врло замашан роман, и на крају писања изгледало је да је то заиста крај. Међутим, одавно сам жељела да напиши један роман о мојој тетки Лаури Папо Бохорети која се појављује у „Мирису кише на Балкану“, који се дашава крајем XIX и почетком XX века, то је један епистоларни роман који говори о њеној младости. На неки начин „Балада о Бохорети“ би могао да буде својеврstan уводник у мој први роман.

Чини се да ваша прича о сефардима на овим просторима почиње „Легендом о Луни Леви“, а завршава се „Духовима над Балканом“.

Па јесте, тако је. Иако је XX век покрiven са прва четири романа, а тек после сам се вратила прича

БИОГРАФИЈА

Гордана Куић је рођена у Београду 1942. године. Завршила је Енглески језик и књижевност на Филолошком факултету Београдског универзитета и Хантер Колеџу у Њујорку. Радила је као саветник за енглески језик у Америчкој амбасади у Београду, као консултант у AYUSA Интернатионал у Београду, и као администратор за енглески језик у источној Европи и за хуманитарну помоћ бившим југословенским републикама у Соросовој фондацији у Њујорку. Живи и ради у Београду и Њујорку.

Објавила је седам романа - „Мирис кише на Балкану“, „Смирај дана на Балкану“, „Духови над Балканом“, „Легенда о Луни Леви“, „Бајка о Бењамину Баруху“

и „Балада о Бохорети“. Њена последња книга је збирка прича „Преостале приче“.

ма које се дешавају у распону од XV века до почетка XX века. По роману првенцу настало је најпре балетска, затим позоришна представа, па на послетку серија и филм. Да ли сте о томе уопште сањали почетком осамдесетих када сте писали „Мирис кише на Балкану“?

Нисам сањала ни да ће рукопис икада бити објављен, нити сам, пишући ову причу, имала претензије да то буде роман, а да не причамо о томе да ће књиге бити у тој мери продаване и читане без речи реклами.

Рекламе. Први тираж од 3.000 примерака распродат је за свега три-четири месеца. Све су то за мене неочекивани догађаји и велика радост.

ваш други роман. У којој мери је млада глумица Невена Ристић, иначе Крагујевчанка, коју управо гледамо у серији „Цват лице на Балкану“ успела да дочара Инду Кораћ, а заправо Гордану Куић у време њене младости?

Не знам. Не бих баш могла да вам нешто специфично кажем. Она ликом свакако не подсећа на мене, али то се ни не очекује. Она је једна девојчица која је то лепо и уредно одиграла. Нисам, иначе, знала да је Крагујевчанка. Уствари, простор за неку велику глуму није ни постојао, тако да сам свакако задовољна.

Серије су ваша прва два романа поново довела на листе бестселера, мада, чињеница је да интересовање читалаца за ове, али и остale ваше књиге никада није јењавало.

То ми је најважније. Не постоји већа награда од читалаца. Са моје таче гледишта, а то је једном рекао и Давид Албахари, пажња читалаца је највеће признање које писац може да добије. Моје књиге су настала у једном великом распону од 25-26 година, а време је, у ствари, најбољи показатељ да ли је једно књижевно дело вредно или не. Ако се моје књиге буду читале и за

Мало људи, међутим, зна да је идеја за серију настала пре готово две деценије.

Када је „Мирис кише на Балкану“ изашао”, 1986. године, Сарајево се дигло на ноге. Чак мислим да су половину првог тиража купиле баш Сарајлије. Тада је Телевизија Сарајево дошла на идеју да се по роману направи серија и ангажовали су Филипа Давида да напише сценарио. Он је то и урадио, а режија је поверена Ацу Јевђевићу. Међутим, у то време Телевизија Сарајево радила је серију „Алекса Шантић“ и требало је најпре њу завршити. После су људи из ТВ Сарајева покушавали да „Мирис кише“ направе као ко-продукцију, пошто је то требало да буде врло скупа серија. На жалост, мало по мало чекајући, дошло је до времене ратова, распада Југославије и то се није отворило.

После успеха са првом серијом РТС је одлучио да екранизује и

пола века то значи да су добре. Не опстаје оно што не ваља.

Надамо се да „Преостале приче“ нису једино што је из вашег пера преостало да прочитамо. Хоће ли се из неке од тих прича можда изродити нови роман, можда још један о породици Салом?

Не, роман неће. Сада пишем једну збирку прича, која ће бити моја девета књига. Али пошто сам замислила да, ако будем жива, напиши десет књига, можда ће се наћи снаге за још један роман. Роман је, са моје тачке гледишта, мада се многи са тим не слажу, много теже написати него читаву књигу прича. И ако га напишиш то сигурно неће бити роман о породици Салом. Уосталом, постоје толике породице, стотине хиљада, милиони прича, треба се само одважити, давати се тим захтевним и заносним послом, ставити их на хартију и надати се да ће то бити успешно.

У Градској галерији „Мостови Балкана“ биће изложени радови четрнаесторице уметника, учесника ликовне колоније која се од маја до септембра одржава у Церовцу, у организацији Горана Ристивојевића. Сем домаћих уметника ове године њени учесници су били и ликовњаци из САД, Јужне Африке, који су стварали на несвакидашњу тему – мотора

Захваљујући ентузијазму, посвећености, љубави према моторима и уметности, а надасве дружењу са људима из тог света, настала је несвакидашња ликовна прича под називом „На путу кроз време“.

Изложба радова под овим називом, која се отвара данас (у четвртак, 22. децембра) у Градској галерији „Мостови Балкана“, резултат је рада 14 ликовних уметника из Србије али и САД, Јужне Африке, заљубљеника у мотоцикле, двоточкаше, „господаре друмова“, учеснике несвакидашње ликовне колоније која се по други пут одржавала од маја до септембра у селу Церовац, у организацији Горана Ристивојевића.

Место „дешавања колонизације“ је предивно домаћинство у селу Церовац, са свим пратећим сликарским, вајарским, фарбарским и механичарским радионицама. Пон

ИЗЛОЖБА РАДОВА СА ЛИКОВНЕ КОЛОНИЈЕ У ЦЕРОВЦУ

На путу кроз време

ред аутора, у противним штимунг збињавањима учествовали су музичари, песники, новинари, временши боеми, хеви и лајт мото-заљубљеници. На колонијалном јеловнику имало је места и за органску храну: органске зоре, сутоне и повечерја, али и толико тражен - здрав ваздух. Чак постоји анегдота о „На путу кроз време“ као школи за дисање: мириш покошене траве се, рецимо, изучава два

дана; час „Не зверај у прелепи дрвени бунар“ почиње одмах по доласку, ако организатор није закаснио, а ви већ упали... Спиритус мовенс и организатор Горан Ристивојевић координира овим дешавањима под шекспировским геслом – „како вам драго“, написао је надахнуто, изменуј осталог, жељећи да дочара атмосферу церовачког стваралачког царства под ведрим небом у представитивном каталогу манифестије, пословично надахнути Радован Шаренац.

Иначе, највећи број радова на овој изложби стиже право са штафелаја.

У каталогу изложбе Споменка Ковачић - Гужвић напомиње да је могућност да се јавно провере и одмере, или да се размене утисци и критике сасвим дововољан разлог да ова изложба, уз свесрдну помоћ власника галерије „Арт“, постане традиционална, попут оних које су некада приређиване у Модерној галерији или Народне библиотеке.

- Шаролик креативни свет кра-

Заједничка „задата“ тема, на коју су стварали уметници окупљени око Ристивојевићеве визије били су мотори, а у Церовцу су током четири летња месеца учествовали, радили и стварали осам сликара, четири вајара и поједан уметнички фотограф и калиграф: Рафаел Консуегра, амерички вајар, сликар и професор, обожавалац Србије, крагујевачки вајар Драган Ђорђевић Киско, Зоран Игњатовић, сликар из Крагујевца, вајар из Крагујевца,

лесковачки сликар Марко Вишић, Зоран Ђорђевић, крагујевачки мајстор фотографије и филмски критичар и Иван Танић, крагујевачки сликар и графички дизајнер.

Део њихових радова на тему мотора и „На путу кроз време“ можете погледати у галерији „Мостови Балкана“. Отварање изложбе је у 20 сати, а изложба ће бити отворена до 17. јануара.

3. МИШИЋ

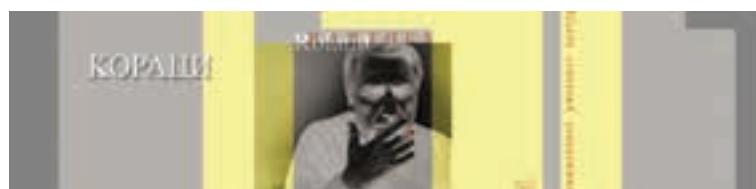
пејзажа, до симбола и чисте ликовности, лако ће наћи пут до потврде да различитост јесте покретачка снага. Сигурно је и да ревијални карактер изложбе, који оставља слободу сваком од аутора да учествује радом који ће бити представљен, може и да умањи добре намере домаћина и поменути оптимизам, сматра Споменка Ковачић-Гужвић.

Иначе, за следећу годину се најављује учешће по позиву, селекцију радова, али и вредне награде, зато би требало веровати да ће овогодишње изложбе крагујевачких уметника у галерији „Арт“ убудуће бити још драгоцености догађај.

Иначе, друга по реду Новогодишња изложба биће отворан у петак, 23. децембра, у 19 часова, а крагујевачка публика биће у прилици да види ову изложбу до 26. јануара.

гујевачких сликара, сачињен од фигурације и апстракције, од портрета, мртвих природе, урбаних

НОВИ БРОЈ „КОРАКА“

Све о Ролану Барту

У Народној библиотеци „Вук Каракић“ представљен је нови број часописа за књижевност, уметност и културу „Кораки“, који је посвећен француском филозофу, критичару и књижевном теоретичару Ролану Барту. О његовом раду говори се кроз есеје Кристофера Нориса, Сузане Зонтат и Стивена Хита, али и кроз бројне интервјује.

Иначе, на промоцији је учествовала нова подмлађена редакција, предвођена Иваном Максићем, главном и одговорном уредници, као и чланови Бојан Оташевић, Марија Ракић Шаренац и Јелена Арсенијевић.

Последњи четвороброй (9-12) у овој години отвара прича Љубице Арсић под називом „Тајна вечера са мачком“. Поред ове приче, у сталној рубрици „Међјавом и мед сном“ налази се још осам прозних и поетских дела. Између осталог ту су Лаура Барне, Саша Јеленковић, Милица Милосављевић, Дејан Богојевић, Маја Солар, Јелена Мандић.

У рубрици „Окулар“ пишу Игор Јавор и Вук Бошковић, док је у рубрици „Рампа“ објављена кратка драма „Други“ младог крагујевачког аутора Гинтера Горђајева.

Новина је рубрика „Статусирање“, у оквиру које је објављена збирка фејсбук статуса под називом „Социјална правда почела да кривуда“, која на духовит и ироничан начин у форми афоризма доноси виђење актуелног тренутка у нашем друштву. Аутор ове рубрике је Душан Бојанић.

Рубрика „Терапије“ доноси написе о новима књигама, а измену осталог говори се о делима

Радмиле Гикић-Петровић, „Живот и књижевно дело Милице Стојадиновић Српчиће“, у издању „Дневника“, Бојана Савић-Остојића „Тропуће“, те Радомира Митрића „Морнарски танго“.

УКРАТКО

Миленковић у СКЦ-у

Изложба карикатура и промоција календара познатог крагујевачког карикатуристе Горана Миленковића, под називом „С осмехом у будућност“, биће отворена вечерас, у 20 часова, у Арт-кафе галерији СКЦ-а.

Миленковићев „окидач“ овога пута је катализма. Он кроз шалу у неколико цртежа приказује могуће сценарија најављене глобалне катализме. Има ту свега, земљотреса, цунамија, орканских ветровас, метеора. Ипак, суштина приче која се казује на овој изложби хумора је човек и како се он понаша, односно носи са свим пошастима.

Нишки Процес

У петак, 23. децембра, у Култији шибица СКЦ-а, одржава се концерт групе „Процес“. Овај бенд у свом саставу има седам чланова коју чине ритам и брас секција које покрива гитара и два вокала. „Процес“ је, иначе, настао у Нишу 1995. године и од тад је кроз групу прошло дosta чланова. Од самог почетка група и њени музичари трудали су се да раде ауторску музику аутентичну на њима својствен начин.

„Процес“ је ска-бенд са примесама редове музике и чврстих рифова панка.

Трула коалиција

Након дужег времена крагујевачка публика поново ће бити у прилици да види и чује култни панк бенд „Трула коалиција“. Њихов концерт закапан је за суботу, 24. децембра, у 21 час у Дому омладине.

Да подесимо, „Трула коалиција“ постоји од 1986. године, од када је издала шест студијских албума и једно лајв издање.

Шири избор НИН-ове награде

У саопштењу жирија за доделу НИН-ове награде наводи се да је за најбољи роман године списку за најшири избор, на коме је већ био 31 наслов, додат још један, роман Божка Крстића „Сагмајстерова истрага“ („Каирос“, Сремски Карловци).

У саопштењу се наводи да је, после утврђивања најширијег избора који је у НИН-у објављен 9. децембра, на адресу НИН-а стигло још седам романа.

На састанку жирија, одржаном 12. децембра у редакцији НИН-а, једногласно је одлучено да се у најширији избор, од поменутих седам романа, уврсти само један, што значи да су на списку за сада 32 романа. На истом састанку, чланови жирија добили су на читање још девет новопреспелих романа, а измену још осталих и Дарка Арсенијевића „Иза сунца“, Миленка Марковића „Јеванђеље по Боривоју“, Гинтера Горђајева „Нечист“ (све издања „Центра слободарских делатности“).

Тако је, за сада, на списку приспелих романа 90 наслова.

Жири је одлуку о ужем избору објавити данас, а име аутора најбољег романа у 2011. години биће саопштено 16. јануара 2012. године.

ВЕЛИКА КОНЦЕРТНА СЕЗОНА

Популарне оперске арије

Након премијерног београдског извођења, чланови Оперског студија „Борислав Поповић“ - Народног позоришта, вечерас ће одржати концерт у Свечаној Прве крагујевачке гимназије, где ће се представити програмом који су припремали готово пола године. На репертоару ће се наћи популарне оперске арије и делови опере („Боеми“, „Тоска“, „Набуко“, „Турандот“), које ће извести најбољи млади певачи Србије. Углавном су то певачи с дипломом ФМУ или студенти завршних година музичких академија, мада има и ученика средњих музичких школа.

Оперски студио „Борислав Поповић“ има петнаестак чланова, а у Крагујевцу наступају појачани прваком Београдске опере Дејаном Максимовићем, који је и сам изашао из Оперског студија Народног позоришта, а наступиће и професор Радмила Бакочевић.

У овом Оперском студију млади људи се припремају за обновљање ансамбла Опере Народног позоришта, где усавршавају и надограђују музичку фразу и сценске кретње. Из

Студија, који су раније водили покојни маestro Оскар Данон и Борислав Поповић, а вокални педагог био Предраг Митић, изашли су певачи који сада носе готово цео репертоар.

Клавирски сарадник на овом наступу је Владимир Глигорић.

Концерт је заказан, за четвртак, 22. децембар, у 20 часова, а улаз је слободан.

САТИРА

Казна

Док су други у закону налазили рује,
Ти си био чист и поштен,
Чува си дуће.

Мислио си: стиже време
За праведну казну
Мајсторима који знали
Из ока да мазну.

И због је време стијло
И лотос да плаћа,
Мањи гео украденој
Да поштено враћа!

Да ће казна бити тешка,
Јој, што nisi знао!
Касно је да се кајеш:
Та и ши ћи крао!

Расиљко ЗАКИЋ

Све то је Србија.
Докле рукама
опипаш!

Радмило МИЋКОВИЋ

Патријота

Пребогати бизнисмен који је стекао позамашан капитал у време диктатуре и потоње транзиције решио је да се опроба и у политици. Кренуо је врло амбициозно у кампању, планирајући да на изборима победи и постане премијер.

„Био сам у животу свашта, па што не бих постао и председник владе“, говорио је бизнисмен који је, захваљујући својим милионима евра већ био редовни и нередовни академик Тогоа, ректор неколико универзитета у Београду, доктор наука и уметности Киргистана, почасни владика, бискуп и муфтија, конзуљ Никарагве и диригент Рангунске опере. Самоуверено је поручивао са екрана и страница бројних медија у свом власништву да ће, када победи, сви становници државе постати богати попут њега. О себи је говорио као о добром Србину и великом патријоту који ради и стиче само за народ.

„Мени је мој најбитнији, мислим на народ. Хоћу да сви добро

живе, да буду запосленi и да певају на послу, да примају редовне плате сваке године, да пензионери могу да купе сто кила меса од својих пензија. Ја ћу кад победим да створим благостање, а доказао сам управљајући бројним предузећима да сам за то способан. Поклањам и помажем, одличем се свега и патим због мог народа. Заболе ме за све ране мага народа. Фирме које ми се приспуштују зову се Српска банка, Српска коцкарница, Српска мењачница, Српска кладионица, Српска кланица, Српска мртвачница, Српска пивара, Српски силоси, Српска цементара, Српска кречана, Српски телефони, Српски хотел „Србија“...

Као што из назива видите, ништа од ових компанија није моје, све је народно.

Дакле, верујте ми, драги грађани, јер сам доказао да сам патријота и да сам радио искључиво за Србију и српски народ. „Све за Српство, Српство низашта,“ поручио је српским гласачима српски бизнисмен преко таласа Српске телевизије.

Александар ЧОТРИЋ

Расвета

У Крагујевцу је, напокон, отворен затворен базен. Не мислим да нам је живот зависио од тога, али верујем да ће га некима улепшати. Градоначелник, нажалост, није био први који је скочио у њега, иако је то, својевремено, обећавао. У међувремену се попишманио. Можда је страховао да се не удави, мада не сумњам да уме да плива. Исплива он и кад треба и кад не треба. Свакако би било занимљиво да смо га видели како скоче на главу, заједно за Снешком министарком. Ја искрено верујем да је он невиђени фрајер кад се сунче. Их, па не би га пратила онолика репутација тек тако. Моја истанчана женска интуиција ми говори да гарант има и неку тетоважу на телу. Лого са натписом Заводи Црвена Застава на једном, а Фијат на другом бицепсу?! На леђима Плаза, а на грудима истетовиран крст, наравно!

За разлику од попримног, предизборног базена, властима ни ове године нијепало на памет да обнове светлећи артистички украсавање града. Ваљда зато што се тим сијалицима највише радују деца а они, као што знамо, немају право гласа. Право да вам кажем, кад год укњуче ону беду где свака шеснаеста сијалица ради, мене срамота. Поштеније би било да те сијалице и не пале. А, не овако: витлају преко целе године над нашим главама јер је неко схватио да нема потребе да се скидају, а онда би да светле у пуном сјају. Па, не бива.

А, јесте видели престоницу? Ко Лас Вегас! Мало им био центар, већ сад шљасти пола Новог Београда, Земуна и цео Булевар! И то тако што су, колико ономад, пазарили најсавременије украсе урађене по новој технологији који троше минимум струје. Баш их брига, ионако то њихово задовољство плаћа цела Србија. Нешто као "заједничка струја" на обрачууну. А тек Нови Сад! Светлећи ираваси и Деда Мразови на сваком ћошку! Украсена јелка од неколико метара и музичке жандињере! Живо ме занима када ће овим нашима да падне на памет да се одрекну неког новог крста или макар једног од ћурђевданских помпезних концерата и уложе лову у новогодишње украсе. Да нас просветле, макар за празник!

Како ствари стоје, нема нама просветљења ни на ширем плану. Од највиших руководиоца ове земље, више нико не спомиње ни "светлу будућност". Једва нам, ових дана, промрмљају кроз зубе да, ако не буде горе, остаћемо на ономе што већ имамо. А, немамо ништа. Теше нас како неће бити црње од црног, ни тужније од тужног. Толико мало нико никада није тражио од нове године. И у најцрњим данима, бар су нас на крају године лагали. И под фесом и шајкачом, и под качетом и жира до шеширим, и под шубаром и шлемом, увек се славио долазак нове године.

То је био безвременски простор, нешто као безграницна зона. Дводневни дан, од 31. децембра до 2. јануара! Безвреме у коме се не мисли и не брине, ни о чему и ни због чега. Одмор свести и подсвести! Једино се, можда, падао у несвест! Од алкохола. А, онда је неко нагло, и без најаве, за врную наш последњи, новогодишињи, вентил одушка.

Ја бих сада, нашироко, могла да вам причам о дочекима из деведесетих, на пример. Онда, када смо стварно мислили да нам је најгоре. Све знати: како да се заљубите, напијете, присуствујете невиђеном слављу... Памтим сјајне дочеке, од луксузних хотелских лумповања, кућне варијанте цвркотања у двоје, преко чувених журки у незаобилазним Грбицама, до којих је, једне године, претходио "дочек" у колима у јарку у Шљивовцу. Али, о томе другом приликом, када будем хтела да вам 'ватам зазубице.

Овога пута, засигурно је да први дан наредне године неће бити почетак следећег циклуса. Биће само наставак досадашњег циркуса. Можда, заправо, мисле да су од нашег града успели да направе највећи циркус у земљи, па су проценили да нам зато не треба додатно обнављати расвету. Да нам је кича, шунда, глупости и играџија преко главе! Животиње и дресери свуда око нас!

Како ствари стоје, нама више ни Бог не може да помогне, а камоли Деда Мраз.

ЛЕПА ЈЕЛА

Велику Србију свели смо на разумну меру!

Милан Р. СИМИЋ

■ Најтеже ми пада слобода говора. Немам више шта да кажем!
■ Поштаре, донеси ми писмо! Доста ми је рачуна и опомена!
■ Боле сутра никако да заноћи код нас!
■ Имам буран ноћни живот. Свашта сањам!

■ Остајте овде! Писаћи вам!
■ Ми смо еколошка држава.
■ Приватизацијом друштвене имовине, све је у њој очишћено.
■ Тешко земљи у којој су органи

гоњења у повлачењу!
■ Page ЂЕРГОВИЋ
■ Наси сужњи и даље певају о слободи, а у плану је и оснивање камерног хора!
■ Дао сам свој скромни допринос демонтажи режима. Изнео сам из

Скупштине барокну фотељу!
■ Радмило МИЋКОВИЋ
■ Потрошачка корпа нам је празна, али је зато лака за ношење.
■ Мед и млеко имамо, али су у питању старе залихе.
■ Ивко МИХАЛОВИЋ

Горан Миленковић

БОРИС ТАДИЋ, председник Србије:

- Сви желимо да видимо дугу, али пре тога морамо да истрпимо кишу. Ових дана пада киша, ми треба да је истрпимо, па ће после тога доћи бољи дани.

ТАТЈАНА ВОЈТЕХОВСКИ, бивша ТВ водитељка, сада менаџерка за односе с јавношћу:

- Већина мушкараца плаши се успешних жена. Велика већина. Као што се пас боји усисисавача. Већина паса.

БОЖИДАР ЂЕЛИЋ, досковашњи потпредседник Владе Србије:

- Изненадило ме је изненађење због моје оставке.

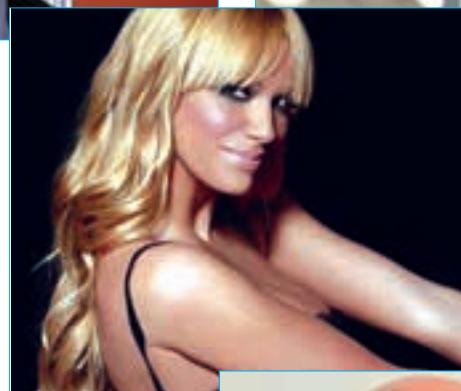

РАМБО АМАДЕУС, музичар, представник Црне Горе на Песми Евровизије у Азербејџану:

- Очекујем скромно друго место, јер се никоме у Црној Гори неће дати да се тим организационим јадом забавља, пошто, ко победи, додигне мора да организује. Па само ћевапа да се напече за све – много је.

ЈЕЛЕНА ТОМАШЕВИЋ БОСИЉЧИЋ, певачица:

- Да сам знала како је лепо бити у другом стању, много раније бих се одлучила на тај ко-рак.

НАТАША БЕКВАЛАЦ, певачица:

- Немам предрасуде ни према верским, ни према националним, па ни према сексуалним питањима.

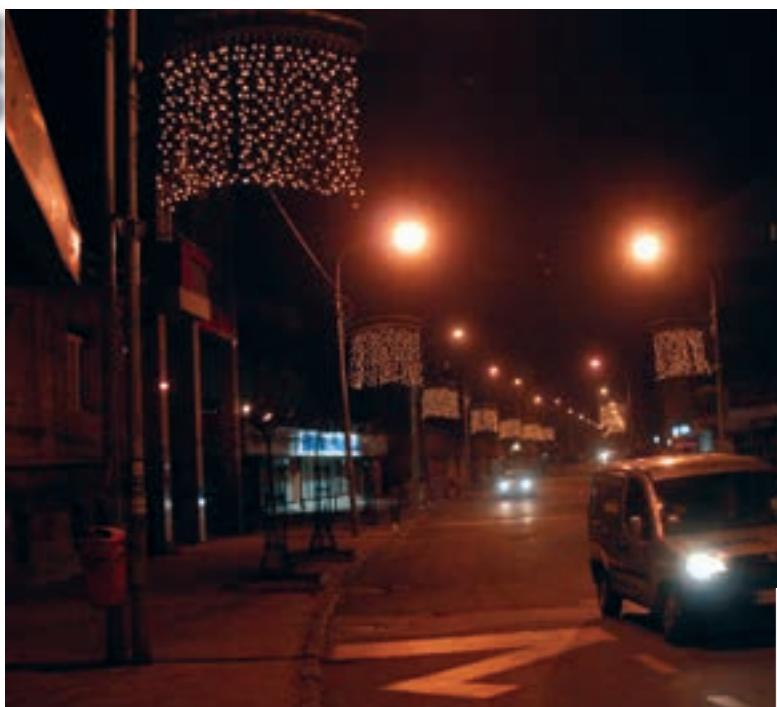

ДРАГАН МАРКОВИЋ ПАЛМА, председник „Јединствене Србије”:

- Шта смо Ивица Дачић и ја? Меси и Ђави!

Дара Бубамара, певачица, о свом трогодишњем сину:

- Коста је прави мали господин с којим се сваки договор постиже лепим речима. Веома је паметан, зна да користи компјутер и да комуницира преко сајпа. Одлично се служи француским језиком.

Новогодишњи лампиони већ су попаљени

Ко разуме – схватиће

Права приградска идила – „фића”, моторна тестера и куче

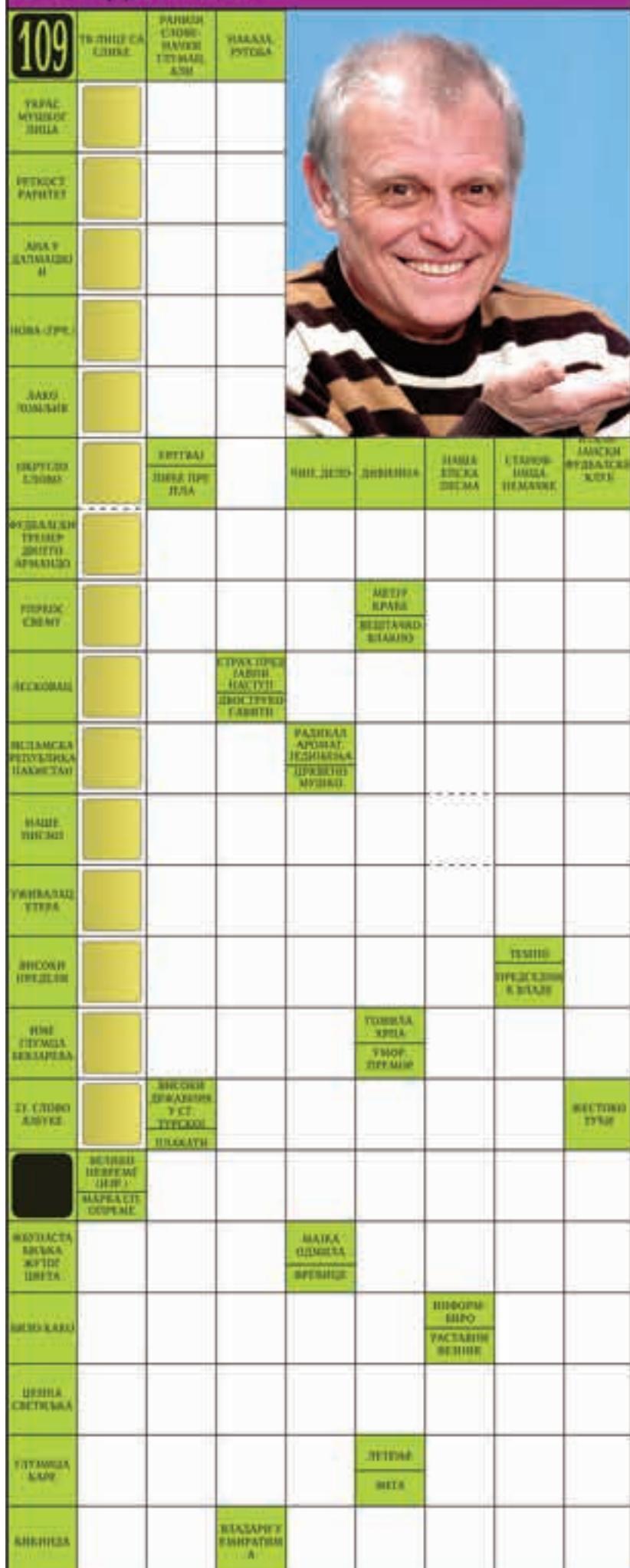

Зашто нема горње „половине”

Црква у Грошици на светог Николу лета господњег

СКАНДИНАВКА

АНАГРАМ

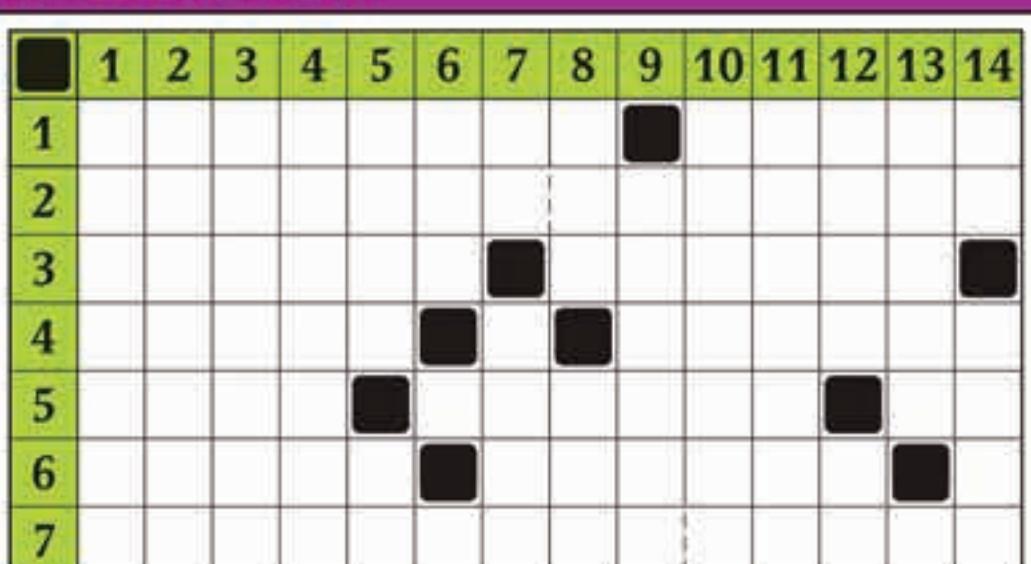
ТУ ВЕЗА: ДАМА - ТОП!

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: окса, шчи, аортигис, ајутант, слалом, о, канна, бор, р, к, кими, одаштилач, моравија, амати, ар, ноке, пти, ролери, јована, о, надир, кад, кађански, оц, браон. **КЛАСИЧНА УКРШТЕНИЦА:** састајалиште, првени картон, емек, висина, низашта, краб, ста, ле, пакла, кек, илер, ннт, иј, афекат, он, инновско, сн, с, навикавати, ирене зарин, х, не, иноватор, ем, морати, ед, мет, ситу, аца, анект, оп, син, сало, примити, крбаза, аман, около-наоколо, петар коњовић.
СУДОКУ: а) 465-129-387, 392-785-164, 817-643-529, 574-862-931, 631-957-842, 928-314-756, 789-236-415, 243-591-678, 156-478-293, б) 273-186-495, 981-547-362, 465-239-718, 627-891-534, 394-625-871, 518-473-926, 756-918-243, 132-754-689, 849-362-157.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ВОДОРАВНО: 1. Украсти све редом - Жена из Аоније, Аоњанка, 2. Председник САД у време Америчког грађанског рата, 3. Популарна лака мелодија - Јако разорни ветрови, 4. Врста украсног дворишног дрвета - Моника краће - Део ланца, алка, 5. Камерунски фудбалер, Самјуел - Чобани - Етажно грејање (скр.), 6. Горњи део куће - Италијанска глумица, Ана - Реомир (скр.), 7. Највиша научна установа.

УСПРАВНО: 1. Месни намаз, 2. Обли камен, 3. Град у Румунији, 4. Ислужени коњ - Аио домини (скр.), 5. Корално острво у Француској Полинезији, Ахемару - Пре наше ере (скр.), 6. Јело од меса и купуса - Маса (скр.), 7. Томас Мор (иницијале) - Који је по-сле седмог, 8. Иловача - Показна заменица, 9. Становница Ирске, 10. Место у Истри, 11. Дувачки инструмент, 12. Кинеска река (1350 km) - 3. и 5. вокал, 13. Дворска пратња (ми.) - Карап (скр.), 14. Алберт Нађ (иницијале) - Град у Индији (Таџ Махал).

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Речи се уписују у смеру кретања казаљке на сату,
почевши од стрелице.

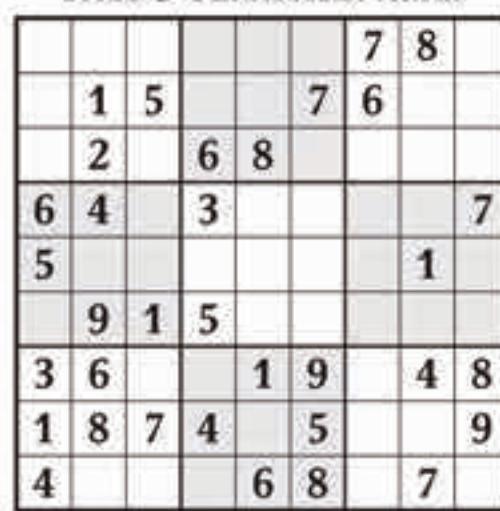
1. Хигијенско средство за прање, детерцент
 2. Радник поште,
 3. Ранији председник САД, Чими,
 4. Правило, норма,
 5. Усмени тестамент,
 6. Погрдна реч упућена коме,
 7. Теретно возило,
 8. Припадник војске,
 9. Француски сликар, Огист,
 10. Негативно наелектрисане честице,
 11. Холивудска глумица, Винона,
 12. Минерал из вештачког ћубрива.

РЕБУС

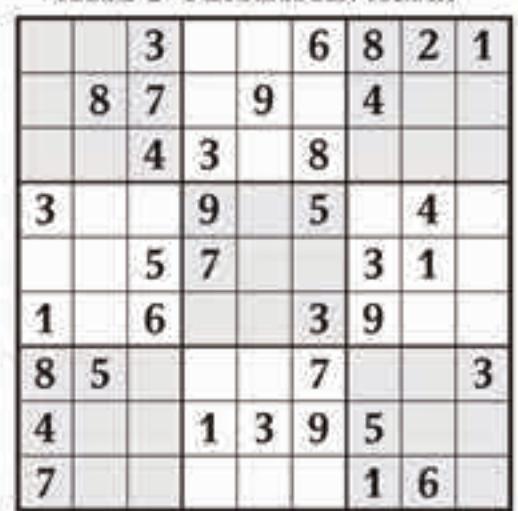

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: лаки

НИВО ТЕЖИНЕ: даки

ТП "СРБИЈА" а.д.
На основу одлуке Управног одбора
од 12. 12. 2011. године

ОГЛАШАВА

Продају следећег пословног простора у Крагујевцу

прикупљањем писаних понуда

Број	Назив објекта	Адреса	Број Д.Л. и К.Л.	Површина м2	Правни Статус у јавним књигама
1	ПРОДАЈА	Новојад Путница Број 7	Д.Л. 6307 К.Л. 3359/2 Зграда бр.1	223	Објекат дојделен ТП "Србија" а.д на право коришћење/поднет захтев за легализацију
2	СИМФОНИЈА	Краљ Александар I Карађорђевић Број 13	Д.Л. 7958 К.Л. 4116 Зграда бр 1, бр особног дома Зд	45	Објекат преузет из земљаних књига/ праве традиције коришћења ТП Србија
3	ГРМЕЦ	Стојана Причада Број 66	Д.Л. 4894 К.Л. 5230 Зграда бр.1	43	Објекат преузет из земљаних књига/ праве традиције коришћења ТП Србија
4	ЧЕЛНИК	Коса Милошевић Број 6	Д.Л. 8864 К.Л. 4189 Зграда бр.1	51	Објекат преузет из земљаних књига/ праве традиције коришћења ТП Србија
5	КОНАДНИК	Коса Милошевић Број 47	Д.Л. 9244 К.Л. 9650 Зграда бр.1	55,80	Објекат изграђен пре дозвољене прописа о изградњи објекта/Укњижен право коришћења на правое предностима ТП СРБИЈА

I. Понуде у писаној форми морају да стигну закључно са 26.12.2011. године у 12:00 часова, на адресу: ТП „Србија“ а.д., Ул. Црвеног барјака бб, 34000 Крагујевац, у затвореној коверти са назнаком: „КОМИСИЈИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОДАЈЕ“

II. Понуда мора да садржи:

1. Пријаву за учешће на јавном отварању понуда потписану лично или од стране овлашћеног лица,са прилогом Извода из АПР-а ако су понуђачи регистровани у АПР-у,а за понуђаче физичка лица фотокопија личне карте/ пасоса.

2. Безусловну понуду уз навођење јасно одређеног износа у ЕУРИМА на који понуда гласи са дефинисаним начином плаћања при чему понуде које садрже исплату купопродајне цене у целости у року од 15 дана од дана прихватавања понуде имају предност.

3. За који пословни простор се понуда даје.

III. Непотпуне и неблаговремене понуде неће се узимати у разматрање.

IV. Право учешћа имају сва правна и физичка лица.

V. Јавно отварање понуда одржаваје се дана 26.12.2011.године у 14,00 часова у просторијама ТП СРБИЈА АД у Крагујевцу, ул. Црвеног Барјака б.б. у присуству комисије за спровођење продаје и представника подносиоца понуда. Подносиоци понуда биће обавештени о избору најуспешнијег понуђача

VI. Проглашени купац је у обавези да уплати купопродајну цену у динарској вредности по продајном курсу НБС на дан плаћања у року од 15 дана од дана прихватавања понуде или по евентуалној динамици и роковима исплате наведеним у прихваћеној понуди, и са истим ће бити закључен уговор о купопродаји, којим ће се регулисати међусобна права и обавезе.

VII. У случају да проглашени купац не приступи закључењу уговора о купопродаји у року од 3 дана од дана прихватавања понуде Продавац задржава право закључења уговора са другопласираним понуђачем.

VIII. Управни одбор на предлог Комисије за спровођење продаје врши избор најповољнијег понуђача и задржава право да не прихвати поднете понуде без образложења понуђачу.

IX. Контакт телефон: 034 333-725

ЦЕНТАР ЗА РЕЦИКЛАЖУ
ПРОФИТИН ЦЕНТАР
КРАГУЈЕВАЦ

РЕОМАТ

Врши откуп:

Лима, отпадног гвожђа, обожејених метала, папира и гуме у улицама Јована Ристића 25 а и Шафариковој 54.

Информације на телефоне:
034 /334-194 , 034/501-475
062/8050540

Тих и поносан, заувек нас је напустио наш

Рађа

Сестра Смиља, зет Мирко, Стефан,
Катарина и Тамара

Слободан
Јевремовић - Љуба

1939 – 2011.

Опраштамо се од нашег драгог Љубе, супруга, оца, деке и пријатеља. Љуба, Љупче, Дека Љуба је волео људе, доживео све лепо у животу, свима пружао помоћ, пажњу, љубав и отишао на свој вечни починак. Сви који су га познавали изгубили су доброг человека великог срца и племените душе.

Живеће заувек у нашим срцима.
Његови најмилији

Мали огласи

Продажа

ПРОДАЈЕМ Алеко, регистрован до 10.2012. године. Плин. Повољно. Телефон: 065 320 308 0.

ПРОДАЈЕМ два јагњета и овцу. Телефон: 574 225

ПРОДАЈЕМ шпорет на чврсто гориво „АЛФА 90А“. Фрезу 506 и приколицу за путнички аутомобил. Телефон: 587 334.

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика-сви узрасти. Часови у току школске године, и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ) и полагање мале матуре. Студенти (припрема колоквијума и јануар 2012.). Пријемни (више и високе школе и факултети). Велика матура. Такмичења. Телефони: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

STAMBENA ZADRUGA
„NAPREDAK“

UL.Kralja Aleksandra I Karađorđevića br.103

OSNOVANA
1974

36 GODINA POVERENJA

PRODAJE ZAVRŠENE
STANOVE POVRŠINE
OD 41m2 DO 60m2

/preko puta ATD-a/
NA LOKACIJI UL.ZMAJ
JOVINA 45

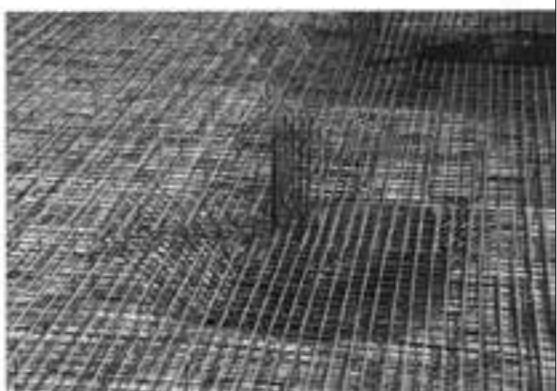

UGOVARA PRODAJU
STANOVA U FAZI
IZGRADNJE
Rok završetka мај 2012 god
NA LOKACIJI U UL.
JANKA VESELINOVICA
br.82 udaljeno od ulice

OBJEKTI SU
IZVEDENI PO
PROPISU U
CILJU ZAŠTITE
OD MOGUĆEG
ZEMLJOTRESA

TELEFONI:
034/335-106
034/335-959

Четвртак 22. децембар	Петак 23. децембар	Субота 24. децембар	Недеља 25. децембар	Понедељак 26. децембар	Уторак 27. децембар	Среда 28. децембар
СТАЊЕ СТВАРИ						
20.00 Стане ствари	17.00 Моја Шумадија	13.00 Ван оквира	23.00 Четири пера	07.00 Јутарњи програм	20.00 Патрола 92	20.00 Комунални сервис
07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм	08.45 Најава програма	08.45 Најава програма	07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм
09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести
09.05 Неми сведок р. ■	09.05 Неми сведок р.	09.05 Цртани филм	09.05 Цртани филм	09.05 Неми сведок р. ■	09.05 Неми сведок р. ■	09.05 Неми сведок р. ■
10.00 Кулинарка р.	10.00 Кулинарка р.	09.35 Торак р.	09.35 Најсмешије животиње р.	10.00 Кулинарка р.	10.00 Кулинарка р.	10.00 Кулинарка р.
10.30 Путујуће приче р.	10.30 Путујуће приче р.	10.00 Супер технологије	10.00 Биографије познатих р.	10.30 Супер технологија р.	10.30 Све о животињама р.	10.30 Супер технологија р.
11.00 Часни луди р. ■	11.00 Часни луди р.	11.00 Нокаут р.	11.00 Кубици у цвећу	11.00 Часни луди р. ■	11.00 Часни луди р. ■	11.00 Часни луди р. ■
11.45 Моја шанса р.	11.30 Часни луди р.	11.30 Уловни трофеј р.	11.30 Лек из природе	11.55 Хит дана	12.00 Вести	11.55 Хит дана
12.00 Вести	12.00 Вести	12.00 Вести	12.00 Вести	12.00 Вести	12.05 Кулинарка	12.00 Вести
12.05 Кулинарка р.	12.05 Кулинарка р.	12.05 Шумадијски праг	12.05 Шумадијски праг	12.05 Стилено звоно р.	12.05 Агродневник р.	12.05 Кулинарка р.
12.35 Кулинарка у цвећу р.	12.35 АБС шоу р.	Реоник р.	Реоник р.	13.00 Неми сведок ■	13.00 Неми сведок ■	13.00 Неми сведок ■
13.00 Неми сведок ■	13.00 Неми сведок ■	13.00 Ван оквира	13.00 Агродневник	14.00 Јутарњи авантура р.	14.00 Јутарњи авантура р.	14.00 Јутарњи авантура р.
14.00 Комунални сервис р.	14.00 Стане ствари р.	13.30 Цртани филм	13.30 Fashion files	15.00 Цртани филм р.	15.00 Цртани филм р.	15.00 Цртани филм р.
15.00 Цртани филм	15.00 Цртани филм	15.30 Атлас р.	14.00 Шопинг авантура	15.30 G.E.T. Report	16.00 Вести	15.00 Цртани филм р.
15.30 Кина-Пут змаја р.	15.30 Кина-Пут змаја р.	16.00 Вести	15.00 Док програм: Како направити човека	16.00 Вести	16.05 Биографије познатих р.	15.30 Латинска Америка
16.00 Вести	16.05 Освета р. ■	16.05 Освета р. ■	16.00 Вести	16.05 Освета р. ■	17.00 Мозаик	Самантре Браун р.
16.05 Освета р. ■	17.00 Моја Шумадија	17.00 Fashion files р.	16.05 Чистилиште ■	18.00 Супер технологија	18.30 Мобил Е	16.00 Вести
17.00 Мозаик	18.00 Fashion files р.	18.30 Мобил Е	18.00 Екипирајмо ■	18.40 Мобил Е	18.40 Мобил Е	16.05 Освета р. ■
18.00 Приче из књижаре	18.30 Мобил Е	18.50 Хит дана	18.30 Раскршића р.	19.00 Хроника 1	19.00 Хроника 1	18.00 Путујуће приче
18.30 Мобил Е	19.00 Хроника 1	18.50 Хит дана	19.00 Хроника 1	19.30 Цртани филм	19.30 Цртани филм	18.30 Мобил Е
18.50 Хит дана	19.30 Цртани филм	19.30 Раскршића	20.00 Раскршића	20.00 Стаклено звоно	20.00 Стаклено звоно	18.45 Хит дана
19.00 Хроника 1	20.00 Раскршића	20.30 Чувени агентати	20.00 Лек из природе	20.30 Најсмешије животиње	20.30 Супер технологија	19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм	20.30 Чувени агентати	21.00 Освета ■	20.30 Илудомониста	21.00 Концерт РТК	21.00 Освета	19.30 Цртани филм
20.00 Стане ствари	21.00 Освета ■	21.00 Концерт	21.00 Хроника 2	22.00 Хроника 2	21.00 Освета	20.00 Стаклено звоно
21.00 Освета ■	22.00 Хроника 2	22.00 Хроника 2	22.00 Култура	22.00 Хроника 2	22.00 Хроника 2	21.00 Освета ■
22.00 Хроника 2	22.30 Часни луди	22.30 АБС шоу	23.00 Црно бели свет ■	22.30 Часни луди ■	23.30 Документарни програм: Како направити човека р.	22.00 Хроника 2
22.30 Часни луди ■	23.30 Илузиониста	00.00 Вести	00.00 Вести	23.30 G.E.T. Report	00.00 Вести	23.30 Раднички Макаби
23.30 Атлас	00.00 Вести	00.05 Хит дана	00.30 Хит дана	00.05 Хит дана	00.05 Документарни програм (наставак)	(снимак код утакмице) Вести у полувремену
00.00 Вести	00.05 Хит дана	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	00.30 Хит дана	наставак програма ТВ Крагујевац
00.05 Хит дана						01.00 Хит дана
Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30						наставак програма ТВ Крагујевац
ТАЧНО У 09:00						
Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanaja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, ТАЧНО У 09:00!						
PULS						
Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00						
ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA						
Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h						
ARS ANTIKA						
Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu nedeljom u 17.30						
CASINO CLUB						
Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30						
SPAJALICA						
Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00						

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa

regionalne Televizije Kanal 9

OBJEKTIV 2 U 19.00

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

FLASH

Kultni show biz magazine u "novom rahu" i novim terminima 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

ТАЧНО У 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanaja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, ТАЧНО У 09:00!

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona, nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

„Moje tri sestre“ (Nova TV novela na programu TV Kanal 9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

„Nemi svedok“ (Bi Bi Sijeva kriminalistička serija)

Premijera radnim danima u 23. 10, repriza narednog dana u 17.10

IGRANI FILMOVI

„Purpluno srce“ - Subota 00.00

„Jerusalim“ - Nedelja 23.00

„Četa K“ - Sreda 20.15

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

PODELI RADOST

Postanite deo praznične čarolije – Podelite Radost

Coca-Cola praznični karavan prikuplja novogodišnje čestitke za decu koja praznike provode u bolnicama

U susret novogodišnjim praznicima **Coca-Cola praznični karavan** obići će osam gradova u Srbiji, u periodu od 21. decembra do 1. januara 2012. Na centralnim gradskim trgovima u Beogradu, Nišu, Novom Sadu, Kraljevu, Kruševcu, Kragujevcu, Čačku i Subotici, Deda Mraz i njegova polarna družina širiće duh radosti, optimizma i prazničnog darivanja među sugrađanima, a u zimskoj čaroliji posebno će uživati najmlađi.

U toku karavana biće organizovano prikupljanje novogodišnjih čestitki za decu širom zemlje koja praznike provode u bolnicama, kako bi im se lepim željama i porukama nade, ljubavi i pažnje ulepšali predstojeći praznici.

Velikoj novogodišnjoj akciji pravljenja i prikupljanja čestitki za decu u bolnicama priključili su se i učenici osnovnih škola širom Srbije, koji su želeli da svojim vršnjacima praznike učine veselijim.

Svi sugrađani koji žele da budu deo praznične čarolije, pozivaju se da zajedno sa svojim porodicama naprave novogodišnje čestitke!

Gradski trgovi će od 18 do 20 sati biti mesto sastajanja gde će Deda Mraz i njegovi pomoćnici - polarni medvediči Mrazuljak, Sneguljak, Njuškica, Grudvica i Mrvica, prikupljati čestitke, a zatim će ih odneti u lokalnu bolnicu gde će mališanima pripremiti nezaboravno druženje.

Coca-Cola praznični karavan kreće na put iz Beograda 21. decembra, zatim će posetiti **Suboticu** (Trg Slobode - 22. decembar 2011), **Novi Sad** (Trg Slobode - 23. decembar 2011), **Beograd**, (Delta City - 24. decembar 2011), **Niš** (Trg Kralja Milana - 26. decembar 2011), **Kruševac** (Trg Kosovskih junaka - 27. decembar 2011), **Kraljevo** (Gradska terasa - 28. decembar 2011), **Čačak** (Trg - 29. decembar 2011), **Kragujevac** (Trg kod krsta - 30. decembar 2011), i putovanje završava u Ulici otvorenog srca - 1. januara nove godine.

Vidimo se na gradskim trgovima!

Вода је драгоценна,

**трошите је
рационално!**

BK
БИОК
Крагујевац

CityVision
МЕСТО ОГЛАШАВАЊА УСПЕШНИХ!
LED ЕКРАН У ЦЕНТРУ ГРАДА

NOVA ERA
СПОЛЈАШЊЕГ ОГЛАШАВАЊА

**Bilbordi
какве сте
одувек
žeeli!**

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGУЈЕВЦА
Најпрометнија raskrsnica i
početak pešačke zone

**POZOVITE
302-852**
i uz nagradni
kod: "kgnovine"
dobićete
10% popusta
za reklamu

СКИЈАЊЕ

Невена опет одлична

ЧЛАНИЦА клуба Раднички елите и репрезентације Србије, Крагујевчанка Невена Игњатовић, наставља да остварује добре резултате. На трци за Европа куп у велеслалому, одржаном у италијанској Валтоуменке освојила је 10. место са 21,23, а на две ФИС трке у истој дисциплини у Сент Ламбрехту у Аустрији пласирала се на седмо и 14. место, што јој је донело 22,70 односно 31,28 поена.

Протекле седмице на међународним такмичењима стартовао је и наш други суграђанин, Виктор Раковић из Скијашког клуба Оса. Овај шеснаестогодишњак учествовао је на ФИС слалому у италијанском зимском спортском центру Клаусбергу, али није завршио прву вожњу и тако је остао без пласмана.

М. М.

ФУТСАЛ

Светски стил
студената

ОДЛАЗАК у бараж за пласман на Светско првенство, које ће догодине бити одржано на Тајланду, успешним наступом у Словенији обезбедија је и репрезентација Србије. Наиме, "орлови" су за викенд освојили прво место на квалификационом турниру Групе "3", убележивши две победе и реми.

У премијерној утакмици наша селекција надвисила је Молдавију (4:0), затим је ремизирала против Израела (4:4), док је у одлучујућем дуелу, са домаћином, славила резултатом 3:1.

Тим Србије, како смо у прошлом броју и најавили, чинила су и шесторица играча Економца. И, управо они су пресудно доприели овом успеху, јер су постигли седам од 11 голова наше репрезентације. Рајчевић је прецизан био четири пута, док су поједан погодак имали Јањић, Бојовић и Коцић. Уз њих, одличну форму приказао је и голман Аксентијевић.

Жреб за ривала у баражу биће одржан фебруара 2012. године, с тим што је тријумф у Словенији Србији обезбедио лагоднију позицију, те се сигурно неће састати са најквалитетнијим ривалима.

С. М. С.

СТОНИ ТЕНИС

Распуст за
пингпонгаше

ЗИМСКА пауза наступила је и у друголигашкој стонотениској конкуренцији. У групи „Југ“ јесењи део сезоне одрадили су женска и мушка екипа Радничког.

Девојке се нису прославиле, завршиле су такмичење са само једном победом и презимиће на зачељу табеле. Код мушкараца је ситуација другачија - остварена је златна средина. Радничком је, у конкуренцији 10 екипа, припало шесто место, дакле добар појаз за опстанак у рангу.

Наставак такмичења планиран је за фебруар наредне године.

М. М.

РТК ИЗБРАЛА СПОРТИСТУ КРАГУЈЕВЦА

Дарко обележио годину

РАСАН СТРЕЛАЦ И У 35. ГОДИНИ ЖИВОТА

WIENER STÄDTSICHE ЛИГА

11. КОЛО: Раднички - Рибница 3:1,
Спартак - Партизан 3:1, Клек - Млади ради-
ник 1:3, Јединство - Црвена звезда 1:3,
Железничар - Војводина 1:3.

Раднички КБ	11	9	2	30:13	27
Млади радник	11	8	3	27:17	23
Војводина	10	7	3	26:14	23
Црвена звезда	8	7	1	23:11	20
Спартак	11	6	5	22:21	17
Партизан	9	5	4	19:16	13
Јединство	10	3	7	15:22	10
Рибница	9	3	6	14:21	8
Клек	11	2	9	11:28	7
Железничар	10	0	10	6:30	2

12. КОЛО (13/15. 1): Војводина - Рад-
нички Креди банка, Партизан - Желез-
ничар, Рибница - Јединство, Црвена звез-
да - Клек, Млади радник - Спартак.

КУП СРБИЈЕ

Правац фајнал-фор

ЗАВРШТАК утакмицама пре-
букираног децембра за одбојкаше
нашег суперлигаша заказан је за
предстојећи „продужени“ викенд.

Због обавеза Радничког у Челинцу купу, планирани термини четвртфинала Купа Србије помеђе-
ни су тако да се прва утакмица игра у суботу у Краљеву, док је реванш у понедељак у хали „Језеро“. Победник двомече и учесник фајнал-фора биће екипа која оствари две победе, или, у случају нерешеног резултата, буде имала бољи сет односно појен количник.

М. М.

ДРУГЕ ЛИГЕ

Крагуј јочасти

ПРВЕНСТВА Других лига, трећег ранга по хијерархији српске одбојке, окончана су протеклог викенда.

У конкуренцији девојака у групи „Исток“ екипа Крагуја остварила је одавно незабележен резултат. Изабранице Драгана Мратинковића уписале су свих девет победа, освојиле максималних 27 бодова, противницама препустиле само два сета и створиле залиху од шест поена испред првог ко-
нкурента, Одбојкашког клуба Јагодина. Тако су на најбољи могући начин оправдале најаве пре првенства да ће се од наредне сезона такмичити у Првој лиги.

У конкуренцији мушкараца, у групи „Центар“, такмичи се друга екипа Радничког Креди банке. Ка-
ко по правилима Одбојкашког савеза Србије пратећи састав нема право такмичења у рангу испод првог, тако екипа Предрага Срећковића нема амбиције истоветне Крагујевим. До зимске паузе одиграла су 10 мечева са скромом победом и поразом 6-4 и завршили на трећем месту на табели.

Пролећни део стартује у другој половини фебруара 2012. године.

М. М.

У ОРГАНИЗАЦИЈИ Радио телевизије Крагујевац, а под покровитељством Скупштине града, јуче су по 58. пут изабрани најистакнутији спортисти нашег града. На листи се нашло њих 20, од којих 13 сениора и седмора најперспективнијих.

За најбољег је проглашен фудбалер Радничког 1923 Дарко Спалевић, први стрелац Супер лиге Србије и један од најзаслужнијих за улазак и висок пласман "црвених" у елитном рангу. Исту позицију Спалевић је добио и при гласању овдашњих новинара, те клубова и досадашњих добитника.

Насупрот томе, интернет гласови фанова припадали су Александру Ристићу, члану Клуба америчког фудбала "Дивљи вепрови".

Достигнућа у 2011. допринела су да буде награђено још осморо члanova породице Радничког: фудбалер Филип Костић, бициклиста Жолт Дер, рукометаша Ива Покрајац, рукометаш Немања Цветиновић, рвач Милош Спасић, атлетичарка Биљана Топић, кошаркаш Стивен Марковић, те одбојкаш Немања Радовић. Уз њих, иста признања припадала су и Слободану Рајчевићу, фудбалеру Економца, стрелцу "Чика Мате" Драгану Ристићу, Роберту Јаковљевићу, бодибилдеру Олимпије и аутомобилисту АСК СББ КГ-07 Радославу Вукосављевићу.

А као таленти који су се највише исказали у протеклих 365 дана препознати су: стрелац "Чика Мате" Стеван Јовановић, рукометаша Радничког Лепенице КГ Сања Радосављевић, Александар Благојевић, одбојкаш Радничког, кошаркаш Радничког Ђорђе Милошављевић, Иван Петровић, фудбалер Радничког 1923 и Лука Стојановић, млади картињаш АСК Крагујевац.

В. У. К.

ОДБОЈКА

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА - РИБНИЦА 3:1

Нема нам краја

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 350. Судије: Томашевић (Бе-
ојраг), Симић (Обреновац). Резултат још сетовима: 25:16, 17:25, 25:19,
25:23.

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА: Ђировић 1, Радовић 22, Ђорђевић 16, И-
лић, Немећ 19, Радевић 14, Панићић (либеро), Јовановић 1, Перовић 1,
Очићи 2, Кочановић, Блајовић.

РИБНИЦА: Лисинац 11, Перовић 10, Бићанин 3, Николов 6, Љађић 13, Радовић 13, Јанковић (либеро), Дебељак, Вељовић 1, Миловановић, Ја-
нићевић, Окошановић.

ПОКЛОНОУ се у зубе не гледа, јер управо такмичења је дошао до 11. победе у низу у три такмичења у којима учествује. Преломни тренутак додоје се у трећем сету, после повреде техничара гостујуће екипе Предрага Бићанина. Резултат је био 1:1 у сетовима и 8:7 за Краљевчу-
не, а улазак младога Николе Вељовића донео је шансу домаћину, коју је искористио оберучке.

Осим другог и прве трећине трећег сета, Раднички је био убедљив. Предњачили су поново средњи блокери, повратник у екипу Немања Радовића и Мирко Радевића изузетном реализацијом у нападу, али и великом бројем пасивних блокова који су Милану Илићу омогућавали да разиграва нападаче у контрама. Одлуčujuћи момент догађали су се у тренутцима када су домаћи „средњаци“ одлазили на сервис линију. Изврсни сервиси померали су техничара ван линије три метра, намучили већ времешног либера гостију Ивана Јанковића, па је посао самим тим био олакшан. Реализација је била сасвим коректна, а резервисти су, у периодима када постави није ишло, дали свој допринос победи која је ипак више него заслужена, уз напред већ изречену констатацију о победи Бићанина.

Следи зимска првенствена пауза, све до викенда 14/16. јануара, када ће се Раднички састати са Војводином у Новом Саду. До тада ће се одиграти све одложене утакмице, изазване учешћем репрезентације Србије на Светском купу.

М. М.

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА - ПРЕФАКСИС МЕНЕН 3:1

Шанса за наставак

ПРВИ овогодишњи међународни такмичарски меч Раднички је одиграо на свом терену, сасвим солидно, савладавши белгијски састав са 3:1, по сетовима 25:20, 26:24, 26:28, 25:20. Утисак је да је Челинџ куп далеко слабији по саставу екипе него Евро лига, што даје наде да учешће крагујевачке екипе неће бити само епизода.

Домаћин је доминирао у првом сету, али су затим играчи Префаксиса повезали редове и успевали да буду трајна опасност за вођство. Ипак, маора се рећи да је Раднички углавном дригирао утакмицом и да се стекао утисак да су за нијансу, али не баш тако мало, бољи тим. Обе екипе освајале су поене у серији као плод противничких грешака, па се лако може констатовати да је победио састав који је био сигурији и одмеренији у игри. Поред тога, Крагујевчани су имали фину сукње кипарско-бугарског паре, па све у свему заслужено одлазе на реванш у Белгију са победом. Немет и Радевић били су најефикаснији у нападу, освојивши 19, односно 20 поена, док су остали свој посао одрадили коректно, с тим да у нашим редовима поново није било повређеног Немање Радовића.

Синоћ касно одржан је реванш меч у Менену, игра се по принципу „златног“ сета, а бољи из двомећа наставиће такмичење на Божић.

М. М.

БЕЛГИЈАНЦИ СОЛИДНИ У „ЈЕЗЕРУ“

ГОРАН ИЛИЋ И ЊЕГОВА ТРИ АСА:
ЈАКОВЉЕВИЋ (лево), МАРИСЕЛА И ДИШИЋ

АКО је неки клуб слика и прилика тренутног стања у крагујевачком спорту, у ком се потпуно настанио победнички дух, онда је то Боди билдинг клуб "Олимпија". Из године у годину постиже све боље резултате, осваја одличја на најзначајнијим европским и светским такмичењима, а ове, 2011, стигао је и до четврте узастопне титуле и апсолутног државног рекорда по броју освојених медаља на екипном првенству.

То је и био разлог да Горан Илић, власник и председник "Олимпије", и сам спортиста светског ранга, прошлог четвртка приреди дружење најуспешнијих такмичара свог клуба са медијима, још једном их промовише и награди за до сада остварено. На једном месту окупили су се тако све сами шампиони, попут Роберта Јаковљевића, Милоша Дишића, Мариселе Толмачев, Данијеле Васиљевића...

- Ово је за нас била заиста изузетна година. Потврдили смо апсолутну доминацију на српским просторима, наши такмичари углавном су чинили већи део репрезентације, а и једина овогодишња медаља са иностраних такмичења,

И БОДИ БИЛДИНГ КЛУБ "ОЛИМПИЈА" ОБЕЛЕЖИО НАЈУСПЕШНИЈУ ГОДИНУ

Увертира пред нове успехе

бронзана са Европског првенства у Софији, маја ове године, припадаје члану нашег клуба, Крагујевчанину Роберту Јаковљевићу. Мо-

же ли се шта више пожелети - као је Илић у уводном говору.

Наравно да може. Увек може више. Мада... не ваља ни претери-

вати. Са овим последњим се баш и не слаже Илић и напомиње:

- Када смо пре десет година кренули са клупским такмичењем, могли смо само да маштамо о оваквим успесима. Сада је ваљда у реду да прижељкујемо још боље резултате. То је спортски, људски... а и са такмичарима који чине наш клуб, рекао бих потпуно реално.

Роберт, Милош, Марисела, Данијела, Ивана... и млађи који долазе, као што су Бојан, Стефан, Душан, Бобан, Никола... дају нам за право да верујемо у будућност. Пред њима су године доказивања на домаћој и светској сцени, на нама је да им омогућимо најбоље услове, и онда нови, чак и виши домети неће изостати - као и увек оптимиста је први човек "Олимпије".

Када се тако поставе ствари, заиста, признања и пехари које је потом уручио најуспешнијим члановима клуба, али и представницима Града и овдашњих медија за исказану подршку у њиховим досадашњим напорима, лако је могуће да постану леп обичај. Тријумфалан.

В. У. К.

ЈУБИЛЕЈИ: 40 ГОДИНА РВАЧКОГ КЛУБА РАДНИЧКИ

Стазама славних

СВЕЧАНОМ академијом у медија центру Шумадија сајма, прошле недеље обележен је јубилеј Рвачког клуба Раднички - 40 година од оснивања. Била је то прилика да се још једном подсетимо кроз шта је све овај клуб пролазио, али и да се евоцирају успомене, доделе плакете, пехари и признања најzasлужнијим појединачцима.

- Сећам се када је требало да дођем у Крагујевац. Било је то 1975. године. Каје мени Јубомир Ивановић Геџа да се одмах спакујем и дођем у Раднички. Није ми дао времена ни да размислим, чак ми је рекао и у колико сати имам аутобус. А ја помислих, где ћу у Крагујевац, шта има тамо? Знао сам само за Заставу, Спомен парк Шумарице и боксерски и фудбалски клуб Раднички. Али ето, дошао сам - казао је један од најбољих тренера Радничког Ивица Дујмић, са којим је овај клуб освојио титулу првака тадашње Југославије, 1987. године.

Посебних прича о лепоти бављења спортом, у овом случају, наравно, рвањем, било је много. Можда је најинтересантнија шта је својевремено један ас био тужан јер није добио дрес. Сви су се борили за то, што опет говори каква је љубав према овом спорту, али и уопште, владала. На свечаности је ипак та неправда исправљена и дрес је, после заиста много година, уручен Горану Јакшићу, човеку који последњих 18 година живи и ради у Москви.

- Сећам се тога, имао сам можда 13 година. Било ми је жао. Свако је волео да има дрес свог

ПРОСЛАВА ДОСТОЈНА ЧЕТИРИ ДЕЦЕНИЈЕ ПОСТОЈАЊА

ПРЕДСЕДНИК ПОПОВИЋ СА ТРЕНЕРОМ
ШАМПИОНСКОГ ТИМА ИВИЦОМ ДУЈМИЋЕМ

клуба, јер када изађете међу свет били сте на неки начин посебни.

Мени је нарочито драго што је овај спорт,

која породица, успео да сачува сву своју децу, која се, ево, и данас поново окupљају и друже - истакао је Јешћић, некадашњи светски и олимпијски освајач медаља, а онда изненадио све присутне тиме да је обећао помоћ од 300 хиљада динара за исплату заосталих премија рвачима Радничког, што је најшло на огромно одушевљење.

У име клуба, присутнима су се захвалили председник Миодраг Поповић и шеф стручног штаба Зоран Синђић, који су уједно и поделили пехаре и признања за развој и допринос рвачком спорту.

С. М. С.

БОКС

Две Рукавице за Крагујевчане

ПОСЛЕДЊЕ овогодишње такмичење боксери Радничког имали су у суботу у Кикиндии на „Војвођанској златној рукавици“. Учествовала су шесторица бораца, а остварен је скор од две победе, једног нерешеног резултата, док су забележена чак три пораза.

Утисак је поправио успех Марка Стојановића, проглашеног за најбољег јуниора и Стевана Крнића, најбољег сениора на такмичењу.

М. М.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

Дивље Мачке за историју

СУБОТА је био нови дан „Д“ за амерички фудбал у Србији. У Матарушкој Бањи, по први пут у нашој земљи састале су се две женске екипе, и то крагујевачке Дивље Мачке и Краљевске круне из Краљева. Одиграна су два меча, а наше девојке показале су се достојним свог имена, оствариле две победе (32:6 и 31:20) и пехар „Челинџ купа Краљево 2011.“ донеле у Крагујевац.

Играла се флег бесkontактна варијанта, али убрзо ће се кренути и са „правим“ америчким фудбалом. За незаборав је и податак да је први поен у историји овог спорта у српској конкуренцији дама постигла Крагујевчанка Тања Обрадовић.

М. М.

СТРЕЉАШТВО

Отпали јуниори

ФИНАЛЕ купа Србије у гађању ваздушном пушком на програму је у фебруару, на коме ће Крагујевчани имати три представника - све у сениорској конкуренцији.

Најбољи пласман у последњем, трећем колу Купа Стрелјачког савеза Србије, одржаном за викенд у Новом Саду, забележио је Милутин Стефановић, који је са 595 кругова био други, док је Стеван Плетикосић, убележивши три круга мање, завршио на четвртом месту. У генералном поретку, ипак, Плетикосић је први после три такмичења, док је Стефановић пети.

Осим њих двојице, у завршници Купа нашла се и сениорка Олга Тодоровић. Њен прошлонедељни учинак од 397 кругова обезбедио јој је треће место на овом такмичењу, али и у генералном пласману.

С. М. С.

ПЛИВАЊЕ

Ксенија блистала

ТРИ медаље припале су пливачици Радничког Ксенији Јовановић на 20. међународном митингу у Нишу, одржаном протеклог викенда.

У конкуренцији 508 такмичара шест нација, млада Крагујевчанка узела је злато у дисциплини 50 метара делфин, те две сребрне медаље на дистанцима 50 и 100 метара лежно.

В. У. К.

РУКОМЕТ

МЕТАЛОПЛАСТИКА - РАДНИЧКИ
32:30

Уби их распуцани двојац

ШАБАЦ - Хала: "Зорка". Гледалаца: око 1.000. Судије: Стојковић (Ниш), Николић (Лесковац). Седмерци: Металопластика 1/1, Раднички 4/3. Искључења: Металопластика 10, Раднички 8 минута.

МЕТАЛОПЛАСТИКА: Караповић 3, Живановић, Вејин, Алексић 1, Крећковић, Новаковић, Драшаш 12, Рајчић, Обрадовић, Марковић 2, Арсић, Грујић 2, Видаковић, М. Митровић 2, Л. Митровић 10, Теодоровић.

РАДНИЧКИ: Михковић, Гавриловић 4, Вучићевић 1, Мандић 3, Радојићић 1, Злашановић, Лекић, Цвешиновић 8, Милинић 2, Божић, Николић 1, Илић 6, Рајичевић 2, Продановић, Шмићић 2.

НИСУ успели рукометаши Радничког у науму да остану непоражени у дербију са Металопластиком. Домаћин је био за нијансу бољи и славио са 32:30.

Као и толико пута ове јесени, Крагујевчани су имали велике осцилације у игри. Прво су допустили да Шапчани на старту поведу са невероватних 5:0, да би потом морали мукотрпно да сустижу убедљиву првост. И, јесу наши рукометаши убрзо пристигли на два гола мањка (3:5), али су затим опет поступали и дозволили ривалу да одмакне за нових пет голова (11:6). Тек у финишу полувремена "црвени" су заиграли како могу, стегли одбрану и побољшали ефикасност у нападу. Резултат тога је примицање на 11:12, али снаге за потпун преокрет није било. Тешко су заустављани напади Металопластике, нарочито ударни тандем Митровић-Драгаш, која је тако успела да се извуче из незгодног "загрђаја" и на одмор оде са солидним војством - 16:13.

У наставку се дуго играло практично гол за гол, а Раднички је по-следњи пут припремио када је дошао на гол разлике (26:27). Међутим, уследила је серија домаћина од 4:1, која је згасла све наде Крагујевчана у позитиван исход овог дуела.

"Црвенима" остаје да данас, од 18 сати, одиграју заостали сусрет са лазаревачком Колубаром. Онда им следи зимска првенствена пауза до 1. фебруара наредне године.

В. У. К.

(Ж) РАДНИЧКИ
ЛЕПЕНИЦА КГ -
РАДНИЧКИ (Б) 16:15

Срцем до тријумфа

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: "Језеро". Гледалаца: 500. Судије: Ковач (Косовска Мишровића), Милосављевић (Звечан). Седмерци: Раднички Лепеница КГ 4/2, Раднички (Б) 3/2. Искључења: Раднички Лепеница КГ 14, Раднички (Б) 12 минута.

РАДНИЧКИ ЛЕПЕНИЦА КГ: Ђосић, Покрајац 3, Жића 6, Кеврешан-Мачужић, Танић 2, Радосављевић 1, Кнежевић, Ђорђевић, Милић, Филиповић, Ј. Јовановић, Георгијев, М. Јовановић, Стојловић 4, Дабовић.

РАДНИЧКИ (Б): Н. Колунџић, Ђорђевић 6, Миловановић, Т. Колунџић, Јарковић 1, Гробић, Блануша, Јовановић, Човић 5, Живковић, Гаровић, Костић 1, Варда, Јовић 2, Пантић 1, Јукойила.

ИАКО су много грешиле, а и играле без понажаја у својим редовима, болесног пивотмена Биљане Балаћ, рукометашице Радничког стигле су до победе у судару са београдским имењаком. Некадашњи првак Европе савладан је минимално - 16:15 - али заслужено, на исказану фатичну борбеност.

Иначе егап сусрет, кренуо је по наше играчице како се само пожелети могло, војством од 3:0. Ипак, то је била и највећа слабост коју су гошће себи на даље дозволиле. Убрзо се ушло у напету партију, пуну нервозе и грешака на обе стране. То је највише и условило укупно мали број голова, а изражена одбрана само је додатно збуњивала тим који је нападао, јал наш, јал њихов Раднички.

И тако је терапо до пред сам крај, а онда је Јована Стојловић са две соло акције и исто толико погодака, уз један али вредан младе Сање Радосављевић, преломио победника. Џаба су после појуриле Београђанке, временама за преокрет више није било.

У наредних шест дана, пред истек полусезоне, Крагујевчанке очекују два сусрета. Први је за викенд, у Јагодини против истоименог противника, а други у хали "Језеро", у среду, 28. децембра, са нишком Насом, после чега иде прекид лигашких надметања до 29. јануара.

В. У. К.

ДОДЕЉЕНА ПРИЗНАЊА "ПОНОС ШУМА" Кад шампионс

СУПЕР ЛИГА						
13. КОЛО:	Металопластика - Раднички	32:30,	Напредак - Колубара	36:30,	Рудар - Обилић	28:24.
						Смедерево - Динамо
						26:23.
						Пожаревац - Југовић
						25:23.
						Црвена звезда - ПКБ
						26:24.
						Најсус - Црвена звезда
						34:34.
						Војводина - Партизан
						26:26.
Партизан	13	12	1	0	413:349	25
Војводина	13	10	3	0	381:320	23
Металопластика	13	9	1	3	384:346	19
Раднички	12	7	2	3	335:309	16
Ц. звезда	12	6	2	4	330:306	14
Напредак	13	6	2	5	375:375	14
ПКБ	13	6	1	6	342:339	13
Југовић	13	5	3	5	322:324	13
Колубара	12	5	2	5	312:309	12
Рудар	13	4	2	7	313:337	10
Најсус	13	4	2	7	365:402	10
Пожаревац	12	4	0	8	314:338	8
Смедерево	13	4	0	9	294:326	8
Динамо	13	3	1	9	354:377	7
Црвена	13	3	0	10	343:371	6
Обилић	13	3	0	10	344:393	6

Првентво се наставља 1. фебруара 2012.

НЕЗАБОРАВНА смотра вако-ликог крагујевачког спорта, приређена 15. децембарске вечери у хали "Језеро", под одговарајућим називом "Понос Шумадије", деловала је готово незамисливо до пре само неколико година. Трибине испуњене бројним спортистима, шампионима свих фела, од државних, преко континенталних до планетарних, све самим суперлигашима или онима који су на најбољем путу да то постану, плод су промиšљене спортске политике, која је за релативно кратко време наш град учинила познатим и признатим и ван граница Србије.

Захвалност за све до сада постигнуто, градски чланици преточили су у манифестију на којој

су додељена признања најуспешнијим спортистима, клубовима, организацијама и појединцима. Онима чији је допринос промоцији спорта и остваривању вредних резултата најзначајнији.

- Крагујевац ће и у наредном периоду издавати значајна средства за финансирање спортских манифестија и изградњу спортске инфраструктуре. Већ у недељу предаћемо на коришћење затворени базен, најмодернији на Балкану, а у години пред нама у плану је да један помоћни терен на стадиону "Чика Дача" добије вештачку траву, у Другој гимназији изградимо стрелиште и куглану, а није далеко дан ни када ће нији стадион за амерички фудбал, као

СПОРТИСТИ СУ СЕ НАЛАЗИЛИ У ЊИМА "НЕПРИРОДНОМ ПОЛОЖАЈУ" - НА ТРИБИНАМА

и нова спортска хала, јер постојећа одавно не задовољава потребе међународних такмичења - најављено је даљу подршку афирмацији спорта градоначелник Веролуб Стевановић и додао:

- Достигли смо тачку у резултатима испод које у предстојећим годинама не смемо ићи, већ можемо да будемо само бољи.

А колико се овај град разликује у односу на све друге у Србији, па и на саму државу, најбоље је посведочи помоћник министарке за омладину и спорт у Влади Републике Србије Драган Атанасов.

- Улагања Крагујевца у спорт и инфраструктуру знатно су изнад републичког просека. Препорука Савета Европе је да то буде три до четири посто од висине буџета, баш колико ви издавате, а држава је на нивоу од једва 0,33 процента. Крагујевац је стварно чудо - истакао је Атанасов.

В. У. К.

СВЕЧАНИ САЛОН
ПРЕПУН ЗВАНИЦА

ДИЈЕ 2011"

КИ ХУК ОДЈЕКНЕ

ПОМОЋНИК МИНИСТАРКЕ СПОРТА ДРАГАН АТАНАСОВ ОДУШЕВЉЕН ГРАДОНАЧЕЛНИКОВИМ СТАВОМ
ДА КРАГУЈЕВАЧКИ СПОРТ МОЖЕ ДА ИДЕ САМО УЗЛАЗНОМ ПУТАЊОМ, НИКАКО ДРУГАЧИЈЕ

Градоначелник Крајевца Верољуб Стевановић уручио је укупно 44 признања "Понос Шумадије 2011", која су добили:

Појединци...

Драган Ристић, члан Стрељачкој клуба "Чика Маја", алпиниста Планинарског клуба Крајевца, др Драган Челиковић, скијаша Невена Јанешовић, Мајк Прокјурер, директор организације "King of Europe" у дрифту, Радојко Мутавчић, радник Спортског центра "Младост" и Стеван Плешкошић, стрелац

Клубови...

Алпелски клуб "Раднички", Ауто-мото клуб "Дивљи", Ауто-сортски клуб "Крајевач", Бамбиншон клуб "Равенс КГ", Бициклиснички клуб "Раднички", Бодибилдинг клуб "Олимпија", Женски кошаркашки клуб "Раднички", Женски рукометни клуб "Раднички Лейеница КГ", Клуб америчког фудбала "Крајевач Нинг Бордс", Клуб екстремних сортова "Крајевач", Клуб малог фудбала "Економац", Кошаркашки клуб "Раднички КГ", Одбојкашки клуб "Раднички",

Параолимпијски клуб "Јуниор", Рвачки клуб "Раднички", Рукометни клуб "Раднички", Спортски клуб "Фока", Стрељачки клуб "Чика Маја", Фудбалски клуб "Победа - Белошевац", Фудбалски клуб "Раднички 1923", Фудбалски клуб "Слобода" - Грачаница, Шаховски клуб "Водовод"

Организације и удружења...
Навијачка трупа "Црвени ђаволи"

Спортски савези, министарства...

Алпелски савез Србије, Карате федерација Србије, Одбојкашки савез Србије, Рукометни савез Србије, Спортски савез Србије и Фудбалски савез Србије, Министарство спорта и омладине и ХТД "Шумарице"

Медији...

Крајевачке новине, Радио телевизија Србије, СОС канал, Спортски журнал, Радио телевизија Крајевца, ТВ Канал 9 и ИП спортивни медији.

КОШАРКА

РАДНИЧКИ - КРКА 82:75

Шева, шева, Крајевач, јева

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 1.800. Судије: Херцет, Вовк и Радојковић (Хрватска). Резултат још чеширшинама: 17:16, 25:19, 17:23, 23:17.

РАДНИЧКИ: Павловић, Синовец 2, Лучић, Милосављевић, Сајмон 24, Марковић 17, Јадефорс 5, Брајић 14, Скот 16, Мијатовић 3, Стојачић, Бакић 1.

КРКА: Дурковић 2, Ројџ, Петров 8, Мурић 3, Павић 6, Хамид 15, Дратић 19, Кривец, Балажић 10, Бакштер 12.

СЕДАМДЕСЕТИХ година популарни слоган са крагујевачког стадиона из наслова овог текста мирне душе би се могао применити на утакмицу Раднички - Крка, играну у сутобу у „Језеру“. Оно што су приказали Мутини изабраници предвођени тандемом Стивен Марковић - Дејвид Сајмон, нарочито у првом полувремену, граничи се са егзибицијама Харлем глобтротерса, послератним путујућим кошаркашким „циркусом“, који је харо Европом. Асистенције, закуцавања, алеј апови и све друге могуће кошаркашке заврзламе красиле су игру Радничког. Противник је на све то био беспомоћан, публика на ногама, а Николић задихан поред клупе покушавајући да објасни момцима да не треба претеривати.

Друга основна одредница утакмица је судијски критеријум. Хрватска тројка је допустила оштрију игру, досуђено је само 33 фаула на обе стране за 40 минута, што је и условило жеђе и чвршће одbrane. Николић је ипак на полувремену изгледа успео да убеди своје играче да не претерују са егзибицијама, што је најпре донело повратак екипе из Новог Места у меч код резултата 49:48 и после серије од 8:0 Радничког по ново на 59:58, али и повећао одговорности у игри. Стрпљивом и пре свега паметном игром у одлучујућем периоду у последњој деоници, за само нешто више од два минута игре Раднички је забележио још једну успешну серију (10:0) и тиме ставио тачку на питање победника. Словенци су наново припетили дошавиши на минус три поена, али у тим тренуцима одговорност је преузео Мајкл Скот и прецизним шутевима за два коша осигурао нам победу.

АБА ЛИГА

12. КОЛО: Раднички - Крка 82:75,
Будућност - Златогор 81:75, Олимпија -
Хемофарм 80:75, Црвена звезда - Широки 83:72, Цедевита - Партизан 75:57,
Загреб - Цибона 82:77, Макаби - Хелиос 94:56.

Цедевита	12	10	2	1038:851	22
Макаби	11	10	1	938:785	21
Партизан	12	8	4	926:832	20
Будућност	12	8	4	915:893	20
Олимпија	12	8	4	942:946	20
Загреб	12	7	5	955:976	19
Цибона	12	7	5	965:991	19
Раднички	12	6	6	972:977	18
Широки	12	5	7	907:906	17
Црвена звезда	12	3	9	1003:1015	15
Хемофарм	11	4	7	836:874	15
Крка	12	3	9	894:937	15
Златогор	12	2	10	860:1009	14
Хелиос	12	2	10	842:996	14

13. КОЛО: Раднички - Макаби, Крка - Златогор, Хелиос - Цибона, Партизан - Црвена звезда, Хемофарм - Цедевита, Будућност - Олимпија, Широки - Загreb.

Сигурно најлепша кошаркашка представа ове јесени у Крагујевцу. Крка, словеначки шампион, никако није за потцењивање и, како рече Николић, резултати нимало не одговарају њеном квалитету, па победа самим тим добија на значају. Атрактивна игра Радничког свакако је најбоља позивница за шлагер ове године - гостовање Макабија из Тел Авива у „Језеру“. Утакмица се игра у уторак, 27. децембра.

М. М.

ПРВА „А“ ЛИГА - Ж

Ич не посустају

ФАНТАСТИЧНОЈ серији кошаркашица Радничког нема краја. Прошле недеље савладана је и другопласирана екипа Врбас Меделе са 62:53, па су Крагујевчанке, сасвим заслужено, сада на петом месту Прве А лиге Србије, са учинком од шест победа и исто толико пораза.

Крагујевчанке су од самог старта повеле, решиле први део утакмице резултатом 17:11, да би до полувремена више него удвостручиле предност - 37:23. Како више није било потребе за посебном ангажованошћу, у наставку су домаће играле таман колико је било довољно да ривал никако не угрози њихов тријумф.

Невероватна Александра Катић и овога пута била је најбољи појединач на терену, убацитви укупно 32 поена, па је сада и најефикаснија играчица лиге, са просеком од 24,9 кошева по утакмици. У ступу је пратила Јелена Првуловић, стрелац 21 поена.

У 13. колу, које је било на програму у уторак, "црвене" су гостовале нишком Студенту. Потом следи кратка првенствена пауза, а наставак такмичења је заказан за 11. јануар, када ће кошаркашице Радничког до чекати зрењанински Пролетер.

С. М. С.

ПРВА „Б“ ЛИГА - Ж

Баш су старсице

ДЕСИЛО се управо оно што смо и предвидeli прошле недеље, што се завршнице јесењег дела женске "Б" лиге тиче. Да подсетимо, Баскет старс је поражен у Београду од Радивоја Кораћа, ову београдску екипу савладао је потом Србобран, а Крагујевчанке су затвориле круг убедљивом победом над управо, до сада, непораженом војводинском резултатом (20:0) у корист Крагујевчанки.

Наставак такмичења је 4. фебруара, када ће "старсице" играти у Љубовији против истоимене екипе.

С. М. С.

